

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ศึกษาบทบาทและวิธีการดำเนินงานของชุมชน

เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ในจังหวัดพิษณุโลก

A Study of the Society's Roles and
Working Methods for Community Empowerment
in Phitsanulok.

รองศาสตราจารย์ ดร.นงคราญ กาญจนประเสริฐ

พ.ศ. 2544

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันราชภัฏพิษณุโลกสังคม

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ศึกษาบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประชาชนเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก

Title : A Study of the Society's Roles and Working Methods for Community Empowerment in Phitsanulok.

โดย : ดร.นงค์ราษฎร์ คงมาลัย ภาควิชานโยบายฯ

การศึกษารั้งนี้ได้วิเคราะห์ความต้องการที่นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในประเทศไทย ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เข้มแข็ง จำนวน 10 กลุ่ม

ผลการศึกษาปรากฏว่า ประชาชนมีค่าดำเนินงานรวมกลุ่มกันเข้มแข็งมากกว่าประชากรอื่น ๆ ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่ปูปลา ก่อตั้งโดยผู้นำ กลุ่มทำอาหาร และกลุ่มทำสิ่งประดิษฐ์ บ้านนาที่มีการดำเนินงานของกลุ่ม มีความต้องการเพิ่มรายได้และการมีงานทำ โดยให้รับบริการจัดการ ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 - 15 คน และเมืองที่ก่อตั้งระหว่าง 30 - 100 คน ผลกระทบและผลการดำเนินงานของกลุ่มเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ การดำเนินงานของกลุ่มมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เท่าเป็นการรวมพลัง ของคนในชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ประชาชนมีภัยได้เพิ่มขึ้น มีงานทำ ให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้เรียนรู้ และเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

ABSTRACT

**Tie : A Study of the Society's Roles and Working Methods
for Community Empowerment in Phitsanulok.**

By : Assoc.Prof. Nongkran Kanchanaprasert (Ph.D.)

The purpose of this study was to investigate the society's roles and working methods to empower the communities. The basic data were collected from 90 districts in Phitsanulok. Ten strong groups were selected for in-depth interviews.

The findings reveal that the societies who worked in cooperation were stronger than the others who did not. These societies were the savings groups, food processing groups cloth weaving groups, farming groups and handicraft groups. These groups aimed to increase their income and employment by the management in the form of a committee. The committee consisted of 7 - 15 members and each group consisted of approximately 30 - 100 members. The groups' products and operation were accepted by the public both local and national. The group operation helped strengthen the communities because people co-operated to improve their economy, society, politics, government, and environment preservation. This created opportunities for the people to increase their income, make use of their free time, learn new things, exchange ideas and experience and also maintain and transmit local wisdom.

คำนำ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ขอขอบคุณหน่วยงานองค์กรภาครัฐส่วนต้นทุกตำแหน่ง และผู้อำนวยการ/ ครุใหญ่ โรงเรียนประจำตำแหน่งที่ยกให้ ที่ได้รับอนุมัติที่น่าเชื่อถือ ทำให้สามารถดำเนินพากลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาเจาะลึกในรายละเอียดต่อไป ขอขอบคุณประธานห้องผู้แทนกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์รายละเอียด ห้องกลุ่มตัวอย่างที่เข้มแข็ง ห้อง 10 ห้อง คือ คุณชลธร สุรماวงศ์, คุณแทรา นันทะแพทร์, คุณน้ำหวาน ประจันตะเสน, คุณสมจิตรา เอี่ยมยัง, คุณศิริรัตน์ น้อยโต, คุณสุรินทร์ อินคง, คุณสำราญ นันเพชรตี, คุณอรสา ทองขาว, คุณอัต เกตุสกุลโน และคุณอุไรวรรณ หัสดิเมธี

ขอขอบคุณสถานบันราษฎร์พิบูลสังคม ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ อาจารย์ บุคลากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ทุกท่านที่มีส่วนร่วมเหลือสมบูรณ์ไม่คำเส้นไป ทำให้ผลงานวิจัย เกิดประโยชน์ต่อสังคม และขอขอบคุณพนักงานในสำนักวิจัยและบริการวิชาการทุกคน ให้เยหะ คุณเชคชัย น้อยกลิน ที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้ได้เผยแพร่ทางสื่อสารมวลชนต่อไป

_____.
_____.

(รองศาสตราจารย์ ดร. นงค์ศรี กาญจนประเสริฐ)

๗๙๘๕ กันยายน ๒๕๔๔

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

ABSTRACT

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญตารางผนวก

สารบัญภาพ

สารบัญภาพผนวก

บทนำ

- วัตถุประสงค์ของการวิจัย 2
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 3
- นิยามศัพท์ 3
- ข้อมูลเบื้องต้น 4

การเดินทางเอกสาร 5

- ประชาสัมคมและองคกรชุมชน 5
- การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 8
- การเตรียมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 22
- การพัฒนาประเทศไทยยั่งยืน 32

วิธีการศึกษาวิจัย 37

- กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือ 37
- วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย 38
  - แผนการและขั้นตอนการวิจัย 39
  - ระยะเวลาทำการวิจัย 40
  - สกัดที่ทำการวิจัย 40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิจัย	41
- การจำแนกประชาคมที่สำเร็จพับในจังหวัดพิษณุโลก	41
- ประชาคมตัวอย่างที่มีการดำเนินงานรวมกัน	43
* กลุ่มของหัวหนี้ของการผลิต	45
* กลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ามกลาง	50
* กลุ่มของผู้นำม่วงหนอง	59
* กลุ่มศรีสหกรณ์กระดาษสา	63
* ชุมชนการแพทย์แผนไทยพิษณุโลก	67
* กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรชาวญี่ปุ่นพัฒนา (ผลิตภัณฑ์น้ำตาลสด)	72
* กลุ่มนัดเด็กธรรมผักหอยขาว	78
* กลุ่มผลิตเสื้อผ้าสีเงินเขียว	82
* กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโปรดังนก (แบบรูปอาหาร)	87
* กลุ่มผลิตเสื้อผ้าสีฟ้าและสีเหลือง	92
อภิปรายผล	97
- กองข้อมูลจำแนกประชาคมที่สำเร็จพับในจังหวัดพิษณุโลก	97
- ประชาคมตัวอย่างที่มีการดำเนินงานรวมกัน	100
- บทบาทของประชาคมตัวอย่างในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	104
- สรุปผลการวิจัย	104
เอกสารอ้างอิง	106
ภาคผนวก	109
- ภาพกิจกรรมของประชาคมกลุ่มตัวอย่าง	114
- แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มประชาคม	135
- แบบสัมภาษณ์ประชาคมกลุ่มตัวอย่าง	137
- ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญสารทั้งหมด

สารที่	หน้า
1. กลุ่มอาชีพศรีที่ได้จดทะเบียนไว้ของจังหวัดพิษณุโลก	44
2. จำนวนสมาชิกกลุ่momาทรัพย์เพื่อการผลิต เงินสะ漫 ดอกเบี้ย และเงินปันผล	49
3. สรุปผลกำไร - ขาดทุนของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่าน้ำ ปี 2543	55
4. งบดุลต้านต่าง ๆ ของกลุ่มเกษตรกร	56
5. กำไร (ขาดทุน) เอพะธุกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	57
6. ผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543	90

สารบัญสารทั้งหมด

สารที่	หน้า
1. ข้อมูลหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จากกรุงเทพฯ ประจำปี 2543	110

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. การดำเนินงานในโครงการเศรษฐกิจฐานพื้นดินเอง	10
2. แนวคิดเกี่ยวกับธรรมรัฐแห่งชาติหรือระบอบวาระแห่งชาติ	12
3. วิสัยทัศน์ร่วมเศรษฐกิจพอเพียง และสังคมไทยที่ทึงประสังค์	16
4. พัฒนาการของภูมิปัญญาทุษฎีใหม่	17
5. ทฤษฎีใหม่สร้างสังคมการเรียนรู้	21
6. ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9	24
7. เป้าหมายของฐานรัฐนี้เริ่มแรก คือ การสร้างระบบการเรียนรู้ของมน간	27
8. ฐานคิดการพัฒนาเศรษฐกิจและวางกรอบการเรียนรู้	30
9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย	35
10. กรอบแนวคิดการศึกษา : วิธีการดำเนินงานของบูรพาคณเพื่อการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของฐานรัฐ	36
11. รั้นตอนการพัฒนาศักดิ์ศรัทธาอันดี และน้ำผลไม้ในน้ำดื่มลดลงเดิม	75
12. ศิลปะช่างรั้นตอนการพัฒนาทรัพยากรากป่าอย่าง	89
13. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ภาคเมืองและภาคใต้ เพื่อสร้างความมั่งคั่ง	95
14. แนวทางการพัฒนาโดยประชาชนมีส่วนร่วม : หนังสือที่บันทึกผลงาน	96
15. ลักษณะและพัฒนาการของประเทศไทย/ กลุ่ม/ ชุมชน	103

สารบัญภาพผนวก

ภาพผนวกที่	หน้า
1. การทำประชาคมเป็นกระบวนการให้คุณในทุกชนร่วมกันคิดร่วมกันทำ	115
2. กิจกรรมส่วนหนึ่งในการทำเวทีประชาคม	115
3. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นตัวอย่างประชาคมที่เริ่มแข็งกรุ่นหนึ่ง	116
4. นายอัตต์ เกตุสกุลณี ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	116
5. ชาวเก็บรักษาของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ามกลาง	117
6. สถานศึกษาและพืชไร่ของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ามกลาง	117
7. โรงสีที่มีชุมชนของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ามกลาง ซึ่งได้ทุนจากกองทุน SIE	118
8. ข้าวสาลีขาว และรากสังข์จากโรงสีที่มีชุมชนเพื่อรองการดำเนินการ	119
9. คุณสุรินทร์ อินจง ประธานกลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ามกลาง	119
10. ชั้นรากโพเดียมที่จะเปลี่ยนแปลงด้วยความต้องการแล้ว นำไปใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์	120
11. สถานที่ดำเนินการอุ่นห้องตัวบ้านเมืองหนอง	120
12. นางเทา นันทะแหหาย ประธานกลุ่มห้องผ้าบ้านเมืองหนอง	121
13. เครื่องมือเครื่องใช้ในการบันได้สายและห่อผ้า	121
14. ถุงห้ามสัมภาระสำหรับห้องผ้า	122
15. กิจกรรมที่ทำสำหรับห้องผ้า	122
16. ผ้าซึ่งหยอดเส้นเขียวแล้ววางจำาน่ายในงานห้างฯ	123
17. คุณอุไรวรรณ พัสดิ์สวี ประธานกลุ่มศรีสุนทรภรณ์ภาคตะวันออก กำรงำนคุณภาพ	123
18. คุณแม็ก พัสดิ์สวี ผู้บุกเบิกผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก	124
19. การขออนุญาตออกอาชีวศึกษาเพื่อจำาน่ายหรือทำผลิตภัณฑ์ จำาน่ายต่อไป	124
20. ภาคตะวันออกที่นำมาจำาน่ายในเทศบาลงานห้างฯ	125
21. อาจารย์ที่ทำการสอนชุมชนการแพทย์แผนไทยพิชณุโลก	125
22. นายชลธ สรุมวงศ์ ประธานชุมชนการแพทย์แผนไทยพิชณุโลก	125
23. การเดินทางมีปัญญาท่องถิ่นด้านการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร	126

สารบัญภาพผนวก (ต่อ)

ภาพผนวกที่	หน้า
24. ศูนย์สมุนไพรของกรมการแพทย์แผนไทยพิษณุโลก	126
25. สถานที่ดำเนินการของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำยาลสศ	127
26. ส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์น้ำยาลสศที่เก็บไว้รอการจำหน่าย	127
27. อุปกรณ์ในการต้ม และนึ่งร่าเชื้อโรค ในกระบวนการผลิตน้ำยาลสศ	128
28. สมาชิกส่วนหนึ่งของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำยาลสศ	128
29. สมาชิกส่วนหนึ่งของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผู้ก่อตบชวา	129
30. นางสิริวัฒน์ น้อยใจ ประธานกลุ่มฯ ตอบชวา	129
31. การสาธิตวิธีทำความสะอาดเป้าจากผู้ก่อตบชวา	130
32. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผู้ก่อตบชวาในงานประชุมกลุ่มเครือข่ายสศรีฯ	130
33. สถานที่ดำเนินการของกลุ่มคัดแยกเสื่อมผ้าสำเร็จรูป	131
34. ภายในอาคารซึ่งมีอุปกรณ์การเย็บผ้าซึ่งกลุ่มคัดแยกเสื่อมผ้าสำเร็จรูป	131
35. ผลิตภัณฑ์น้ำยาพิษณุโลกฯ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในปัจจุบัน	132
36. ตัวอย่างรากไม้ที่ใช้ในการต้มน้ำให้เด็ด ที่แสดงในงานเทศกาลแห่งชาติฯ	133
37. น้ำเมืองไทยดิจิวัฟฟ์ประกอบกับเป็นขุด วางจำหน่ายเป็นช่องที่ระลึก	133
38. ผู้ทำข้าวเรือนไทยดิจิวัฟฟ์ ต้องมีความคุ้มครอง ผลกระทบด้วยความประณีต	134

ບໍລິສັດ

การรวมตัวกันเป็นทุ่มงาน เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีผู้นำตามธรรมชาติ มีการสร้างสรรค์เกิดเป็นภูมิปัญญาท่องถิน เกิดวัฒนธรรมทุ่มงาน ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับกันอย่างเป็นทางการว่า ความมั่นคงหรือการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทยนั้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน และด้านหนึ่ง คือ ความเข้มแข็งของทุ่มงานหรือท่องถิน หรือกล่าวได้ว่า ถ้าจะขยายการพัฒนาทุ่มงาน พัฒนาท่องถิน และทุ่มงาน - ท่องถินมีความอ่อนแยง ประเทศไทยจะไม่มั่นคง ไม่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทุ่มงานที่เข้มแข็ง จะต้องเกิดจาก การรวมตัวกันของสมาชิก ไม่ใช่เกิดจากภาระด้วยทางราชการ หรือโดยกลไกจากภายนอกในศูนย์แบบchein ก่อนที่รวมตัวกันเมื่อต้นปี ประสบความสำเร็จกัน มีจิตใจเชื่อถือกัน ทำใจกันร่วมกัน เพื่อฝึกปัญญาหรือสร้างโอกาสให้ทุ่มงาน มีการใช้ชื่อมูลความรู้ และเกิดความเชื่อมั่นร่วมกัน

ในการบริหารจัดการพัฒนาเชิงทุกอย่าง มาเป็นผู้กระตุ้น สนับสนุน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมมือ ร่วมใจ และพัฒนาชีวิตความดีงามในการทำงานร่วมกัน เพื่อถักทองให้สังคมเรียนแข็ง เนื่องจาก ความเข้มแข็งของชุมชน และเศรษฐกิจชุมชน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งต่ออนาคตของประเทศไทย ควรที่ทุกฝ่ายในสังคมต้องศึกษาให้เกิดความเข้าใจ และรณรงค์เดลีอันไหว้ให้เกิดเป็นทิศทางและ กระแสสังคม ขับเคลื่อนนโยบายและการกระทำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจชุมชน การรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ดิจิทัล สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ย่อมเป็นพลังเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและประเทศไทยต่อไป

จังหวัดพิษณุโลก มีประชาคมรวมกลุ่มกันหลายรูปแบบ เช่น เพื่อการพัฒนาอาชีวฯ หรือ เพื่อการสร้างพลังให้อาชีพที่ปฏิบัติ ดำเนินไปด้วยความเจริญก้าวหน้าพัฒนามากยิ่งขึ้น ได้แก่ กลุ่มหอผ้า กลุ่มแพะชูปัลิตผลทางการเกษตร กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มปลูกผักปลอดภัยพิษ ชุมชนแพทย์แผนไทย ชุมชนมนุนไพร ฯลฯ ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า กลุ่มเหล่านี้มีการ รวมตัวจัดตั้งขึ้นเมื่อใด มีประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ วิธีการดำเนินงาน ผลกระทบดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และแนวทางที่สามารถต่อไปในอนาคตอย่างไร การได้ศึกษา วิจัยอย่างละเอียดลึกซึ้ง จะทำให้เห็นศักยภาพ และได้รับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ สำหรับขยายผลการทำงานของกลุ่มต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งช่วยพัฒนา กลุ่มที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ให้นำผลลัพธ์เป้าหมายที่ตั้งไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ต้องการทราบความเป็นมา วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ วิธีการดำเนินงาน ผลกระทบดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคของประชาคมต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก
2. ต้องการจัดทำแผนงานประจำการของประชาคม ว่ามีศักยภาพและหรือมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ในการช่วยดำเนินงานเพื่อก่อสร้างลั่งความเข้มแข็งของชุมชนมากน้อยเที่ยงไตรมาส
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการขยายผลให้เจริญก้าวหน้า

มากยิ่งขึ้น

ประไชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากภารกิจชัย

- ทำให้ทักษะที่มี วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ วิธีการดำเนินงาน ผลงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนปัญหาอุปสรรคของประชาคม ที่มีส่วนสำคัญเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนนันในจังหวัด พิษณุโลก
- ทำให้สามารถดัดจำแนกกลุ่มประชากรเป็น群衆 และระดับต่างๆ เพื่อกำกับดูแล สนับสนุน ขยายผล ให้มีปริมาณ และคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร นักวางแผน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในภารกิจชัยหรือ แนวทางไปให้ประไชน์ เพื่อกำกับดูแล ห้องเดิน และพัฒนาประเทศชาติต่อไป
- กลุ่มประชาคมที่ประสบผลสำเร็จ สามารถใช้เป็นตัวอย่างในการนำไปใช้ในทุกๆ จังหวัด แม้กระทั่งประเทศในห้องเดินให้มีปริมาณเพิ่มมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

บทบาท	หมายถึง	ภารกิจชัยที่ตามที่กำหนด หรือตั้งแต่บุคคลนั้นภายใต้
ประชาคม	หมายถึง	กลุ่มนั้น ซึ่งอยู่รวมกัน และมีการติดต่อสัมภาระกันดำเนิน กิจกรรมร่วมกันในทุกๆ แห่ง
ชุมชน	หมายถึง	กลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกันกัน และมีการติดต่อสื่อสาร ที่อยู่ร่องกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากภารกิจชัยในที่ที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกัน หรือ ประกอบกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน ความเข้มแข็งของทุกๆ ชุมชน หมายถึง การที่ประชาชานในทุกๆ แห่ง เมือง หรือชนบท รวมตัวกันเป็นสังคมร่วมกัน โดยมีการเรียนรู้ การจัดการ และการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ของคนในทุกๆ แห่ง
องค์กรชุมชน	หมายถึง	กลุ่นหรือชุมชนหรือสหกรณ์ หรือรืออื่นใด อาจมีการจัด ระหว่างน้ำตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม เป็นองค์กรที่เกิดจากภารกิจชัยความตัวอย่างความสมัครใจของประชาชาน จำนวนหนึ่ง ที่มีวัตถุประสงค์และอุดมคติร่วมกัน

ຂ່ອງຕົກອະນຸບັນຫາ

ประชาคมที่ทำกิจกรรมต่างๆ หมายถึง ประชาคมที่เกิดจากประชาชนในทุกชน
ชั้น รวมกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการสร้างอาชีพที่เป็นรายได้เสริมให้กับ
ครอบครัวหรือทุกคนนั้น แม้ไม่รวมถึงประชาคมที่มีลักษณะเป็นกลุ่มหรือองค์กรที่ดำเนินกิจกรรม
ทางธุรกิจ สังคม การเมือง การปกครอง หรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะขนาดใหญ่

บทบาท หมายถึง ความรุ่งเรือง ความรับผิดชอบ และอื่นๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งสูญเสียกับตัวแทนทางสังคมที่ทำหน้าที่อันควรจะทำ มีผลอย่างมาก เช่น บทบาทตามความคาดหวัง ตามลักษณะการรับรู้ และบทบาทที่แสดงจริง

กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมากกว่ากัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิก มีจุดมุ่งหมายและการทำกิจกรรมร่วมกัน มีพฤติกรรมตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิก

แนวคิดในการจัดตั้งกรอบ

1. เกิดจากความสัมพันธ์ส่วนตัว
  2. มีความสนใจในกิจกรรมกุ่นร่วมกัน
  3. มีเป้าหมายร่วมกัน
  4. ต้องการเพื่อนและสิทธิจากการเป็นสมาชิก
  5. เป็นเครื่องมือทางผลประโยชน์

ก้าวเดินข้าม มีน้ำยาฆ่าเนื้อ

1. สอนความต้องการและความทึ่งพิจารณาของมนุษย์ เช่น ด้านความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ศีลธรรมที่ยอมรับและมีคุณค่า มีพหุภาคี ต้องการมีชื่อเสียง เกียรติยศ อำนาจ
  2. ตัดตัวเข้ามาร่วมด้วยความตั้งใจและความกล้าหาญคลึงกันและสิ่งต่างๆ
  3. เนคตุผลเชิงเศรษฐกิจ

ກວດມາດທີ່ພັນນາແລ້ວ ມີສັກຍະນະດັ່ງນີ້

1. ปกป้องผลประโยชน์และแก้ปัญหาของสมาชิกได้
  2. ประธานมีส่วนร่วม
  3. มีผู้นำที่ดี แลดูงบประมาณได้หมายความ

การติดตามเอกสาร

ประชาสังคมและองค์กรชุมชน

ประชาสังคม (civil society) มี涵义ความหมาย ตัวอย่างเช่น การที่คนในสังคมมีคิดสำนึก (civil consciousness) ร่วมกัน มาความตัวกันในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกัน (partnership) ในทางกระทำ บางอย่าง ทั้งนี้ด้วยความรัก และความเอื้ออาทรต่อกัน ภายใต้ระบบการจัดการให้เกิดความรู้สึก ร่วมกัน เพื่อประโยชน์สาธารณะ ประเทศไทย (2540) ได้กล่าวถึง “**การรวมตัวช่วยกันทำงาน**” คือ ความเป็นมนุษยธรรมหรือความเป็นประชาสังคม เมื่อเกิดความเป็นมนุษยธรรมหรือประชาสังคมมาก ๆ เห็นได้ที่ เรียกว่า **ความเป็นประชาสังคม**

ประชาสังคม (civil tradition) หมายถึง การที่ประชาราษฎร์มีวัฒนธรรม รวมตัวกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมาก ซึ่งเรียกว่า มีความเป็นประชาสังคม หรือสังคมเข้มแข็ง หรือการมีทุน ทางสังคม ตรงกันข้ามกับสังคมที่มีความล้นหลามหักดิบอย่างมาก เช่น นายกับไพร่ ผู้อุปถัมภ์ กับ ผู้ได้อุปถัมภ์ เรียกว่า **มีความสัมพันธ์กันหายดี** หรืออุด (ช้างโดย หวังศักดิ์, 2541) ได้เดเนอ ชั้นตอนการก่อตัวของประชาสังคมนี้สังคมเข้มแข็งฯ มี 4 ชั้นตอน คือ

1. การเกิดคิดสำนึก
2. การเกิดกลุ่มของคือ
3. การก่อรูปป้องอุดมการณ์ร่วมกัน
4. การตอกย้ำถึงอุดมการณ์ จนเป็นสมรรถนะที่ทุกคนยอมรับเป็นกฎเกณฑ์ แนวร่วม (ประเทศไทยจัดอยู่ในชั้นที่ 3)

มนุษย์ปักฐานคุ้มครองกันการพัฒนาแบบแยกส่วน มีความรู้จำกัดเฉพาะเรื่อง เป็นภาระมาก ที่จะให้คิดอย่างเรื่องนโยบายสาธารณะ แต่ก็เป็นเรื่องหนึ่งไม่ใช่ว่า ในการพัฒนาแบบยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องคิดอย่างมนุษยภาพ เพื่อประโยชน์สาธารณะ คือ **กุญแจขออนาคต**

องค์ประกอบที่เป็นหัวใจของความยั่งยืนของสังคมชนบท มี 3 ประการ คือ

1. องค์กรชุมชน
2. ความรู้
3. กระบวนการเรียนรู้ของประชาชน

ອົບຄໍດສຸມຜົນ ນມາຍຄື່ນ ອົງຄຣທ້າຮ່າວນັກພອດຕັ້ງຂຶ້ນແອງ “ໄຟໄຊອົງຄຣທ້າທ່າງຮາຍກາຮ” ເປົ້ດຕັ້ງໃຫ້ ການມືອງຄກຈຸນຮອງຮ່າວນັກ ຮໍາໃຫ້ມີການບົນຫາຮັດກາຮອ່າຍ່າງດ້ອນເນື່ອງ ໂດຍຮ່າວນັກ ເພື່ອຮ່າວນັກ ຮໍາໃຫ້ສາມາກພັນນາສັກຍກາພອງຕະແອງເຕີ່ມຂຶ້ນແວ່ຍໆ ເພື່ອແກ້ປົງຫາຄວາມຍາການ ແລະຂຶ້ນ ລວມທັງທຳໃຫ້ເພື່ອງກາວວິກຖຸດໃດຕັ້ນ ການມືອງຄກຈຸນ ດີວ່າ ປະຊາບີປ່ໄທຢູ່ໃນຮະດັບ “ຫາກຫຼັງໝາງ” ອັນເປັນປະຊາບີປ່ໄທທ່ານີ້ດ້ວຍຮ່າວນັກນັກທີ່ສຸດ ດັ່ງນີ້ກາຮສົງເສົາມໃຫ້ມືອງຄກຈຸນ ແລະມີກາຮຮັບຮອງຄວາມເປັນນິຕິບຸກຄຮອງອົງຄກຈຸນນັກ ໄນເຫັນແຕ່ຈະກໍາໃຫ້ແກ້ປົງຫາຄວາມຍາການ ໄດ້ຮ່າວດເຮົາ ແຕ່ປະຊາບີປ່ໄທຢູ່ໃນຮະດັບຫາກຫຼັງໝາງ ຈະສົ່ງຜລກຮະຫບຕ່ອດຸນກາພາຂອງປະຊາບີປ່ໄທຢູ່ ໃນຮະດັບນັນຕ້າຍ ອົບຄໍດສຸມຜົນ ເກີດຂຶ້ນໂດຍກວບວານກາຮທີ່ຄົນໃນຫຼຸມຫາພາປະຊານ ບັງຄານກວົງກັນ ຊັ້ນແລ້ວຂ້າອືກ ຈົນປາກງົງດ້ວຍຜູ້ນໍາຕາມຮຽນຮາຕີ່ຂຶ້ນ ມີກາຮຈັດກາຮອງຄົກຮ່າ ມີກາຮວິເຄວາຮັບປົງຫາ ວິນິຈຊັຍປົງຫາ ວິເກະຮ່າທຳກາງເລືອກ ແລະຕັດສິນໃຈທຳກາງເລືອກໄຟຖຸກຕ້ອງ

ຫຼຸ້ນໍາຕາມຮອບຮາສີ ດີວ່າ ຜູ້ນໍາທີ່ເປັນຈິງ ເກີດຈາກກາຮຜ່ານກະບວນວານກາຮປົງບົດຮ່ວມກັນ ທຳການຮ່ວມກັນ ເພື່ອມີກາຮຮ່ວມກັນດີດ່ວ່ວມກັນທຳ ຈະມີຜູ້ນໍາຕາມຮອບຮາສີເກີດຂຶ້ນແວ່ຍໆເປົ້ອຮົງເຮັດ ດັ່ງນັ້ນ ຄວາມເປັນຫຼຸມຈຸນທີ່ແກ້ຈິງ ງົງເກີດຈາກກວບວານກາຮທຳການຮ່ວມກັນແລະເປັນຄວາມຄິດຮົມ່າອງຮ່າວນັກນັກ ສ່ວຜູ້ນໍາໂດຍການຕັ້ງທີ່ໄນ້ໄໝຈິງ ແນ້ຜູ້ນໍາໂດຍການເລືອກເລັ້ມ ໂດຍໃໝ່ເຖິງກະບວນວານກາຮປົງບົດຮ່ວມກັນ ນາກກົນ ກົດ້າໃໝ່ໄໝຈິງ ອົງຄກຈຸນຈົນເປັນສົດານັກທີ່ຄົນທີ່ຄວບຮັບສົ່ງເສົາມໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມມີກາຮສຶກສາເຮືອດັບນັກທີ່ຄົນກົນໃໝ່ນາກ ແລ້ວກະຈາຍຄວາມຮູ້ອອກໄປທັກຈັງຮ່າວງ ຮູ້ບາລ ຄວາມອອກງົງໝາຍຮ່າງຮັນຄວາມເປັນນິຕິບຸກຄຮອງອົງຄກຈຸນນັກ ເພົ່ານັກຮ່າວນັກຮ່ວມຕ້ອງກັນ ເປັນອົງຄກຮັດເຈັນ ແລະວາຍຊາດກະເບີຍ ທຳການກາຮຄວບຮັບຂຶ້ນພະນັກ ເກະບະມີອົງຄກຈຸນ ເມື່ອຕິບຸກຄຮ ຍ່ອມສາມາຮັກນິຕິກາຮ ແລະຄໍາເນີນກາຮອນຫາງທີ່ເນື່ອງໄດ້ (ປະເທດ, 2542)

ກາຮທີ່ມີປະຊານຮ່າວນັກຄຸນກົນ 5 – 6 ກນ ຫຼືອນຳກົກກ່າວ່າ ສ້າງຄວາມເປັນຫຼຸມຈຸນ ແລະພ່າຍຍານ ສ້າງເຄື່ອງຫ່າຍກັບຄຸນຂຶ້ນ ຈະເກີດຄວາມເປັນປະຊາສັກຄົມທີ່ນັກໃນຮະດັບຕ່າງໆ ເຖິ່ນ ປະຊາຄນຄະນວກ່ານ ປະຊາຄນຕໍາບັດ ປະຊາຄນລ້ານມອງ ປະຊາຄນຈັງນັດ ນ້ອງປະຊາຄນໃໝ່ຮ່ອງຕ່າງໆ ເຖິ່ນ ປະຊາຄນ ປົງປົງກາຮສຶກສາ ກາຮເປັນປະຊາຄນຈະໄດ້ຄວາມສູງ ສັກຕິຕີ ແລະສັກຍກາພ ໃນກາຮແກ້ໄຂພັນນາ ໃນເຮືອງຕ່າງໆ ຖ້າ ຖຸກຫານມີສ່ວນຮ່ວມໃນກາຮສ້າງຄວາມເປັນປະຊາຄນ ຈຶ່ງເປັນອາຄາໂຄມນຸ້ມຍາຕີ ຮ່ວມກັນພັ້ນໄສກ

ດຳກັບໃນປະເທດໂດກທີ່ສາມ ຄວາມຍັ້ງຍືນຮ່ອງສັກຄົມທັງໝົດກັບຄວາມຍັ້ງຍືນຮ່ອງສັກຄົມບາທ ດັ່ງສັກຄົມໄນ້ຍັ້ງຍືນຫຼືອຄ່ມສັກຍາລົງ ຍ່ອມສົ່ງຜລກຮະຫບຕ່ອດສັກຄົມທັງໝົດ ຄວາມຍັ້ງຍືນຮ່ອງສັກຄົມບາທ ຢັ້ນກັນການມືອງຄົກຮ່າແລະກວບວານກາຮເວີຍນັ້ງຮ້າອງປະຊານ ອົບຄໍດສຸມຜົນ ຈຶ່ງເປັນປັບປຸງສຳຄັນທີ່ສຸດ

สำหรับความยั่งยืนของสังคมมนบทและสังคมทั้งหมด องค์กรธุรกิจเป็นองค์กรที่ประชารณในสุนทรียะด้วยกันสร้างรั้นและจัดการของไม่ใช่องค์กรที่คนอื่นสร้างให้หรือถ่ายทอดให้

องค์กรที่พัฒนาเอกสาร จึงเป็นเรื่องที่สำคัญไม่ได้ในการพัฒนาสังคม เมื่องค์กรธุรกิจเข้มแข็ง จะเป็นการพัฒนาทั้งเศรษฐกิจ ดิตใจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมพร้อมกันไป นี่คือประชาธิปไตยระดับภูมิภาค ซึ่งจะต่ออยู่มาปรับให้การเมือง การปกครองระดับบ้านมีความคล่อง畅 และมีคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับ

รัฐบาลจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกสาร ให้เข้ามาสนับสนุนองค์กรธุรกิจ และกระบวนการเรียนรู้ของประชาธิปไตย รวมทั้งประสานงานกับทางราชการและภาคธุรกิจเอกสาร ตลอดจนจัดอบรมความต้องการขององค์กรพัฒนาเอกสาร สังเสริมให้ภาคธุรกิจเอกสาร เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรธุรกิจ และกระบวนการเรียนรู้ของประชาธิปไตย ผู้นำสุนทรีย์ องค์กรพัฒนาเอกสาร นักวิชาการ รัฐวิสาหกิจ และนักธุรกิจ ควรรวมตัวกันศึกษาและพัฒนาภาระงานท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์รัฐวิสาหกิจใหม่แห่งการรวมตัวกันทั่วประเทศเพื่อสังคม

กองทุนสุนทรีย์ เป็นกระบวนการทางทางสังคม ซึ่งมาจากแนวคิดการพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส. เพาะเป็นการจัดการมีคุณภาพสูงกว่าและคำจำกัดความต้องการต่ำมาก รวมทั้งสร้างสวัสดิการสังคมไปในตัวรัฐบาลไม่สามารถนำเงินมาจัดสวัสดิการสังคมให้อาจมีวัสดุ แต่ด้วยสุนทรีย์แข็งแกร่ง ที่ต้องมีความเข้มแข็ง ประเทศไทย สถาบันการธุรกิจจะมีรัฐวิสาหกิจใหม่ต้องจ่ายเงิน ตัวอย่างของทุนทางสังคม คือ ถ้าต้องการรับประทานอาหาร เช่น ก๋วยเตี๊ยว แล้วจะไม่ต้องจ่ายเงิน โดยไม่สนใจต้นทุนของอาหาร ก็จะรับประทานได้เทียบเคียงกันได้ แล้วจะไม่มีให้ออก ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ต้นเมืองที่ต้องหันทางสังคม ด้วยลูกน้ำใจ จึงมีผลมีความต้องการให้รับประทานได้ตลอดไป (ประเทศไทย, 2542)

มูลนิธิสำคัญที่ทำให้เกิดการรวมกันของคนในสุนทรีย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า เกิดจากมูลนิธิสำคัญหลายประการคือ

1. ประชาชนต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. กินในสุนทรีย์เป็นภูมิภาคทั่วโลก
3. ผู้นำและแกนนำของสุนทรีย์ต้องการแก้ปัญหาในสุนทรีย์
4. ได้รับการแนะนำส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
5. ต้องการเงินทุนและความรู้เพื่อประกอบอาชีพ
6. สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
8. กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สำหรับการดำเนินงานของทุนชนที่สำคัญ พบร่วมมือภายในด้าน ดังนี้คือ

1. ลักษณะการรวมก่อตั้ง มี 3 ลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

1.1 การรวมก่อตั้งกิจการเพื่อช่วยเหลือคนในทุนชน เนื่อง กลุ่มชนที่รักภัย การจัดตั้งศูนย์สาธิตการผลิต ธนาคารช้าว่า ศูนย์สาธิตการเกษตรหรือศูนย์ด้วยหอดเทคโนโลยี

1.2 การรวมก่อตั้งอาชีพ เนื่อง การทำผ้าไหม การแปรรูปสมุนไพร การเลี้ยงสัตว์

1.3 การรวมก่อตั้งเพื่อแก้ปัญหาของส่วนรวม เนื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ การแก้ปัญหาฯลฯ และการรักษาความสะอาด เป็นต้น

2. การบูรณะจัดการ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ ให้การ คัดเลือกคนในทุนชนเข้ามาบริหารจัดการ กำหนดตกลงระเบียบ หลักเกณฑ์การดำเนินงาน และ ผลตอบแทนของสมาชิก รวมทั้งทำหน้าที่เป็นตัวแทนประสานความร่วมมือ และขอความช่วยเหลือ จากหน่วยงานหรือองค์กรนอกทุนชน ทั้งในรูปของความรู้การดำเนินงาน งานประจำ และการพัฒนา ผลผลิตของทุนชน

3. การลงทุน เป็นการระดมทุนหมุนเวียนจากสมาชิกในทุนชนในลักษณะ การซื้อหุ้น หรือการได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนภายนอก เนื่อง องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งในรูปของ การถือหุ้นโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ และการให้เปล่า

4. การผลิต มีการจัดการห้องทดลอง เนื่อง มีพื้นที่ด้วยกลางมารับซื้อ หรือ การจัดทำหน่วยเช่น รวมทั้งการจัดสภาพางงานประจำ และใช้การที่สำคัญของหน่วยงานต่าง ๆ

การพัฒนาตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่

การพัฒนาตามแนว เป็นผลจากการที่สำคัญทางพระทุทธศาสนา การพัฒนาและได้ หมายถึง ความรู้เมือง ความยั่งยืน ความเป็นอิสระ การมีภูมิคุ้มกัน เศรษฐกิจ กระแสหลัก ควรเป็นเศรษฐกิจผู้คนการทั่วไป การทำด้วยตนเอง การทำด้วยตนเองต้องคำนึงถึงที่นี่ฐานของตนเอง ที่นี่ฐานของ สังคม คือ วัฒนธรรม วัฒนธรรมของประเทศได้ก็เป็นอุดรัชต์ของประเทศนั้น วัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ เศรษฐกิจวัฒนธรรมคือเป็นเศรษฐกิจที่อยู่บนที่นี่ฐานความเข้มแข็งของตนเอง เศรษฐกิจวัฒนธรรม ไม่ใช่เศรษฐกิจที่คำนึงถึงเงิน独一 ๆ แต่เป็นเศรษฐกิจที่เรื่องของเป็นบูรณาการ กับจิตใจ สังคม วัฒนธรรม สังคมล้อม และการเมือง พร้อมกันไป

สังคมที่เรียนรู้ และมั่นคง ที่น่าอยู่ต้องเรียนรู้ ถ้าพัฒนาแต่ร่างบันโดยเราะรอบให้ร่างส่างซ่อนแย ลังก์มหั้งลังก์จะต่อต้าน การพัฒนาเศรษฐกิจ จึงควรพัฒนาความเรียนรู้จากฐานส่าง เนื่น พัฒนาเศรษฐกิจของตำบล โดยตำบล และเพื่อตำบล ถ้าเศรษฐกิจของตำบลเรียนรู้ หมดทุกตำบลทั่วประเทศ ก็ทำกับเมืองฐานใหญ่ทางเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ฐานส่างที่เรียนรู้ของสังคม จะช่วยให้สังคมส่วนบันดีบูรณาภิเษกด้วยความมั่นคงและยั่งยืน (ประเวศ, 2542)

ทฤษฎีการพัฒนาอย่างเป้าหมายสูงสุด คือ “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักการพัฒนาอย่างช่วยตนเอง เพื่อการกินอิ่ม บุ่งอุ่น พอดอน และรวมพลังกันสร้างเศรษฐกิจฐานน้ำให้เรียนรู้ โดยต้องสร้างวัฒนธรรมใหม่ ใน การพัฒนาประเทศไทย จาก Globalization ให้เป็น Localization ให้ได้ หมายความว่า ทำอย่างไรมนจะสามารถประกอบกับหลังของชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพของคน ในชุมชน ให้มีพัฒนาการที่รัดเข้ม โดยการดำเนินรัฐแบบพอเพียง (กรุงเทพฯ, 2542)

เศรษฐกิจฐานน้ำหรือเศรษฐกิจพื้นฐาน อยู่บนพื้นฐานของกระแด 5 คือ

1. พระบาทดำรัส
2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8
3. วัชร์วุฒิยุทธ์บันใหม่
4. พระบรมศาสดา
5. จิตไทย

เศรษฐกิจแห่งการพัฒนาอย่างความเรียนรู้ของฐานนี้ เป็นเศรษฐกิจแบบบูรณาการ คือ มีเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการเมือง พัฒนากันไปในตัว เศรษฐกิจแบบนี้จะทำให้เกิดความเป็นปากลับคืนมา ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเรียนรู้ มีการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรม พร้อม ๆ กับความเรียนรู้ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาจิตใจ กระพัฒนาเศรษฐกิจทั้งหมดในตำบล หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คนทั้งตำบลสรุปมิติร่วมทำ ตามได้ประโยชน์ เป็นเศรษฐกิจของตำบล โดยตำบล และเพื่อตำบล (ประเวศ, 2542)

การดำเนินงานในโภชกรรมเศรษฐกิจชุมชนพื้นที่นอก

การดำเนินมิจกรรมในโภชกรรมเศรษฐกิจชุมชน พื้นที่นอก ประจำบดดวย กิจกรรม	สังคมและการมีส่วนร่วมในโภชกรรมเศรษฐกิจชุมชน พื้นที่นอก ประจำบดดวย
<p>1. การเกษตรและผลิต</p> <p>2. การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก</p> <p>3. การระดมทุนรือจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ</p> <p>4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตต่างๆ</p> <p>5. การทำผังเครื่องเรือนขององค์กรชุมชน</p> <p>6. การจัดสถานศึกษาชุมชนและสถานศึกษาชุมชน</p> <p>7. การพัฒนาเครือข่ายร้านค้าชุมชน</p> <p>8. การประชุมคณะกรรมการ</p> <p>9. การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเตล็ด</p> <p>ด้านการเกษตร</p>	<p>1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกำหนดแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.1 มีส่วนร่วมเป็นผู้เรียน</p> <p>1.2 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ</p> <p>1.3 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้ทรัพยากรใช้ได้โดยชอบ</p> <p>1.4 มีส่วนร่วมในการขอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ</p> <p>2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม</p> <p>2.1 มีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือ</p> <p>2.2 มีส่วนร่วมในการระดมทุน</p> <p>2.3 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม</p> <p>2.4 มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเชิงอาชีวุณ</p> <p>3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในรูปของรายได้</p> <p>3.1 มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในรูปของรายได้</p> <p>3.2 มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางสังคม</p> <p>4. การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล</p> <p>4.1 มีส่วนร่วมนิเทศและติดตามผล</p> <p>4.2 มีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล</p>

ภาคที่ 1 การดำเนินงานในโภชกรรมเศรษฐกิจชุมชนพื้นที่นอก

ที่มา : อุตสาห (2542)

กฤษณา (2542) ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจที่นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้
เศรษฐกิจที่นฐาน หมายถึง เศรษฐกิจที่คำนึงถึงการดำเนินธุรกิจที่นฐานของตัวให้เต็มแจ้ง¹
ทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจที่นฐานของสังคมก็คือ ชุมชน ดังนั้น เศรษฐกิจที่นฐาน²
กับเศรษฐกิจฐานศักดิ์สิ่งเดียวกัน

ลักษณะของเศรษฐกิจที่นฐาน มี 5 ประการสำคัญ คือ

1. เป็นเศรษฐกิจสำหรับคนทั่วมวล
2. มีที่นฐานอยู่ที่ความเร้มแจ้งของชุมชน
3. มีความเป็นมนุษย์มาก
4. อยู่บนพื้นฐานความเร้มแจ้งของตาม้อง
5. การจัดการและนวัตกรรมต่าง ๆ

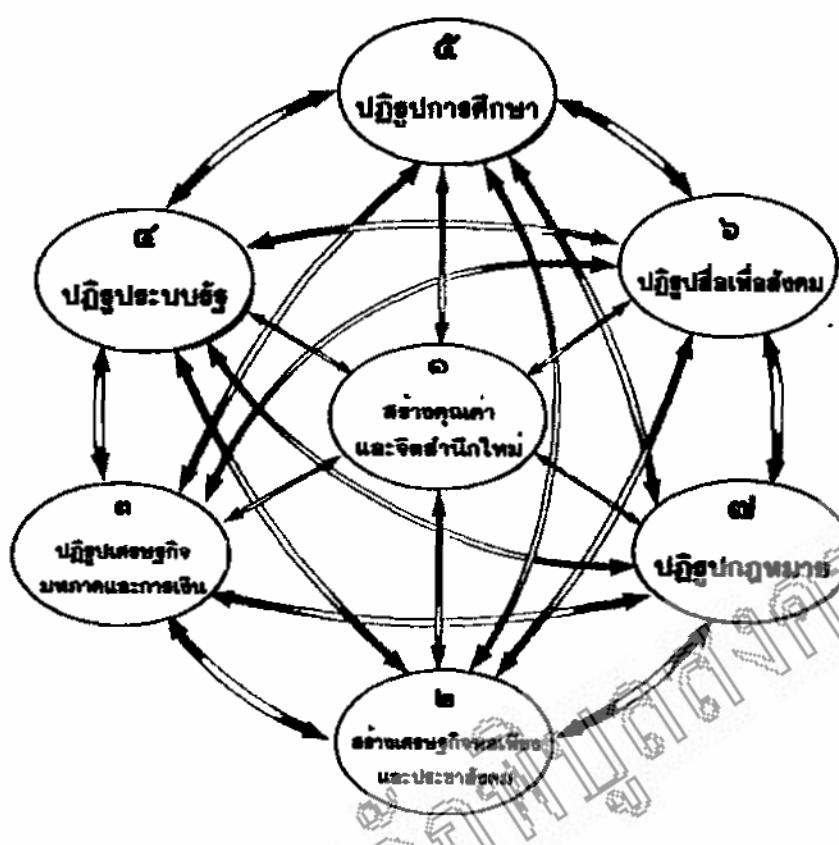
เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พยายศิ่งสำหรับทุกคน มีความพอเพียง มีความรัก³
พอเพียง มีปัญญาพอเพียง เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดความสมดุล ชาชีวิตร่วมกับเศรษฐกิจสมดุลก็ได้
เมื่อสมดุลก็เป็นปกติ ชนชัย ไม่เจ็บตัว ไม่ตกต่ำ เศรษฐกิจที่นฐานกับเศรษฐกิจฐานล้วนผูกพัน
เศรษฐกิจพอเพียง

การมองเศรษฐกิจที่นฐาน ต้องมีมองเรื่องเศรษฐกิจแบบแยกส่วน แต่เป็นเศรษฐกิจที่อยู่
บนความเร้มแจ้งของสังคมหรือชุมชน อาศัยการสร้างความเร้มแจ้งของชุมชน เป็นเครื่องมือที่สอน
เศรษฐกิจ เรื่อมโยงกับชุมชนชุมชน และสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นมนุษย์มาก

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พยายศิ่งอย่างน้อย 7 ประการ คือ

1. พยายศิ่งสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว
2. จิตใจพอเพียง
3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง
4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง
5. ปัญญาพอเพียง
6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง
7. มีความมั่นคงพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง จึงเรื่อมโยงความเป็นประชากร เป็นส่วนหนึ่งของธรรมรัฐแห่งชาติ
หรือระบอบราษฎร์แห่งชาติ (ประเทศไทย, 2542)

ภาพที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบทางชาติพัฒนาและเป็นอนุรักษ์แห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๒

เมื่อปีราชการรวมกู้ม่ช่วยกันดิต ช่วยกันทำ ช่วยกันตัดสินใจ มีการเรียนรู้ มีการจัดกลุ่ม เท่าที่จะทำให้ทุกคนเข้าใจเรื่องนี้เมื่ออยู่ สามารถสร้างเศรษฐกิจในรูปต่าง ๆ เช่น เศษถนนพื้นฐาน ห้องครัว แปลงผักผลไม้ทางการเกษตร หมุนไปหรือ ตั้งกองทุนหมุนบ้าน รวมตัวกันทำธุรกิจต่าง ๆ เช่น เป็นเจ้าของบ้านน้ำมันขนาดเล็ก ตั้งร้านขายอาหาร ขายอาหารปศุสัตว์พิเศษ รายสมุนไพร การจัดการท่องเที่ยวบน ฯลฯ (ประจำปี 2541)

หลัก 4 ปัจจัย ของ

ช่วงตามเมือง ให้บานการที่สุด	ใช้พืชเชิงทางการที่มี ไฟต์ไลฟ์ปะโยชน์ที่สุด	ไม่ผลิตและบริโภค [*] เพียงลำพัง	ดำเนินมีส่วนร่วม [*] ช่วยเหลือกันและกัน
---------------------------------	--	---	---

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำลังพิจารณาจัดทำทางที่เนมาระบบที่สุดในการนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงและอุษไว้ให้มี มากำหนดครอบ การพัฒนาประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ซึ่งจะเริ่มร่างในปี 2544 เป็นต้นไป เพื่อให้มีการประเมินสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิด และทางเลือกที่จะนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันแก่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเงื่อนไขว่า ต้องนำงบประมาณมาใช้ไม่ได้ตามกระแสสังคมแห่งนั้น ทั้งนี้โดยมีบันทึกพัฒนาบริหารศาสตร์ (บันทึก) ให้ประเมินผล การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และเกณฑ์อุษไว้ให้มีไปใช้ในช่วงเวลาที่ผ่านมา และพบว่า ยังมีภารกิจการพัฒนาฯ ขาดภารกิจที่มีภารกิจ ให้เจ้าหน้าที่ราชการดำเนินการต่อไป เน้นเป็นงานมากกว่าคุณภาพ และนำไปใช้เพื่อสนับสนุนฝ่ายราชการและภารกิจมากกว่าความต้องการที่แท้จริง ของเกษตรกร ขณะนี้ทางส่วนราชการและเอกชนได้ร่วมกันศึกษาเรียนรู้ ห้องเรียนสืบตัว ทฤษฎีใหม่ยังดียุ่งได้และต้องยึดถือ หนึ่งในภารกิจของรัฐคือการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง (บริษัทการพัฒนาฯ หน้า 2543)

ปัจจุบันเชื้อราที่มีพอกเพี้ยง เหตุการณ์ก่อเพี้ยง เป็นปรัชญาที่ริเริ่มแนวการดำรงอยู่และปฏิวัติความคิดของประชาราษฎร์ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในภาคภูมิภาค และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกใบใหม่วัฒน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการรักษาสุขภาพให้ดี ซึ่งกิจจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในกรณีวิชาการต่าง ๆ มาใช้ ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีส่วนในการคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้ความรอบรู้ ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและก้าว้างวางแผนทั้งด้านวัสดุ ลังคム ลิ่งแวงล้อ วัฒนธรรม จากให้ภายนอกเป็นอย่างต่อ

ที่มา : ประมวลและกลั่นกรองจากพะราชาคำรัสพะบາທສມเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทฤษฎีใหม่ตามแนวพะระชาคำรัส

ทฤษฎีนี้อนหลักการปักครองประเทศไทย ต้องปักครองคนดี โดยมีจริยธรรมที่น่าความสามัคคี มีเมตตาแก้กัน (harony) ทฤษฎีใหม่ เป็นพะราชาคำรัสที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิถีวัฒนธรรมเชษฐาร แต่แนวพะราชาคำรัสเป็นสุดมนogo ครอบคลุมถึงการอยู่ร่วมกันของวิถีวัฒนธรรมเชษฐารของเชษฐาร ที่มีลักษณะแตกต่างหลากหลายกัน ว่าสามารถอยู่ร่วมกันได้และฟังก์ชันกันได้ ระบบความคิดนี้ มีอยู่ในพุทธปัชญา แต่ยังไม่มีผู้ใดนำมารัจสีหะและเส้นอวีรปีรีบดิอย่างรัดจีนเป็นรูปธรรม

การที่ทฤษฎีใหม่เรียกว่า ทฤษฎีใหม่ ให้เห็น นอกจากจะต้องเป็นทฤษฎีในความเชิงทฤษฎีแล้ว ยังต้องเป็นระบบความคิดที่ไม่เกยเมืองคิดตามก่อน หรือเป็นระบบความคิดที่แยกต่าง หรือก้าวส่วนตัว เพศความคิดนี้เรียกว่าการคิดที่เคยมีมาและเป็นอยู่ด้วย (ชัยอนันต์, 2541)

ทฤษฎีใหม่ ของพะบາທສມเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นทฤษฎีที่แยกต่างจากทฤษฎีอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านจริยธรรมเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันของเชษฐารที่แยกต่างหลากหลาย โดยไม่จำเป็น ต้องเป็นคู่ของกันข้าม รัชดยัง แห่งรัตน เขาน้ำ - เขาน้ำ ครอบจั่งซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ ต่อ กัน และเกิดดุลยภาพที่เกิดขึ้นใหม่ (dynamic balance) ซึ่งกันแบบนี้ที่เรียกเสียงป่า เป็นการ “พี่ชิชอิงกัน” (interdependence) หากก้าวจากการเป็นลักษณะ “พี่ชิพาอ่าทึยกัน” (dependence) เซียงก์ไว้ เป็นส่วนหนึ่งของระบบความคิด และเชื่อมโยงกับมนุษย์โดยตรง ซึ่งนิยมเรียกว่า “คนเป็นศูนย์กลาง” (human - centered) โดยเฉพาะผู้ยากไร้ต้องโอกาส ซึ่งเป็นค่านิยมในภาษาของประเทศไทย

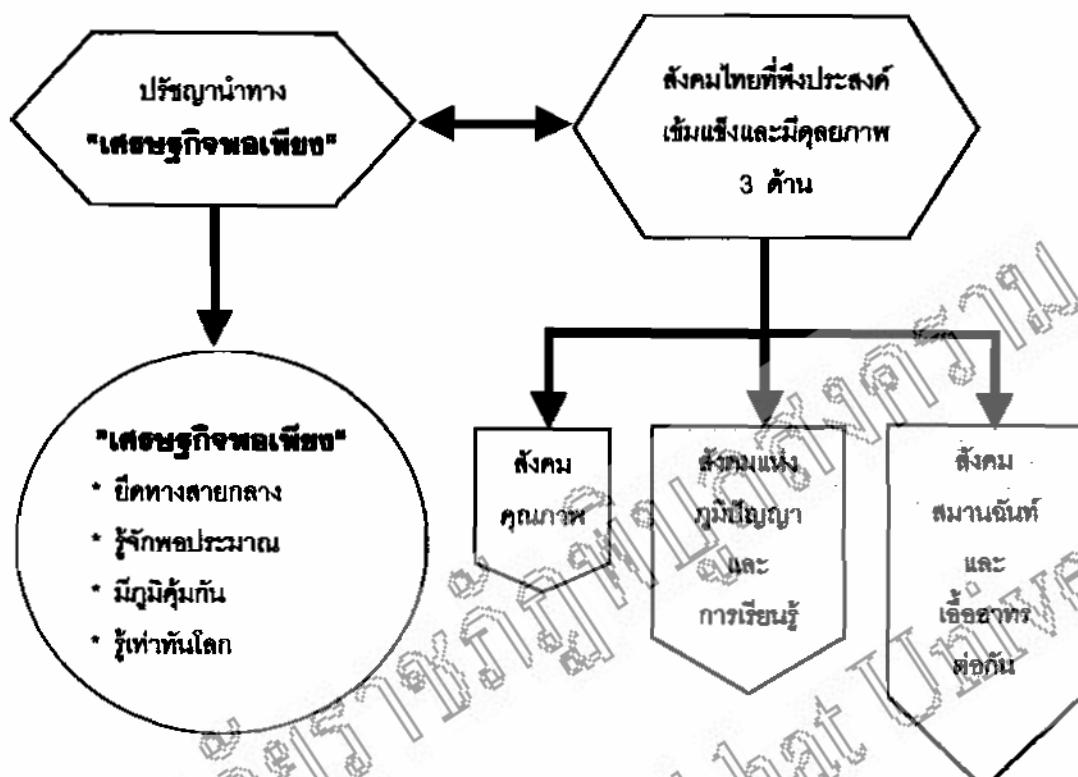
ทฤษฎีใหม่ของพระนากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นทั้งหลักการและวิธีการใหม่ เป็นพระราชนิพิธ์ที่มีความยิ่งใหญ่ทางความคิด ๙ ประการ ดือ

1. เป็นแนวคิดที่ก้าวทันเหตุการณ์ความคิดแบบตะวันตก ซึ่งมีลักษณะเป็นเอกนิยม (unitary) และทวินิยม (binary) แต่ทฤษฎีใหม่มีลักษณะเป็นพหุนิยม (multiplicity) ทั้งในแง่การคิดและการกระทำ พะบາบทามเดิจจะเข้าอยู่หัว ทรงมีระบบความคิดที่สร้างสรรค์ พระอัจฉริยภาพ และพระสดิรัญญา มีความสุ่มลึก ใช้รอบเขต เนื่องในระบบความคิดของปรัชญาเช่น ทฤษฎีใหม่เป็นการคิดใหม่ที่แหวกອอกจากขอบความคิดเก่าของตะวันตก ที่ครอบงำสังคมไทยและสังคมอื่น ๆ มาเป็นเวลาหลายปี

2. เป็นแนวคิดที่ก้าวทันเหตุการณ์ความคิดแบบวิภาควิธี (dialectical) ศึกษาทุนที่มีคุณลักษณะเหนือกว่า มีพลังกว่า เมื่อแข่งกับสิ่งที่มีตัวอย่างกว่าจะมีผลให้ส่วนเดียวเปรี้ยวเปรี้ยน แปลผันผวนคุณภาพเป็นลักษณะใหม่ เช่น คนส่วนใหญ่ต้องทึ่งพากย์ศรีษะคนหนึ่ง (ทึ่งพาก เป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์) แต่พระราชนิพิธ์ของพระนากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีตระกรที่แยกต่างหาก ระบบความคิด ในเมืองที่ว่า เป็นเครื่องของภารกิจที่พึงอธิบาย ที่มีจิตธรรมของความสามัคคี มีเผยแพรกัน การทึ่งพึงอธิบายเป็นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของสิ่งที่ร่วมมือกัน และความเป็นไปได้ของกوارรัมเมื่อกัน เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มที่ส่วนเรื่องแยกต่างกัน ถ้ามองรวมแล้วเป็นกันได้

3. เป็นแนวคิดที่มีปฏิบัติได้ ทำได้เท่านั้นจริงได้ จึงเป็นทฤษฎีที่มนุษย์สามารถนำไปใช้ได้จริง กับภาคปฏิบัติ อาทิ เป็นที่ยังทฤษฎีอยู่ ๆ ปฏิบัติไม่ได้ น่องจากนั้นขึ้นมา การแนะนำให้ปฏิบัติ อย่างเป็นขั้นตอน จากการต้นที่น้ำร้อนไปสู่ขั้นที่น้ำเย็น ร่วงลงจากเป็นรั้นที่สองและรั้นที่สาม ครอบคลุมถึง ๓ ขั้นตอน

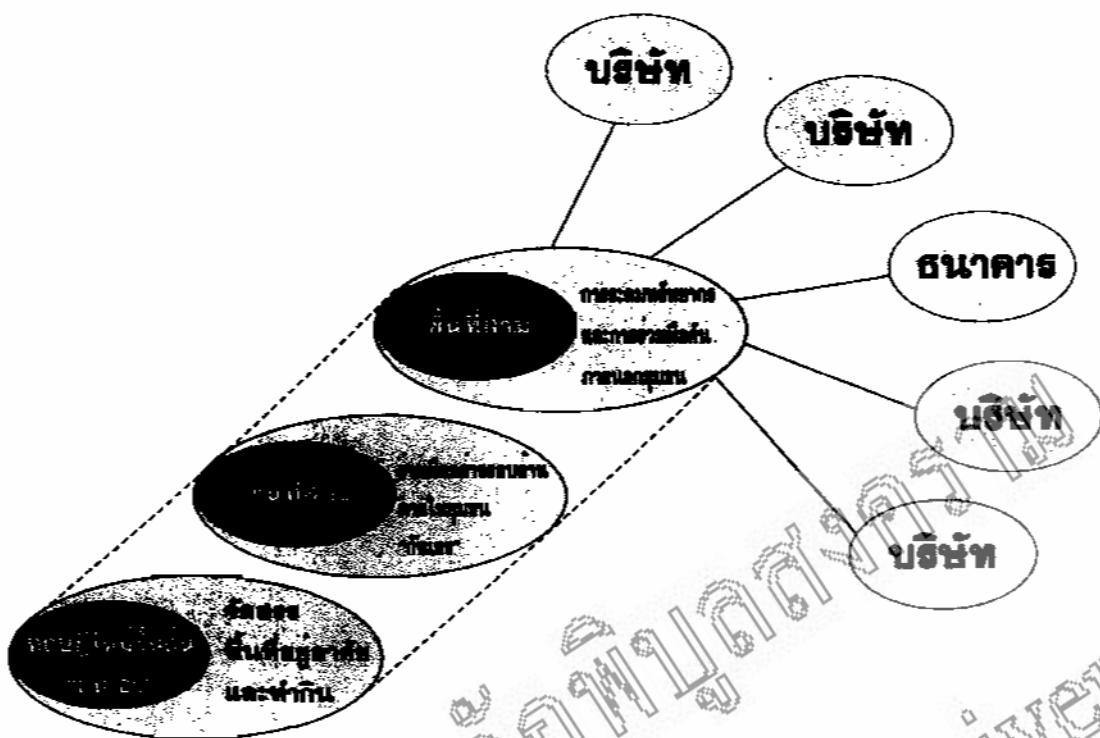
วิสัยทัศน์รวม

○ ดูแลบุตรหลาน	○ มีคุณตี ภูมิภาค	○ คิดเป็น ทำเป็น ○ พึ่งพาเกื้อภูมิกัน
○ ก่อสร้างหมู่บ้านที่ยั่งยืน	มีคุณธรรม	เรียนรู้ตลอดชีวิต ○ ศูนย์กลางผู้ตัดสินใจทางการ
○ ความอุ่นไอ มีสุราษฎร์ฯ	จริยธรรม	มีนวัตกรรม/ ○ แสวงหาความยั่งยืน
ช่องคนไทย	หนังสือดีเยี่ยมยั่งยืน	ความคิดเห็น
○ ให้คุณภาพ	เมือง/ ภูมิชนที่เข้มแข็ง ○ สืบสานประเพณี	○ การเมืองการปกครอง ○ รักษาธรรมะ
	ไปรษณีย์ ไปรษณีย์	ภูมิปัญญาทั้งดิน

ภาคที่ 3 วิสัยทัศน์รวมเศรษฐกิจพอเพียง และสังคมไทยที่พึ่งประมง
ผู้มา : กระทรวงมหาดไทย (มปป.)

พัฒนาการของงานภูมิปัญญาที่ดุษฎีใหม่

การปกคลุมพื้นที่

- + จัดแบ่งพื้นที่
- + ความเพียงพอเลี้ยงตัวเองได้
- + ปัจจัยพื้นฐาน - ปัจจัยหลัก (น้ำ)
- + ตัวบทบาทของ ครอบครัว
- + ร่วมมือร่วมใจ

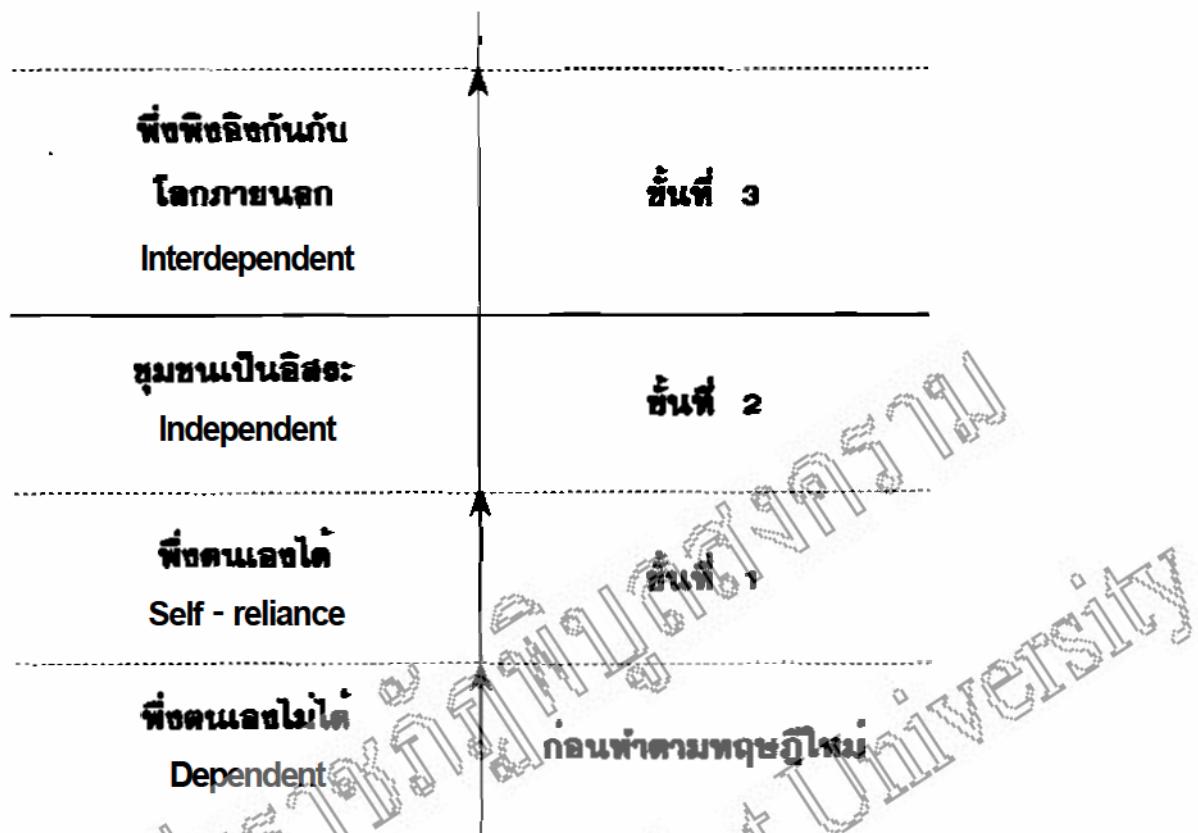
การปกคลุมกันแน่น

- + การผลิต
- + การตลาด
- + การเป็นอยู่
- + สังคมศิลปะ
- + การศึกษา
- + สังคมและศาสนา
- + ร่วมมือร่วมใจ

ภาพที่ 4 พัฒนาการของงานภูมิปัญญาที่ดุษฎีใหม่

ที่มา : ข้อมูลนั้น (2541)

3 ชั้นตอนของทฤษฎีใหม่

มีริบบิลรูปแบบการร่วมมือ (co-operation) และการแข่งขัน (competition) มีการสร้างและลดลงในความเป็นมิตร ความเมตตา ไม่ใช่ความชัดเจนเป็นปฏิปักษ์กัน ไม่ว่าจะเป็นระหว่างบุคคลภายในชุมชนเอง หรือระหว่างชุมชนทั้งหมด กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลองค์กรภายนอก การดำเนินการทางการร่วมมือ การรักษาสมดุล การพิมพ์สิ่งอย่างสร้างสรรค์ การเป็นก้าวตามมิติร เป็นพื้นฐานของความล้มเหลวขับดัน ไม่เฉพาะทางการผลิต จัดว่าเป็นความอิ่งในสู่ของทฤษฎีใหม่

4. เป็นทฤษฎีที่มีความง่าย ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย ซึ่งมีพลังสูง คนที่ไม่ปักประเด็นสามารถเข้าใจ มากถึง และนำไปทำให้เห็นผลจริงได้

5. เป็นทฤษฎีที่นำประสบการณ์ของไทย และลักษณะสภาพแวดล้อม ลงมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงของทุกๆ ภาค วิถีชีวิต ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานการณ์ทางการเมือง ทางน้ำและอนาคต ตลอดจนลักษณะเด่นของชีวิตความเป็นอยู่และการผลิตของไทย ซึ่งเป็นประเทศผลิตอัญญาหาร และมีส่วนเกินทางการผลิตอัญญาหาร มากกว่ากันขึ้นเป็นทฤษฎีใหม่ โดยเน้นความสำคัญของน้ำ ที่มีต่อชีวิตเป็นพิเศษ

6. เป็นแนวคิดที่สมสมัยได้จังหวะเวลา เนื่องในกาลต่อไปผู้มีบทบาททางการ
ดัดฟ้าและดำเนินการตามนโยบายและแผนการพัฒนาฯ ให้มีผลและสามารถประเมินได้ในกาลต่อ
นนโยบาย และแผนการพัฒนาประเทศ

7. เป็นแนวคิดซึ่งแบ่งให้ชัดเจนในการดำรงชีพ และดำรงชาติตัวอย่าง ไม่ใช่เป็นแค่
เพียงทฤษฎีทางเศรษฐกิจ หรือทฤษฎีด้านหนึ่งด้านใดโดยเฉพาะ แต่เป็นทฤษฎีแบบองค์รวม
(holistic theory) เพราะมีหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และปรัชญาการดำรงชีวิต
ทั้งยังมีผลในการส่งเสริม จริยธรรม (Ethics) แห่งความพอและความพอเพียงด้วย (Enough
and Subsistence)

8. เป็นแนวคิดที่มีหลักในการกระตุ้นให้ผู้ยากไร้มาพัฒนา เน้นใจความเป็นจริง ไม่มี
ปมตัวอย่าง หรือห้อแท้ในให้ความค่า เพราะผู้บุกรุกสามารถมีความอุตสาห์ได้ตามอัตภาพ และเน้นใจหลัก
ของสันโดษ ไม่ถูกมองหรือหันมองว่า เป็นผู้ต้องพึ่งพาหรือมีปัญหาเป็นเรื่องใหญ่ของการพัฒนา

9. เป็นแนวคิดที่ปลดปล่อยจากการเมือง ผลประโยชน์ และอุดมการณ์ จึงมีทฤษฎีใหม่
ที่มีความเป็นสากล สามารถนำไปใช้ได้โดยปราศจากข้อจำกัดด้านการเมือง ย้อมเป็นผลต่อประเทศ
ที่มีปัญหาคล้ายกับประเทศไทย ทั้งในเชิงเมือง ศาสนาเชื้อชาติ แทยริกา หรือแม้แต่ในโลกตะวันออก

ความยิ่งใหญ่ของทฤษฎีใหม่ สามารถสรุปได้ 9 ประการ เรียกว่า **นิสัยด้วยของ
ทฤษฎีใหม่ คือ**

1. หลากหลาย	(Multiple Diverse)
2. ร่วมมือ	(Co-existing)
3. คิด – ทำ	(Thing – Doing)
4. เรียบง่าย	(Simple)
5. ผสมผสานทุกส่วน	(Integrating)
6. ควรจะมีด่วนกาจฉัน	(Timely)
7. มองรวมครอบคลุม	(Holistic)
8. บันดาลใจ	(Inspiring)
9. ไม่ใช่อุดมการณ์ – เป็นสากล (Universal)	

(เขียนนั้นที่, 2541)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงคุณทูลไห้ไปเป็นถึง
ศิริ โครงการด้านฯ ตามพระราชดำริ กว่า 3 ท่านโครงการ โดยเฉพาะเรื่องทฤษฎีใหม่ ซึ่งพระองค์
ได้ทรงทดลองปฏิเสธและมีพระราชดำริสมัติถึงแต่ พ.ศ. 2532 ถ้าให้การสนับสนุนให้สืบสาน
ทฤษฎีใหม่เป็นแก่นแห่งการพัฒนาอย่างแท้จริง และไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
การเกษตรเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวเนื่องกับชุมชน ชนบท การผลิต เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วิถีวัฒนธรรม
ประเพณีท้องถิ่น ความมั่งคง วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ การปกคล้อง การรวมตัวของมนุษย์
ในครอบครัว และที่สำคัญที่สุดคือ เกี่ยวข้องกับวิธีคิดและจิตสำนึกของคน พระองค์ทรงพระเนตร
เห็นสังคมเป็นองค์รวม ไม่ได้แยกการพัฒนาออกเป็นส่วนๆ ดังนี้ คือ

**ขั้นที่ 1 การร่วมเหลือให้เกษตรกร ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของชาติและมีฐานะยากจน
ขาดโอกาสทางการศึกษา ให้สามารถปรับตัวกลับเข้าสู่การเกษตรแบบยั่งยืนได้สะดวกขึ้น แห่งใจด้วย
มีความเป็นอิสระจากระบบตลาดโลก สามารถทำประโยชน์จากการผลิตผ่านทางการเกษตรมาให้
ให้เกิดแก่ตนและชุมชนมากขึ้น โดยทรงแนะนำให้จัดสร้างที่ดินอยู่อาศัยและที่ทำการ ด้วยรัฐมูล
ที่ทรงศึกษาจากหลักการผลิตแบบพอเพียง เพื่อให้เกษตรกรเลี้ยงตัวเองได้ ในระดับประยัคต์ก่อน
และทรงอธิบายว่า หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องทำอะไรต่อไป ถ้าปฏิบัติแล้วจะได้รับเงินเดือน
จึงควรทำเพิ่ม และให้ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพและรู้จักตัวของตัวเองไป ดังนั้น จึงทรงแนะนำว่า “ต้องทำให้ฯ เพราะว่า
ต้องสืบเปลือง ถ้าหากไม่รู้จักไม่ใช่น้อย และเมื่อทำแล้ว ก็มีการทำให้เกิดประโยชน์อย่างหนึ่งที่จะทำให้
ประชาชนมีภูมิปัญญาอันหลากหลาย คือ ไม่ว่าจะมาก แต่ก็พอ ก็ไม่ต้องมาก และทำให้ได้รับความสำเร็จ
บ้างที่นี่ที่นั่น ที่ต้องปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสม รวมทั้งต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละที่ที่
ทฤษฎีใหม่ใช้เป็นการนำไปใช้เป็นศูนย์กลางด้วย แหล่งอาชีวภูมิที่ได้ถ้าจะให้ทฤษฎีใหม่เป็นภูมิปัญญา
จำเป็นต้องมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่มาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องลงทุนให้”**

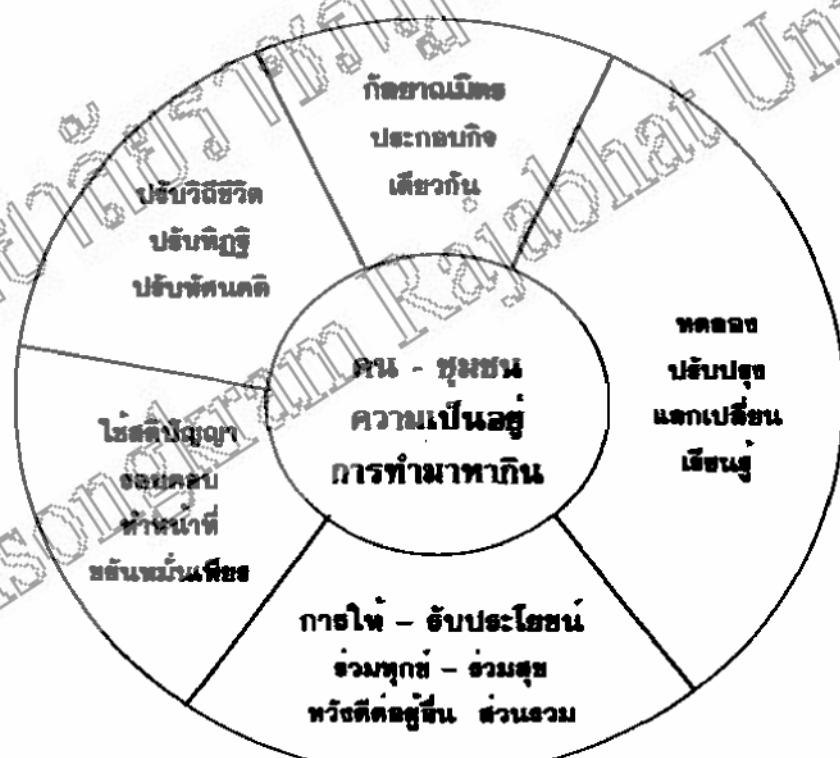
**ขั้นที่ 2 เป็นการให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปของกลุ่มหรือสหกรณ์ โดยร่วมแรง
ในการผลิต การตลาด การมีน้อมถูกต้อง การสร้างศักดิ์ศรี และการศึกษา ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการ
มูลนิธิเอกชน จะช่วยทำให้เกิดหลังร่องชุมชน เกิดการพัฒนาการอยู่ร่วมกัน สามัคคีกัน
ให้การแลกเปลี่ยนความรู้ รัฐมูล วิธีคิดที่หลากหลาย ปลูกเร้ากระบวนการการถ่ายทอด การเรียนรู้
มีภาระสอนผ่านความรู้ใหม่กับภูมิปัญญาด้วยเดินในแพทย์และท้องถิ่น การดำเนินการทฤษฎีใหม่รั้นที่สอง
จะแตกต่างจากขั้นที่หนึ่งตรงที่ ขั้นที่หนึ่งมองเร็วไปที่ตัวบุคคลและครอบครัวก่อน ส่วนขั้นที่สอง
จะมุ่งไปที่สถาบัน ชุมชนขนาดต่างๆ กัน**

ขั้นที่ ๓ เป็นการพัฒนาจะดับสูงเรื่นไปอีก สูงกว่าความพอด้วย พอกิน แล้วนำของเหลือจากการบริโภค มาประปูจัดจำหน่าย ซึ่งต้องสนใจความต้องการของตลาด ต้องอาศัยทุนเทคโนโลยี อาศัยความรู้ ความสามารถในการจัดการสูง ตั้งน้ำหนาราชเงื่องต้องร่วมมือกับแหล่งเงินทุนแหล่งหลังงาน เพื่อจัดตั้งและบริหารกิจการ การประปูเดินดำเนินการที่สูงเรื่นไปอีก เช่น การบริหารโรงสี การตั้งร้านสมกรณ์จัดจำหน่ายสินค้า ภาครัฐต้องช่วยในด้านการให้รื้อมาส การอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค การขนส่ง การสื่อสาร และการจัดตั้งห้องต่อการดำเนินการ รวมทั้งจะเป็นที่เป็นอุปสรรค (ปรัม, ๒๕๔๑)

ปัจจุบัน (2542) ได้สรุปบทบาทไว้ในมี 3 รั้น ในเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า

ขั้นที่ห้าม ผลิตภานาภิภาคเอง เหลือจึงขาย ทำให้มีกินอื่น ไม่ติดทนนี้ มีเงินของ
ขั้นที่สูง ความตัวกันเป็นองค์กรทุกชน ทำเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนแบบต่าง ๆ
ขั้นที่สาม เชื่อมโยงกับบริษัททำธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งการซื้อขาย

หุบชลธีใหม่สร้างสัมภារะเรือน

ภาคที่ 5 หดุษภัยใหม่ต่อชาติและความก้าวหน้า
ที่มา : สุรนัน (2541)

135744

การเข้มสัจความเชื่อเชิงชุมชน

กติกาอนุกรรมการเข้มสัจความเชื่อเชิงชุมชนเพื่อให้ดูปฎิบัติฯ
(2542) กติกาฯ การพัฒนาสังคม จำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพของชุมชน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีความเชื่อแข็ง ที่สามารถกำหนดพัสดุทาง คุณค่า วิธีการดำเนินธุรกิจที่พอเพียง และมีเอกลักษณ์ของตนเอง ในขณะเดียวกัน สามารถปรับตัวรับรู้ให้กับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายนอกชุมชน ที่เปลี่ยนไปได้ แนวคิดเรื่องการปกครองเป็นสิ่งสักසัมย ซึ่งยังคงคงอยู่ไปสั่งคุมจะอ่อนแอ ขัดแย้ง และวิกฤตทางเศรษฐกิจ หากขาดรองประกันประจำอยู่ที่สังคมเชื่อแข็งหรือความเป็นประชาสังคม อันหมายถึง ประชาธิรัฐที่มีความเชื่อแข็งในรูปต่าง ๆ ไม่ว่าจะเรียกว่า ชุมชน สมาคม มูลนิธิ สหกรณ์ ชุมชน ประชาคม หรือชื่อใด เนื่องจากผ่านกระบวนการเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม แต่ด้วยเหตุผลใด ก็ตาม ให้เชื่อว่า หรือนหลายเรื่องพร้อมกันไป ความเชื่อแข็งของชุมชนนี้อยู่กับการจัดระบบและระบบที่มีอยู่ในชุมชน (รวมถึงการสร้างกลุ่มและองค์กรในชุมชนและนานาชาติต่าง ๆ) เพื่อการปฏิรูปสังคม กับโลกภายนอกและภายในชุมชน โดยผ่านกระบวนการทางการวิเคราะห์ ใช้กรอง ปกป้อง ตอบโต้ และต่อสู้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในโลกภายนอก ที่ให้ชุมชนอยู่รอด มีความเจ้า และมีศักดิ์ศรี ความเชื่อแข็งของชุมชนจะช่วยผลักดันให้เกิดกระบวนการทางการจัดความลับที่ทางสังคม แบบใหม่ ให้มีความเป็นประชาธิรัฐแบบมีส่วนร่วม ภายใต้สังคมเปิด (Open Society) ที่กำลังจะมาถึง โดยอาจเรียกว่ากระบวนการเรียนรู้ว่า ความเป็นประชาสังคม รุ่งเป็นการสร้าง ชีวิตรสชาติและเรียนรู้ จึงเป็นทางออกของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มั่นคง ยั่งยืนมากขึ้น ซึ่งคือ

สังคมที่ประกอบด้วย 1) จิตสำนึกประชาธิรัฐ 2) โครงสร้าง ที่มีฐานเศรษฐกิจและชีวิตรสชาติและชีวิตรสชาติ 3) กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) ภาคการค้า และผู้นำชุมชน 5) ความลับที่รั่วไหลลงสู่สาธารณะ

เมื่อชุมชนและองค์กรชุมชนที่เชื่อถือ มีความเชื่อแข็ง และมีความสามารถสูงขึ้น รวมทั้ง สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งในระดับแนวร่วม คือ เทคโนโลยีขององค์กรที่ต้องอ่อนตัวอย่างและ ไม่แพ้ด้วย คือ เทคโนโลยีขององค์กรส่วนกลาง ก็จะสามารถสร้างกิจกรรมทางธุรกิจ หรือประกอบ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพดีขึ้น เพื่อสนับสนุนความต้องการและนำพาความเจริญ ที่ดี ให้กับชุมชนที่ต้องอ่อนตัว ทำให้ต้องอ่อนตัวลงได้ มีความมั่นคง แข็งแรง และมีภาวะคุ้มครอง ความสงบเรียบร้อยที่ต้องการ หรือเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้องค์กรที่ต้องอ่อนตัวที่เชื่อถือ และมีความสามารถ จะช่วยดูแลความมั่นคง รวมทั้งความเจริญมั่นคงในทุกมิติของท้องถิ่น นั่นคือ ไม่ใช่เฉพาะด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่จะรวมถึงด้านสังคม วัฒนธรรม ดิจิทัลและอื่น ๆ

ความเข้มแข็งขององค์กรท้องถิ่น จะเป็นระบบที่ทุกคนดูแลตนเอง และเกื้อกูลชึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความมั่นคงในทุกด้าน จะภายเป็นรากฐานที่แข็งแรงมั่นคงของสังคม ไม่ใช่เป็นรากฐานที่อ่อนต้อຍ และอ่อนแย่เช่นปัจจุบัน (มติชนรายวัน, 2541)

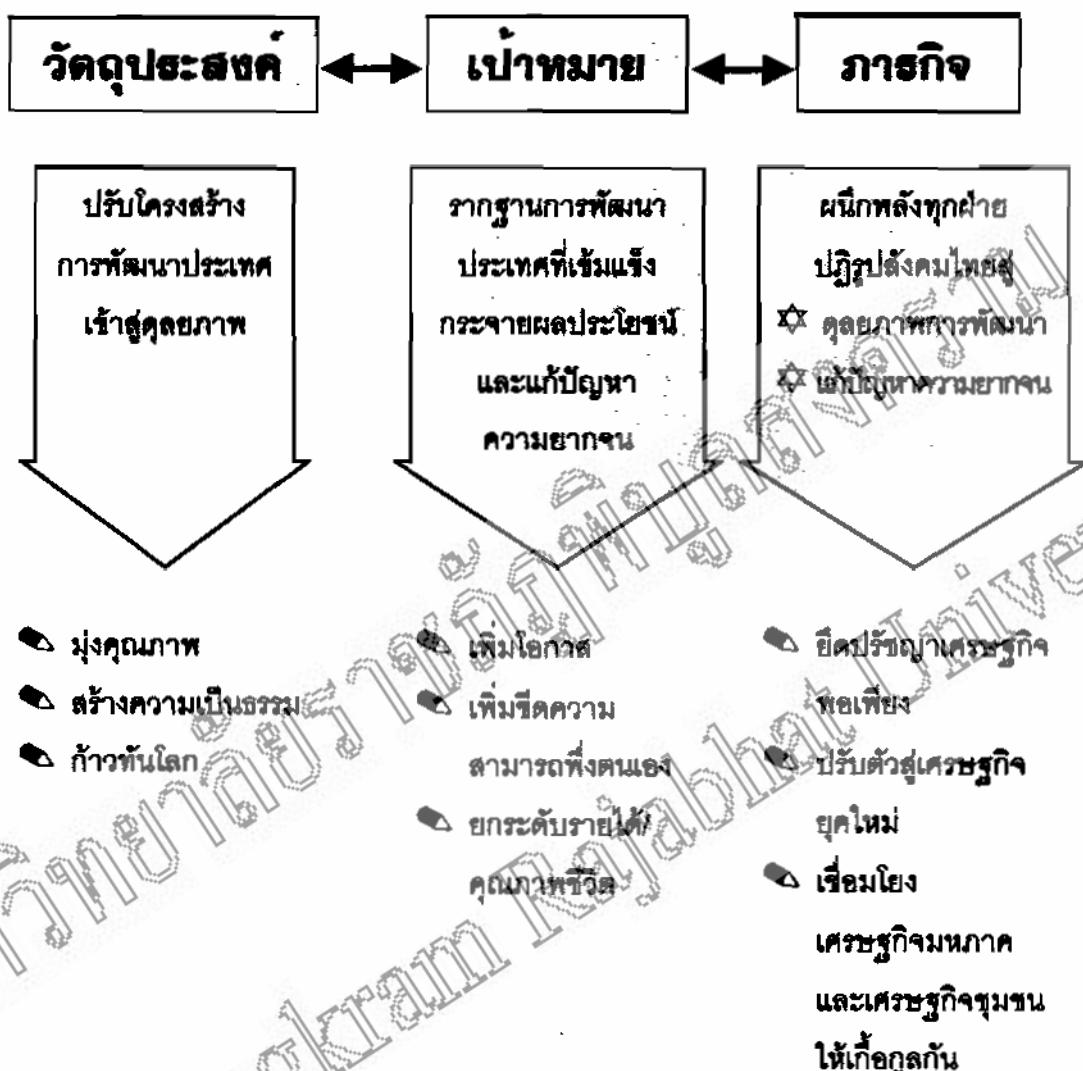
การทำให้ชุมชนเข้มแข็งเรียนรู้มีผลอย่าง อย่างหนึ่งคือ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้จัดการตัวเอง ชุมชนเข้มแข็งมีพฤติกรรมโดยของครัวเรือน ดังนี้

1. องค์กรทางสังคมของชุมชนเข้มแข็ง รึ่งหมายถึง ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง มีความสามัคคี รักชาติ กติกาสังคมที่ร่วมกันสร้างรัก มีจิตใจที่คำนึงถึงส่วนรวม
2. ร่วมคิด ร่วมหาเรื่อง ร่วมแก้ปัญหา โดยไม่นิ่งฟังฟังจากภายนอก
3. มีการจัดการองค์กร ทุนทางสังคมอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ เช่น กลุ่momหรรพย์ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางบัญญาและประเพณี กลุ่มคุ้มครองทรัพยากรท้องถิ่น
4. มีบทบาทซึ่งในการมีส่วนร่วมด้านภาคประชาธิรัฐ และการจัดการความต้องการเชิงวัฒนธรรม การสืบทอดภูมิปัญญาสู่อุกกาศ รวมทั้งการให้การศึกษา
5. มีกิจกรรมของชุมชน อย่างหลากหลายรูปแบบและต่อเนื่อง
6. มีคุณภาพชีวิตดี และมีการรักษาภาระดูแลชุมชนอย่างดี ตลอดจนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภากาบบ้านราชภัฏ, 2542)

สำหรับแนวคิดและที่คิด ในการทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พลเดช (2543) ให้วัตถุประสงค์ของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเริ่นสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สรุปได้ดังนี้ คือ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 นี้ ควรมุ่งเน้นการแก้ปัญหาคนงาน โดยชุมชน และสังคมเข้มแข็งรัก หรือประชาสังคมอยู่ภายใต้แนวคิดการทั้งหมด ไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งอย่างน้อยเน้นใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่

1. ที่เงินทุนของคนด้วยการออม
2. ที่ความต้องการของด้วยการผลิตเพื่อใช้ เศรษฐกิจราย
3. ที่เทคโนโลยีของด้วยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

พิศทางแผนฯ ๙

รายงานที่ ๖ พิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๙

ที่มา : กระทรวงมหาดไทย (มาปป.)

ในการเรื่องเมืองเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทยในปัจจุบัน ที่มี 3 ขั้นตอน คือ

1. ผลิตอาหารบริโภคเองหรือซื้อมาจากต่างประเทศ ไม่ติดหนี้ มีเงิน存อม
2. รวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชน ทำเศรษฐกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ
3. เข้ามายังกับบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งการส่งออก

การดำเนินการที่สำคัญในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 คือ **แผนพัฒนาชาติของห้องดิน** โดยห้องดิน เป็นห้องดิน จัดให้มีเวลาที่ประชาชนท่องเที่ยวเดินทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแหล่งให้เมืองท่องเที่ยวสังคม อยู่ติดตามกำกับการปฏิบัติตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวยืนหยัดทันเหตุการณ์ ควรเน้นการพัฒนาที่รากฐานประชาชน และเพิ่มสัดส่วนของกระบวนการทางเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ให้กระบวนการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคน สังคม และเศรษฐกิจ เปลี่ยนโครงสร้างงบประมาณให้ห้องดิน และองค์กรชุมชน บริหารผู้ดูแลการงบประมาณด้วยตนเองให้มากขึ้น ในการทำแผนปฏิบัติการ ให้หลักการประสานพันธ์ ภารกิจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ (Area - Function - Participation หรือ A - F - P) เพื่อลดปัญหาความเข้าช้อน และเพื่อให้เก็บปัญหาได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

ประจำปี (2541) กล่าวว่า นักพัฒนาสังคมในไทย เป็น “ภาคีท่องเที่ยวความเข้มแข็งชุมชน” โดยการสร้างการเรียนรู้ให้ชุมชนสามารถท่องเที่ยวได้ บ้านบ้านยังไม่มีรูปแบบ ด้วยวิธีดู ความเริ่มเบิง ของชุมชนที่คนในชุมชนสามารถนำไปใช้ประเมินได้ด้วยตนเอง แม้จากการระดมความคิดจากหน่วยฝ่าย ที่นำโดย นายแพทย์ประเวศ วงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2541 ได้ให้ความสำคัญต่อ 6 หลักสร้างสรรค์ภัยในชุมชน คือ

1. พลังคน
2. พลังกลุ่ม
3. พลังทุน
4. พลังธุรกิจ
5. พลังเชื้อชาติ
6. พลังการเรียนรู้

สำหรับตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนประจำรอบตัว

1. จำนวนผู้นำตามอธรรมชาติต่อประชากร
2. จำนวนสมาร์ทโฟนกลุ่มต่อประชากร
3. อัตราเพิ่มของจำนวนเงินออมของชุมชน

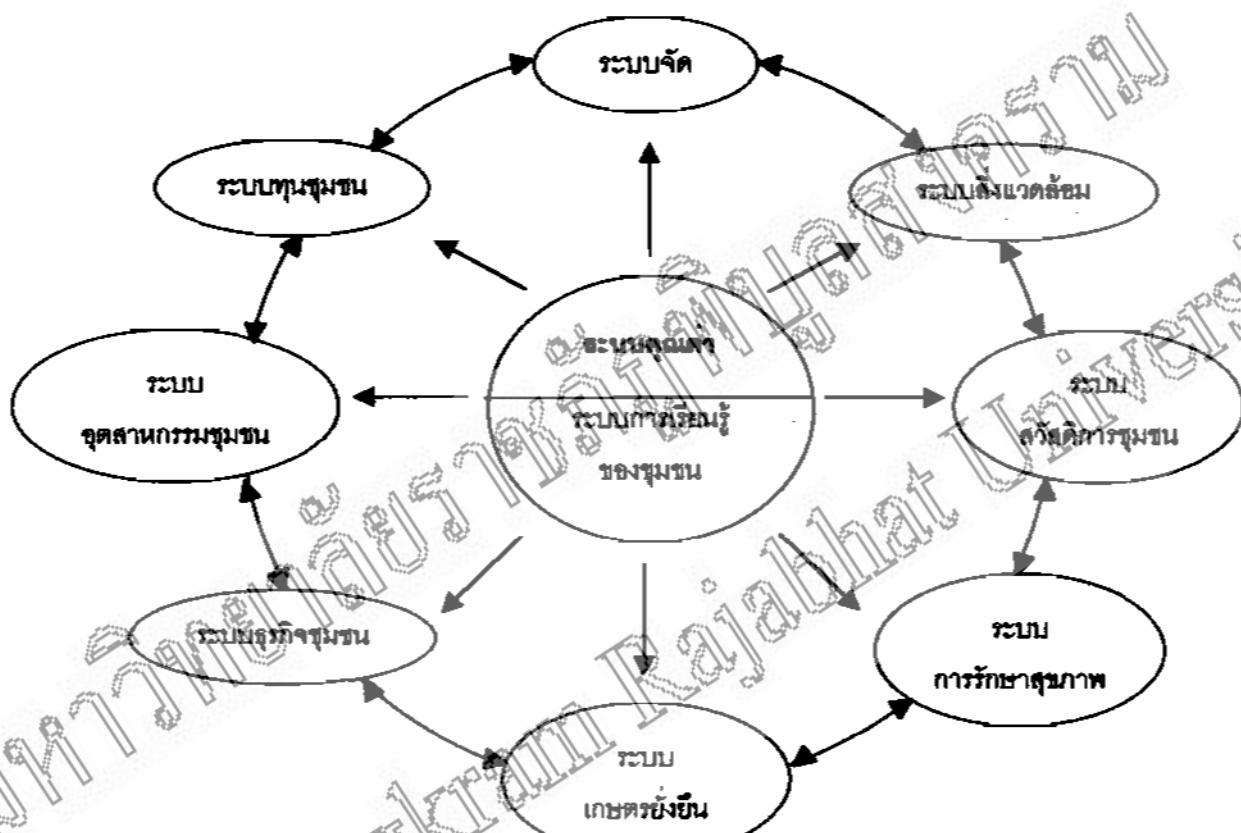
4. จำนวนองค์กรธุรกิจที่องค์กรชุมชนเป็นเจ้าของ
5. ขั้ตตราการเพิ่มช่องเงินสวัสดิการเพื่อคนในชุมชน
6. ขั้ตตราเพิ่มรายได้ของธุรกิจที่องค์กรชุมชนเป็นเจ้าของ
7. จำนวนการเป็นสมาชิกขององค์กรภายนอก

หลังทางสังคมในการฝ่าวิกฤต คือ **ยืดหยุ่นศักดิ์สิทธิ์และ เศรษฐกิจดิจิทัล** ของ ความเป็นคน ของทุกคนอย่างเสมอภาค โดยผู้ใดกำลังของทุกฝ่าย ทำให้เกิดความเชื่ออาทิตย์อันมีการเรียนรู้ร่วมกัน และมีการจัดการร่วมกัน

ความเข้มแข็งของชุมชน คือ ชุมชนที่สามารถพึ่งพาของได้ และพึ่งกันของได้เช่นเดียวกัน และสมศักดิ์ศรีในสังคมโลก ผู้สังเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ได้แก่ สถานศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่มีสำนักงานน้ำที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา รวมทั้ง 11 สถาบันสังคม คือ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบกิจการ สถาบันสังคมอื่น ๆ ความเข้มแข็งของชุมชน ดูได้จาก

1. พัฒนาชุมชน การรวมก่อตั้งเพื่อผลประโยชน์สุคุณความเชื่ออาทิตย์ และห่วงโซ่งานและกัน เป็นการรวมกลุ่มด้วยการรวมใจ
2. พัฒนาความคิด จากความคิดที่สู่การทดลองร่วม เนรมิตแต่งเรื่องกันและกัน จนถึงรู้แจ้งตลอด
3. พัฒนาการจัดการ จากการแบ่งงานทำตามหน้าที่ หางคนหางทำ สู่ศักยภาพ ในการทดสอบเรื่องกันและกันให้อย่างรู้มีอิฐกัน
4. พัฒนามีปัญญา จากการต่อความรู้สู่การต่อความคิดและประสบการณ์ สร้างสรรค์เป็นองค์ความรู้ใหม่ ที่สามารถเรื่อมโยงต่อ กับองค์ความรู้อื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย
5. พัฒนานิสัย จากความตุ่นที่ได้จากการเป็นผู้รับ ศุภารมีที่ได้เป็นผู้ให้กับมวลมนุษยชาติ (กรมอนุกรรมการส่งเสริมความเร้มแข็งของชุมชน, 2543)

ปัจจุบัน (2542) ก่อตัวว่า ทางรัฐบาลประเทศไทยที่ลงมือเริ่มแก้ไข หรือความเป็นประชาธิรัฐ ซึ่งหมายถึง ประชาชนความกู้มีภัยในรูปด่าง ๆ ไม่ว่าจะเรียกว่ากลุ่ม ชนชั้น ชนชั้น ชนชั้น ชนชั้น ชนชั้น ชนชั้น หรือชื่ออื่น ซึ่งเป็นไปเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม ลั่นแผลล้อม เจริญให้่องหนึ่งหรือหลายเรื่องพร้อมกันไป เมื่อประชาชนความกู้มีภัย ช่วยกันเดิน ช่วยกันทำ ช่วยกันตัดสินใจ มีการเรียนรู้ มีการจัดการ กู้มเหล่านี้จะเริ่มแก้ไขขึ้นเรื่อย ๆ สามารถสร้าง เศรษฐกิจในรูปแบบด่าง ๆ ได้

ภาคที่ ๗ เป้าหมายของชุมชนเริ่มแรก คือ การสร้างระบบการเรียนรู้ชุมชน

หัวข้อ : ศูนย์กลางของการเรียนรู้เชิงความเข้มแข็งชุมชนฯ (2543)

กระบวนการเรียนรู้ เป็นการศึกษาที่ทางหลัง ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหา การวินิจฉัย ปัญหา การวิเคราะห์ทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ถูกต้อง การยัดเยียดความรู้สำเร็จมา แม้จะช่วยให้ชาวบ้านได้บ้างในระยะแรก ก็เป็นการชักชวน เห็นชอบสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างไม่ถาวร ความรู้สำเร็จมา ไม่ได้ถูกต้อง เปราะบางนั้นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คือ การพัฒนา ไม่ใช่ความรู้สำเร็จมาโดยเดียว นั้นคือ ความรู้จริง คือ พลัง ความรู้เรื่องเกี่ยวกับชนบท เป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญของความยั่งยืนของสังคมชนบท ระบบการศึกษาทั้งหมด ควรจะเข้ามาร่วมสร้างความรู้จริง เกี่ยวกับชนบท ความยั่งยืนของสังคมในประเทศไทยที่สาม รื้นรักความยั่งยืนของสังคมชนบท มี 3 ประการ คือ

1. องค์กรชุมชน
2. ความรู้
3. กระบวนการเรียนรู้ของประชาชน

ในการพัฒนาแบบยั่งยืน จะเป็นต้องคิดอย่างบูรณาการ เห็นภาพรวมของการ คือ ทุกๆ ช่องทาง ไม่ว่าจะเป็น ศักยภาพ ภาระ ความสามารถ จิตใจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมกันไป ซึ่งคือประชาติปัจจัยระดับภาคภูมิ ซึ่งจะอยู่ๆ ปล่อยให้การเมือง การปกครองระดับบุคคล ไม่มีความคล่อง畅 และมีคุณภาพเข้มเป็นลำดับ ซึ่งพลังทางสังคมที่เกิดขึ้น จะมากกว่าผลบวกของพลังงานของทุกส่วนรวมกัน และมีมาตรฐาน ไม่จำกัดขอบเขต จึงสามารถ แก้ปัญหาได้ทุกเชิง

การพัฒนาธุรกิจชุมชน ให้ คน เป็นม้าหมุน และเน้นการพัฒนา แบบอุปโภคบริโภค หรือการพัฒนาอย่าง บูรณาการ ทั้งด้านเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง ฯลฯ โดยให้พลังทางสังคมตามเกลือในกระบวนการ การพัฒนาในชุมชนอย่างสุ่ม เครือข่าย หรือ ประชาสังคม กล่าวคือ เป็นการพัฒนาที่ล้ำช่องทางทุกฝ่าย ในลักษณะ ทบทวน ประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ดำเนินรัฐบาลคิดการพัฒนาธุรกิจชุมชน ประจำปี (2541) ได้สรุปไว้ดังนี้

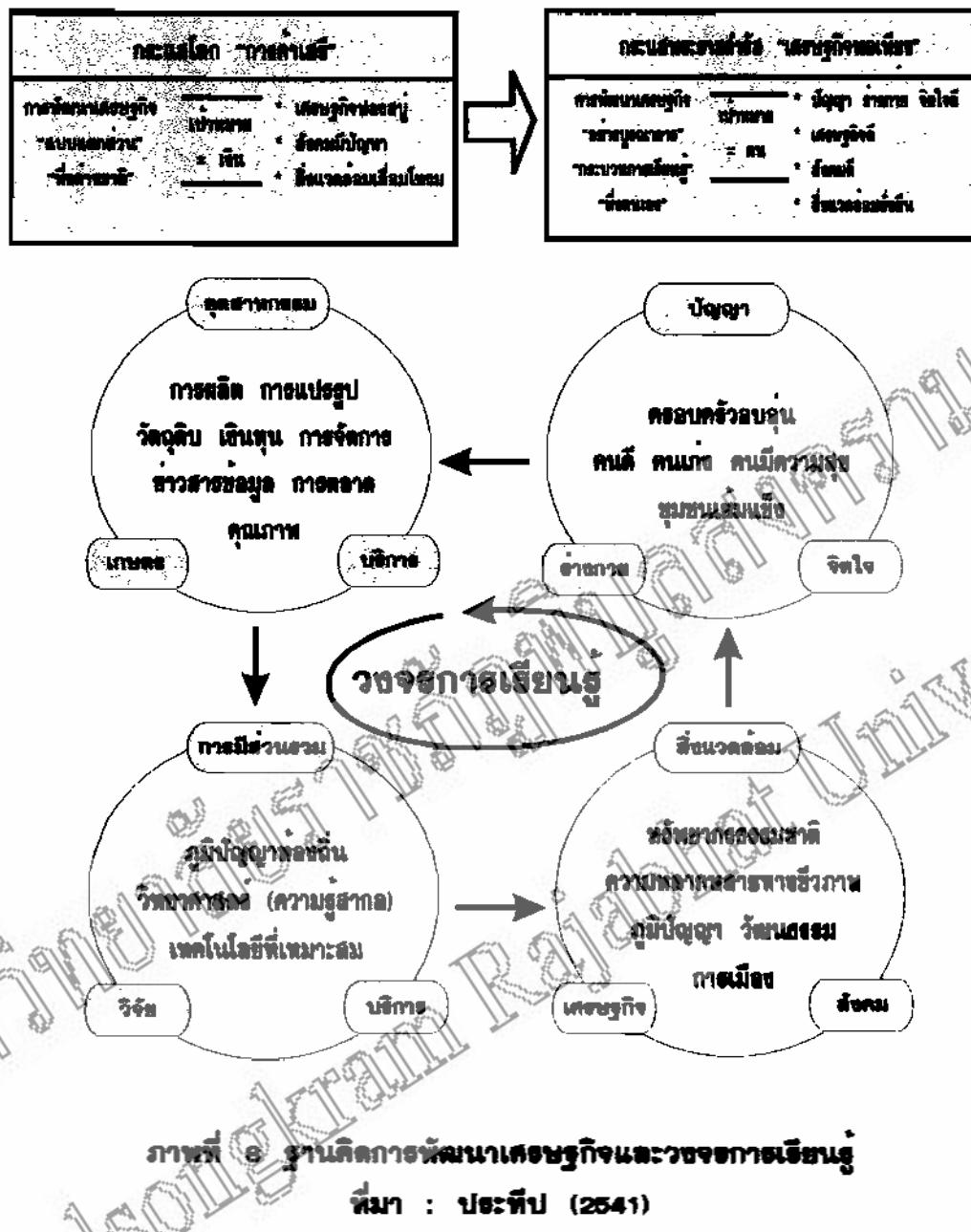
1. ยึดแนวทางรายได้รั้งในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ตามขั้นตอนทฤษฎีใหม่
2. สร้างพลังทางสังคม โดยการประสานพลังสร้างสรรค์ของทุกฝ่ายในลักษณะ ทบทวน
3. ยึดพื้นที่เป็นหลัก และใช้องค์กรชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ส่วนภาคอื่นๆ ท่านน้ำที่กระตุ้น จำนวนความสะอาด ส่งเสริมสนับสนุน

4. ใช้กิจกรรมของธุรกิจชุมชนเป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้ และจัดการร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาอาชีวที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกของคนในชุมชน
5. ลงเสริมการรวมกลุ่ม และการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อสร้างศูนย์รวม บริษัทฯ และการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
6. วิจัยและพัฒนาธุรกิจชุมชนครบวงจร (ผลิต - แปรรูป - ขาย - บริโภค) โดยให้ ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และฐานทรัพยากรท้องถิ่น
7. พัฒนาองค์กรธุรกิจชุมชนที่มีศักยภาพสูงของผู้คนเครือข่ายให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ ธุรกิจชุมชน ที่มีห้องน้ำสาธารณะ อุปกรณ์น้ำ ฯ อย่างครบวงจร พร้อมทั้งให้เป็นสถานที่สำหรับศึกษาดูงาน และฝึกอบรม

ศูนย์การเรียนรู้ธุรกิจชุมชน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อรองรับจากจะสร้างโอกาสให้คนในชุมชน ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพแล้ว ยังเป็นศูนย์เรียนรู้เชิงปฏิบัติที่เกี่ยวกับความรู้ทางด้าน เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับไปริ ในการดำเนินธุรกิจชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

จากที่ได้ว่า ธุรกิจชุมชนเป็นกระบวนการทางสังคม เป็นวิถีชีวิตริมชุมชน ก่อ “วัฒนธรรม” ของชุมชน เมื่อครองบอร์ดและรุ่มน้ำมีเศรษฐกิจพอเพียง มีสังคมและจิตวัฒนธรรมที่ดี ย้อมร่วมให้การปฏิรูปประเทศธุรกิจชุมชน การเมืองของประเทศไทย ประสบความสำเร็จในวันนี้

ฐานคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ

การรวมตัวทำอาชีพต่าง ๆ เพื่อเสริมเศรษฐกิจให้ฐานรากเข้มแข็ง มีผลิตภัณฑ์ การทำเกษตรผสมผสาน การแปรปูนอาหาร งานหัตถกรรม การจัดการธุรกิจต่าง ๆ การตั้งศูนย์ การแพทย์แผนไทย สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกษตรกรรมรายได้เพิ่มขึ้นทั้งบุนช์ สิ่งสำคัญคือ การเมืองทุนบุนช์ ซึ่งเกิดจากภาวะการอ่อนของชาวบ้าน ในรูปภาคุนชอมทรัพย์ หรือชนราษฎรบุนช์ ถ้าสามารถรวมตัวกันทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ฐานรากเข้มแข็ง ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล ก็จะสามารถ

ชัดความยากจนได้พร้อมกันทั่วประเทศ และยังเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสิ่งแวดล้อม และทุนทางเศรษฐกิจ (กรุงเทพฯ, 2542) สำหรับลักษณะ 5 ประการ ของ เศรษฐกิจพื้นฐานหรือเบญจลักษณะ คือ

1. เป็นเศรษฐกิจสำหรับคนทั่วโลก ไม่ใช่เศรษฐกิจที่สร้างความรำคาญให้คนส่วนใหญ่ ให้กับคนส่วนใหญ่ให้ยากจน ซึ่งว่างทางเศรษฐกิจนำไปสู่ปัญหาทางสังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่ความไม่มั่นคง เศรษฐกิจสำหรับคนทั่วโลกเป็นการสร้างทุนทางสังคม และเป็นพื้นฐาน การพัฒนาทุกชนิด
2. มีพื้นฐานอยู่ที่ความเข้มแข็งของชุมชน
3. มีความเป็นบูรณาการ คือ ไม่ใช่เป็นเรื่องเศรษฐกิจโดย ๆ แต่เป็นนโยบายทั้งหมด ทั้งหมดรวม สิ่งแวดล้อมพร้อมกันไป
4. อยู่บนพื้นฐานความเข้มแข็งของคนเมือง เช่น การเกษตร หัตถกรรมไทย สมุนไพรไทย อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารไทย การท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้ล้วนอยู่บนพื้นฐาน วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยเป็นจุดแข็งของคนไทยที่คนอื่นไม่มี
5. การจัดการและนวัตกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มความก้าวหน้าให้แก่เรื่องพื้นฐาน ทำให้ มีพลวัตอย่างไม่หยุดนิ่ง

กระทรวงมหาดไทย (นปป.) ให้มีแนวคิดและยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานพื้นที่ตามแผน ให้กำหนดเป็นภารกิจให้ 5 ประการ คือ

1. ยึดครอบครัวและชุมชนเป็นหลัก
2. ยึดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
3. ยึดการรวมกลุ่มนิคมและเครือข่ายองค์กรชุมชน
4. ยึดการสร้างเสริมระบบการตลาดของชุมชน
5. ยึดการดูแลที่ขาวบ้านเป็นหลัก แบบคิดเองทำเอง

จากกลยุทธ์ทั้ง 5 ประการ ได้กำหนดแนวปฏิบัติร่วมมา 9 ประการ คือ

1. การเกษตรผสมผสาน (ทฤษฎีใหม่)
2. การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยมีส่วนร่วมของประชาชน
3. การจัดตั้งกลุ่momทรัพย์ และเงินทุนหมุนเวียนในชุมชน
4. การพัฒนาเกษตรอาชีพ

5. การจัดสถานศึกษาทุ่มชน (สถาบันศึกษาทุ่มชน)
6. การสร้างเครือรั้ยร้านศึกษาทุ่มชน
7. การทำผังเครือรั้ยของศึกษาทุ่มชน
8. ประชาคมอาเภอ
9. การตั้งศูนย์บริการเบ็ดเตล็ดการเกษตร

การสร้างทุ่มชนให้เร้มแข็งที่สุดแห่งได้ พะบากล่มเดือดจะเข้าอยู่หัวฯ ทรงเน้น การพัฒนาที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของทุ่มชน ทรงนิยมใช้ศักดิ์สิทธิ์ “จะเบิดช่องใน” หมายความว่า ทุ่มชนเร้มแข็งพร้อมที่จะรับความเจริญจากภายนอกเข้าไป ในทุ่มชน โดยที่ประชาชนยังไม่พร้อมที่จะรับ หรือพร้อมที่จะคิดว่าเหมาะสมสมกับทุ่มชนของตนหรือไม่ (กฤษณา, 2542)

การพัฒนาประเทศแบบชั้นเชิง

พระบาทดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 มีว่า “การพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องดำเนินการขั้นตอน ต้องสร้างพื้นฐานความพอเพียง พอกัน พอกัน ช่วย/ระหว่างกันในทุกๆ ปีเมื่อเห็นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ประถม แล้วก็ต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานพื้นพื้นก่อนแล้ว จึงค่อยสร้างหอยเพริ่มความเจริญและฐานะ ทางเศรษฐกิจขึ้นทีถูกขึ้นไป” สำหรับแนวพระราชดำรินี้ในการนำไปปฏิบัติตามด้านการเกษตร เน้นหลัก ของความสามัคคี ความเสียสละส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม การแบ่งบันในการใช้ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน ลงมือให้มากที่สุดที่สามารถได้ จำนวนมากมาก สามารถยืนหยัดก่อตั้งศูนย์ให้ได้ อันเป็นพื้นฐานความมั่นคงในการพัฒนาประเทศชาติ

ประเทศไทยการลงทุนปัญหาวิกฤตครอบด้าน เช่น ปัญหาภัยดุติเศรษฐกิจ ปัญหาทุจริต คอร์รัปชัน ปัญหาความยากจน ปัญหาเสพติด ปัญหาการใช้ทรัพยากรอย่างไม่เป็นธรรมและ ไม่ยั่งยืน ปัญหาการขาดความยุติธรรมในสังคม ปัญหาการสูญเสียอัปใหญ่ทางเศรษฐกิจของชาติ ทั้งนี้เพราศครุกรรมของชาติ จึงได้แก่

1. การเมืองการปกครอง ที่รวมศูนย์อำนาจที่มีประสิทธิภาพในการทำงานด้วย แต่มีโครงสร้างสูง

2. ระบบการศึกษาที่อ่อนแองทางสังคมเป็นภัย ถ้าประเทศไทยโดยรวมมีศักยภาพดี หรือปัญหาอ่อน ย่อมวิกฤตไม่รุนแรง

3. สังคมอ่อนแอง หรือขาดความเป็นประชาสังคม ซึ่งสัมพันธ์ในทางกลับกันกับ
ข้อ 1 ความเป็นประชาสังคมทำให้เศรษฐกิจดี การเมืองดี และศีลธรรมดี ถ้าขาดความเป็น
ประชาสังคม เศรษฐกิจจะไม่ดี การเมืองไม่ดี และศีลธรรมไม่ดี (ประเทศไทย, 2542)

ถ้าประเทศไทยแก้ปัญหาวิกฤตเหล่านี้ไม่ได้ วิกฤตการณ์จะทับทิมากขึ้น และก่อให้เกิด
เป็นความรั้งและรุนแรงขึ้นไปในสังคมไทย ทุนร้านชาติจะรุกเข้าครอบงำประเทศไทยมากขึ้น
ตั้งแต่สถาบันการเงินไปจนถึงการค้าปลีก การสูญเสียอิทธิพลทางเศรษฐกิจ จะนำไปสู่การครอบงำ
ทางการเมือง ทางสังคม และทางวัฒนธรรม ทำให้คนไทยหมดความสามารถที่จะกำหนดอนาคต
ของตนเอง และอาจสูญเสียความเป็นชาติ จึงจำเป็นที่คนไทยในทุกภาคทุกส่วนจะต้องร่วมกำลังกัน
แก้ไขวิกฤตชาติ (ประเทศไทย และคณะ นปป.)

ผลเวลาได้พิสูจน์ให้เห็นว่า ล้ำทั้งอำนาจธุรกิจไม่เที่ยงพอที่จะแก้ไขปัญหาวิกฤต
ของชาติได้ จำเป็นที่ภาคสังคมหรือภาคประชาชนต้องผนึกกำลังเข้ามาร่วมแก้ไขวิกฤตชาติได้
ในปัญหาที่ยากและซับซ้อน ไม่มีอำนาจใด ๆ จะแก้ปัญหาได้ นยกจากพลังอำนาจทางสังคม
(social energy) หรือการเมืองของพลเมือง พลังอำนาจทางสังคม เกิดจากการรวมตัว ร่วมคิด
ร่วมทำของคนไทยทั้งชาติ ในทุกพื้นที่ ทุกอย่าง แม้กระทั่ง ให้เป็นพลังแผ่นดินหรือภูมิพลัง
เมื่อผ่านตัวมีพลังด้วยการรวมตัวกันของคนไทยทั้งชาติ จึงสามารถแก้ไขวิกฤตได้ พลังทางสังคมนี้
ควรมีวิธีการทำงานทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ลงมือทำเอง
2. ชุมกับชุม
3. ตรวจสอบรัฐ

การที่สังคมไทยจะพ้นวิกฤตได้ ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ โดยเปลี่ยนวิธีคิดจากการคิด
ที่ง่ายดายและลังเล ไม่เป็นเด็ดที่งมงาย สร้างความเข้มแข็งให้ตัวเอง สร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเอง
เปลี่ยนวิธีคิดจากการทำให้ฐานล่างอ่อนแอง มาเป็นสร้างความเข้มแข็งฐานล่าง ถ้าฐานล่างแข็งแรง
สังคมร้างบันก์เดิบในญี่ด้วยความมั่นคงและยั่งยืน ถ้าเปลี่ยนวิธีคิดใหม่มาเป็นเศรษฐกิจที่งดงาม
และความเข้มแข็งของฐานล่างแล้ว จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างหลักพื้น

การพัฒนาหรือการเปลี่ยนรูปแบบเศรษฐกิจ ควรจะพัฒนาหรือเปลี่ยนจากอุดมธรรมชาติของดินเอง ซึ่งอุดมธรรมชาติที่สุดของประเทศไทย คือ วัฒนธรรมไทย ซึ่งประเทศไทยเป็นเมือง วัฒนธรรมของแต่ละประเทศ เป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางประเพณี ฯ การที่คนนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศไทยต่าง ๆ เพื่อสักวัฒนธรรม เช่น ชมโบราณสถาน ชิมอาหารเป็นอย่างผู้คน อาหารพื้นเมือง ศิลปะวัฒนธรรม ศิลปะการแสดง เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ดึงดูดมนต์เสน่ห์ วัฒนธรรมจึงเป็นบ่อเกิดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ถ้าตั้งคุณภาพให้ดี มีสติปัญญาในวัฒนธรรมแล้วจะสามารถพัฒนาได้ เศรษฐกิจแห่งการท่องเที่ยว และความเรียนรู้ของฐานนี้ เป็นเศรษฐกิจแบบบูรณาการ คือ มีการเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ ดิติ ฯ สังคม วัฒนธรรม ลิงแวดล้อม และการเมือง พร้อมกันไปในตัว เศรษฐกิจแบบนี้จะทำให้ ความเป็นปักลับคืนมา ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเร้มแรง มีการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรม พร้อม ๆ กับความเรียนรู้ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาจิตใจ

การพัฒนาของประเทศไทยต่าง ๆ จำนวนมาก รวมทั้งประเทศไทยด้วย เป็นการพัฒนา แบบบูรณาการ (Sustainable development) เพราะเน้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจระดับมหภาค เป็นสิ่งสำคัญ ทำให้มีการทำลายลิงแวดล้อมสูง หากการทำลาย มนุษย์ ครอบครัว สังคม เป็นเหตุให้สังคมชนบทล่มสลายและเกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมา เช่น การอพยพเข้าเมือง อาชญากรรม โภ睥นี การละเมิดสิทธิเด็ก และอุบัติภัยต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ผ่านมา ประเทศไทย ถูกทำลายในด้านต่าง ๆ มากน้ำหนา เช่น ทำลายชนบท ทำลายวัฒนธรรม ทำลายลิงแวดล้อม ทำลายผู้คนและเด็ก ทำลายความรักเพื่อนมนุษย์ ทำลายความรักระหว่างกันและกัน

สำหรับประเทศไทย การสร้างเสริมการผลิตและบริการ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยววัฒนธรรมไทย และ ภูมิปัญญาสินค้าวัฒนธรรมไทย จะทำให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น ประชารัฐกระหวงศึกษาธิการ ลิงกาวล้านคน อาจรวมตัวกันตั้งบริษัทมหาชน์เพื่อเศรษฐกิจพอเพียงขนาดใหญ่ เพื่อกำหนดทุกสิ่งในหมู่ รั้นที่สาม บริษัทมหาชน์ขนาดใหญ่เพื่อเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นพลังแห่งการปฏิวัติ กระหวงศึกษาธิการ จะมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการก่อให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาสังคมด้วยเป็นการพัฒนาแบบองค์รวม ที่เน้นการสร้างความเรียนรู้ของชุมชน และการสร้างสภากาแฟคลื่นที่เชื่อมต่ออาทรต่อการพัฒนาศักยภาพ และความเรียนรู้ของชุมชน การเพิ่มศักยภาพของชุมชนทำได้โดยการสร้างเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีความเรียนรู้ที่สามารถดำเนินต่อไป คุณภาพ วิธีการดำเนินธุรกิจที่เพียงพอและมีเอกลักษณ์ของตนเอง ในขณะเดียวกันสามารถปรับตัว รับรู้เท่าทันกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ภายนอกชุมชนที่เปลี่ยนไป ดังนั้น การเสริมสร้าง ความเรียนรู้ของชุมชน คือ ให้ชุมชนตัดสินใจด้วยตนเอง เพื่อเผชิญปัญหาภัยคุกคาม (คณะกรรมการ พัฒนาสังคมและความรู้ทางชุมชน, 2542)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ภาพที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย

ผู้มา : กระทรวงมหาดไทย (มบบ.)

กติกาและวิธีการศึกษา

วิธีการดำเนินงานของปะชาคม เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

การดำเนินงานของปะชาคม

- เน้นการศึกษาเกี่ยวกับประเพณีหลัก 8 ประเพณี คือ
- ประวัติความเป็นมาของปะชาคม
  - บทบาทหน้าที่
  - สมรรถนะของปะชาคม
  - วิธีการดำเนินงานพื้นที่ภูมิภาค
  - ผลการดำเนินงาน
  - ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไข
  - แนวทางการพัฒนาต่อไป
  - ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

- การรวมกลุ่มระหว่างพลังสามัคคี
- มีการจ่ายเหลือเกือบลอกัน
- มีการทำเวทีประชาคม
- มีการซ่อมคิดร่วมท่า
- มีกระบวนการการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ
- มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงและทึ่งท่า
- หม่องได้
- มีกองทุนชุมชน
- มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง
- มีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย

ภาคที่ 10 กติกาและวิธีการศึกษา : วิธีการดำเนินงานของปะชาคม
เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

วิธีการศึกษาวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือ

1. กลุ่มตัวอย่าง ให้ไว้ทุกตัวอย่างแบบเจาะจง คือ

1.1 ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการองค์กรบริหารส่วนตำบลทุกตำบล ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 90 แห่ง

1.2 คณะกรรมการประจำตน (กลุ่ม, ชุมชน, สมาคม) ที่มีผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จ สามารถให้เป็นกรณีตัวอย่างในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนรากได้ จำนวน 10 กลุ่ม คือ กลุ่มคอมทรัพย์เพื่อการผลิต, กลุ่มเกษตรกรทำไร่ห่างไกล (ริเวอร์ไซด์), กลุ่มชาวบ้านม่วงหมอน, กลุ่มสตรีชนกลุ่มกระดาษสา, ชุมชนการแพทย์แผนไทยพิมพุโลก, กลุ่มแม่น้ำบ้านเกษตรกรวุฒิไภษณนา (ผลิตภัณฑ์น้ำตาลสด), กลุ่มหัดกรรมผักชนบท, กลุ่มผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป, กลุ่มแม่น้ำบ้านเกษตรกรปีร่วงนก (แปรรูปอาหาร), กลุ่มผลิตบ้านเรือนไทยดิบ

2. เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเบื้องต้น เพื่อใช้สอบถามผู้บ้าหัวใจรวมคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ผู้มีความรู้ หรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการจัดตั้งศูนย์ ชุมชน สมาคม รวมทั้งการดำเนินการตามภารกิจในองค์กรบริหารส่วนตำบล ทั้ง 90 แห่ง ในจังหวัดพิษณุโลก

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ กลุ่ม ชุมชน ที่ได้วางการคัดเลือกให้เป็นกรณีตัวอย่าง ในกรอบดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จ สำหรับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนราก แนวทางซึ่งใช้สัมภาษณ์ประเด็นหลัก ๆ ได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของประชาคม
- บทบาทของผู้นำที่
- สมรรถนะของประชาคม
- วิธีการดำเนินงานและกิจกรรม
- ผลการดำเนินงาน
- มีส่วนร่วมและสนับสนุน
- แนวทางการพัฒนาต่อไป
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2.3 เอกสารอ้างอิง เป็นเอกสารรายงานสรุป หรือบทความต่าง ๆ ที่กล่าวถึง หรือรายงานไว้ตามสื่อชนิดต่าง ๆ

2. วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

1. ขั้นตอนการศึกษา

1.1 ศึกษาด้านครัวเรือนมูลจากเอกสาร รายงาน เกี่ยวกับประชาคม กลุ่ม ชุมชน ซึ่งมีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุ่มน้ำท่วมเพื่อให้เป็นหลักฐานในการนำมำทำหนังแนวทิศทางศึกษาและกำหนดประเด็นในการสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

1.2 ศึกษาด้านครัวเรือนมูลกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย ก่อ จำนวน และรายรื่น องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 90 แห่ง

1.3 จัดทำแบบสัมภาษณ์ 2 ชุด แต่ละชุดนำไปทดสอบตามองค์กรบริหารส่วนตำบล สำนักงานไปรษณีย์ จังหวัดสุโขทัย อย่างละ 5 ชุด แล้วนำมาปรับแก้ให้เหมาะสม บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการต่อไป

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นการสอบถามครัวเรือนทั่วไป เกี่ยวกับการจัดทำที่ประชารัฐ การมีก่อสร้างหรือซ่อมแซมบ้านที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ผ่าน ประชุมความต่าเรื่า เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มคนฯ ในสังคมทั้งต้น หรือสังคมภายนอกต้นที่บ่อ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศไทย

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์เชิงภารณ์ หรือ ชุมชน ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่เป็นภารณ์ต้องยังสำหรับกลุ่มคนฯ ได้ แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ จึงต้องเฉพาะประเด็นสำคัญๆ ไว้ประมาณ 8 ประเด็นหลัก ส่วนรายละเอียดผู้ที่ทำการสัมภาษณ์ ต้องพยายามเข้าถึงโดยให้ข้อมูลตามต้องการมากที่สุด รวมทั้งสามารถเลือกการสุ่มงานหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาด้านครัวเรือนเรียง次序ให้บรรลุผลตามต้องการ

2. ขั้นดำเนินการวิจัย

2.1 สร้างแบบสอบถามชุดที่ 1 ไม่ถึงประมาณองค์กรบริหารส่วนตำบล ทั้ง 90 แห่ง ในจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับความต้องการที่ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการจัดตั้ง กลุ่ม/ ชุมชน หรือการจัดทำที่ประชารัฐ และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุ่มน้ำท่วมปีนี้ให้รับมูล แล้วสังกัดคืนสู่วิถีภัยในระยะเวลาที่กำหนด สำหรับแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนบางส่วน ให้รีบมอนให้มีรูปแบบสอบถาม ไปสอบถามบุคคลซึ่งสามารถให้รับมูลได้โดยตรงในแต่ละแห่ง จนครบจำนวนที่ต้องการ

2.2 ศึกษาร่องมูลจากการตอบแบบสอบถามชุดแรก เลือกกลุ่มประชาคมที่มีการดำเนินกิจกรรมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุ่มน้ำ สำหรับเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์รายละเอียดในตัวนั่งๆ ที่เตรียมไว้ 8 ประเด็นหลัก

2.3 ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าหรือคณะกรรมการกลุ่มตัวอย่างประชาคมที่ได้รับการคัดเลือก โดยสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลต่อ ๆ ตามประเด็นหลักที่ต้องใช้ 8 ประเด็น รวมทั้งบันทึกภาพและขอเอกสารรายงานสรุป หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอศึกษาด้านครัวเรือนให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2.4 ทำการสัมภาษณ์กับข้อมูลเพิ่มเติม กรณีที่นำเสนอศึกษาเรียนรู้งานผลแล้ว ปรากฏว่ายังไม่สมบูรณ์ หรือขาดความชัดเจน ครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ขั้นการเขียนรายงานสรุปผลและวิชาชีพฯ

3.1 นำรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชาคมกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม มาศึกษาแนวคิด ประเภทกลุ่ม ลักษณะการดำเนินงานและผลงานที่อยู่ตระดับความสำเร็จ และความสามารถในการเริ่มสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

3.2 ศึกษาวิเคราะห์ วิจารณ์ดูแลร่วม จุดอ่อนของประชาคม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้ง ผู้นำประชาคมอื่น ๆ ต่อไป

3.3 สรุปผลการวิจัย และนำไปใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งกระตุ้นเม็ดอนุญาตภาระในชุมชนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้มีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรม ให้นั่นหมายความว่า ไม่สามารถให้ความสนใจและสมัครใจ ที่จะดำเนินการโดยมีกลุ่มประชาคมเหล่านี้เป็นตัวอย่างและต้นแบบ

3. แผนการและขั้นตอนการทำวิจัย

แผนการและขั้นตอนการทำวิจัยมีดังนี้

ลำดับ ที่	แผนการดำเนินงาน	พ.ศ. 2543 – 2544				
		ก.พ.-ธ.ค.	ก.พ.-ธ.ค.	ม.ค.-มี.ค.	เม.ย.-พ.ค.	มิ.ย.
1.	ศึกษาด้านครัวเรือนที่เกี่ยวข้อง	↔				
2.	สำรวจเก็บข้อมูลจากประชาคม		↔			
3.	วิเคราะห์ข้อมูล แปลผล สรุปผล			↔		
4.	เรียนรู้งานการวิจัย			↔	↔	
5.	จัดพิมพ์ทำรูปเล่น				↔	↔

ระยะเวลาทำการวิจัย

ในภารกิจวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 ปี ก็อ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2543
ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2544

สถานที่ทำการวิจัย

สถานที่ที่ใช้ทำการวิจัย ได้แก่ พื้นที่ทุกของศึกษาธิการบริหารส่วนตำบล จำนวน 90 แห่ง^๙
รวม 9 อำเภอ ในจังหวัดพิษณุโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล侈หาราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประชาชน เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก สามารถจำแนกผลการวิจัยได้ 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

1. การจัดจำแนกประชาชนที่สำคัญที่สุดในจังหวัดพิษณุโลก
2. ประชาชนตัวอย่างที่มีการดำเนินงานรวมกันมากที่สุด
3. ข้อมูลหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดพิษณุโลก

1. การจัดจำแนกประชาชนที่สำคัญที่สุดในจังหวัดพิษณุโลก

จากการใช้แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น สงไปให้ประชาชนองค์กรชุมชนทั่วประเทศทุกแห่ง จำนวน 90 ชุด ในจังหวัดพิษณุโลก ได้รับแบบสำรวจคืนมา จำนวน 84 ชุด ได้แก่ อำเภอเมือง 16 ชุด วังทอง 11 ชุด บางระกำ 11 ชุด บึงกอกชุม 7 ชุด วัดโนนสี 6 ชุด พรหมพิราม 10 ชุด เนินมะปราง 6 ชุด ชาติยะหระ 6 ชุด นครไทย 11 ชุด รวม 84 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 ของแบบสอบถามที่ส่งไป จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้ คือ

จำนวนประชากร องค์กรบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในอำเภอต่าง ๆ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรที่มีอยู่มากน้อยแตกต่างกัน ประมาณ 10 - 40 กศุ โดยมีสมาชิกเฉลี่ย ระหว่าง 20 - 80 คน

นโยบายและแนวทางการสนับสนุนประชาชน องค์กรบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีนโยบายร่วมเหลือส่วนเดิมสนับสนุนกลุ่มคล้ายคลึงกัน เช่น ช่างกระถุนให้เด็กการชุมชนกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่ม การจัดทำโครงการสนับสนุนกิจกรรม งบประมาณ โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาตำบล ทั้ง 1 ปี และ 5 ปี รวมเรียนโครงการที่จัดดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่ม รวมทั้งกิจกรรมของกลุ่ม ดำเนินการที่เป็นผู้ประสานงานต่าง ๆ ให้กับกลุ่ม จัดฝึกอบรมให้ความรู้ทั้งด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ จัดอบรมประจำฤดูกาล จัดตั้งกองทุน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ให้คำปรึกษาหารือ แนะนำ ด้านบริหารจัดการ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่ม ช่วยแก้ไขปัญหา ช่วยประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของกลุ่ม จัดทำประชาคมเพื่อขอความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ๆ และเก็บทุกองค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเกิดการรวมกลุ่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มอาชีวศิริ ซึ่งจะช่วยให้

มีรายได้เพิ่มให้กับครอบครัว) กลุ่มออมทรัพย์ ชุมชนผู้สูงอายุ กลุ่มนักลงทุนป้องกันยาเสพติด กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเด็กด้อย กลุ่มนักทางการรวมในครอบครัว กลุ่มนักเรียน กลุ่มศิลปะดิจิทัล เป็นต้น

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า กลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมาก เพื่อประชาชน ได้ร่วมกันคิด การตัดสินใจทำงานร่วมกัน ร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัว ร่วมกันมีปัญหา ร่วมกันพัฒนาทั้งกลุ่มและพื้นที่ตำบล รู้ความต้องการของประชาชน อย่างแท้จริง ให้รับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ประชารัตน์มีบทบาทและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของตำบลมากขึ้น เพื่อจะประชารัตน์เป็นผู้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน และเป้าหมายที่วางไว้อย่างเป็นมาตรฐาน เดิมกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันและได้ร่วมกิจกรรมของผู้นำชุมชน ทำให้เกิดความสามัคคีลดความรั้นแข็ง รู้บทบาทหน้าที่ของชุมชน รู้ความต้องการของชุมชนร่วมกัน สามารถบริหารจัดการให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และส่งผลให้ห้องฉัน ประเทศไทยเดินทางขึ้นด้วย

ประเทษชัยประชาคม ที่ประชารัตน์มีการรวมตัวกันมาก มี 5 กลุ่มที่สำคัญ ดัง

1. กลุ่มออมทรัพย์
2. กลุ่มแปรรูปอาหาร
3. กลุ่มเกษตรกร
4. กลุ่มเด็กด้อย เรียน ไม่พื้นเมือง มีดี ลูก มะโนเนื้อ
5. กลุ่มหอผ้า

นอกจากนี้ ประชาชนยังมีกิจกรรมกลุ่มกันทำกิจกรรมแยกต่างกันไป เพื่อเป็นรายได้เสริม ให้กับครอบครัว หรือเพื่อบรรรภภารกิจพัฒนาสังคมต่อไป ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในชุมชน เช่น กลุ่มจักOKEN กลุ่มหอเสื้อ กลุ่มผู้ใช้สำ้า กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มผลิตข้าวกล้อง หน่อไม้อัดบีบ ผลิตปุ๋ยหมัก กล้วยตาก เต้าเจี้ยว น้ำพริกเผาต่าง ๆ ทำท่อฟาร์ม กล้วยอนเนย ข้าวมะลิ ไวน์สับปะรด สมุนไพร ไม้กวาด ตอกไม้จันทน์ ปลูกหม่อน ปลูกผัก ปลูกต้นไม้ ร้านค้าชุมชน ประปาหมู่บ้าน เลี้ยงปลา และปลูกยาเสพติด เป็นต้น

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิษณุโลก ได้สรุปกลุ่มที่คาดคะเนไว้ที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2544 มีจำนวน 158 กลุ่ม (ซึ่งกลุ่มที่ไม่ได้คาดคะเนยังมีอีก จำนวนมาก) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทั้งหมด กลุ่มมากที่สุด คือ สำนักงาน 34 กลุ่ม รองลงมาคือ สำนักงานบางระกำ 23 กลุ่ม สำนักงานพัฒนาชุมชน 18 กลุ่ม สำนักงานวังทอง 17 กลุ่ม

สำเนาครวத แและสำเนาฉบับภาษา 16 กลุ่ม สำเนางบประมาณ 13 กลุ่ม สำเนารายการ 11 กลุ่ม และสำเนาตัวโน้ต 10 กลุ่ม สำหรับประชุมที่ประชุมรวมตัวกันจัดตั้งมากที่สุด คือ การเปลี่ยนอาหาร จำนวน 24 กลุ่ม ของลงมาคือ หอยผ้า 28 กลุ่ม สีสีปะเพดิชร์ 20 กลุ่ม อาชีพเกษตร 19 กลุ่ม ตัดเย็บเสื้อผ้า 16 กลุ่ม ทำไม้กราด 12 กลุ่ม จักสาน 11 กลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มหอยเตือ ผลิตภัณฑ์เชิงชู ผลิตภัณฑ์น้ำ และรองเท้าหนังอีกด้วย รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

2. ประชุมตัวอย่างที่มีภาระดำเนินงานรวมกัน

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประชาคม เพื่อกำเนิดความร่วง ความเร็วแข็งของทุกคนในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปสาระสำคัญของประชาคมที่ให้ความร่วงกัน ค่อนข้างประสบผลสำเร็จ จึงใช้เป็นตัวอย่างของประชาคมได้ดังนี้ ดัง

1. กลุ่มชุมชนทรัพย์สินจากการผลิต
2. กลุ่มเกษตรกรทำไร่พืชงาน
3. กลุ่มหอยผ้าบ้านม่วงห้อม
4. กลุ่มสหกรณ์กรุงเทพฯ
5. ชมรมการมูลไทยฯ เมืองไทยพิษณุโลก
6. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัตถุใจพัฒนา (ผลิตภัณฑ์ภาคลูก)
7. กลุ่มนัดตกลงรวมผู้คนชาว
8. กลุ่มผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป
9. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในร่องนก (เปลี่ยนอาหาร)
10. กลุ่มผลิตบ้านเรือนไทยดิ้ว

ຕາມາດທີ 1 ກວ່ານອກເຂົ້າພະນັກງານໃຫ້ຈົດທະບຽນໄວ້ຂອງທັງຈົ່ງທັງລົດໄສໂຄກ

ລົດ	ໜ້າເກມ	ອົບນິດກຸດຸນ ແປງຫຼາຍ (ກຸດຸນ)	ຮັກງານ (ກຸດຸນ)	ຫອນ້າ (ກຸດຸນ)	ເຊື່ອປະ ປະເທັນສູ (ກຸດຸນ)	ຕັກເມີນ (ກຸດຸນ)	ຫອນເສື້ອ (ກຸດຸນ)	ກຸນຫອກເສີ່ພ ເກມຕອ (ກຸດຸນ)	ໄມ້ກວາດ (ກຸດຸນ)	ແມ່ນ້າ (ກຸດຸນ)	ຜົນລັກນັ້ນທີ່ ໜຸ້ນ (ກຸດຸນ)	ອອກຫາ ໜຸ້ນ (ກຸດຸນ)	ອວນ (ກຸດຸນ)
1.	ເນື່ອກົມພົມໄສໂຄກ	10	5	1	11	1	3	3	-	-	-	-	34
2.	ຮູ້ອະນຸ	5	-	5	2	3	1	-	1	-	-	-	17
3.	ບາງອະກຳ	7	-	3	5	3	2	1	2	-	-	-	23
4.	ບາງກະຕຸມ	5	1	2	-	1	4	-	-	-	-	-	13
5.	ວັດໄປເສົ່າ	3	1	1	-	-	5	-	-	-	-	-	10
6.	ພຣນມທິຣາມ	5	3	1	-	2	-	-	5	-	2	-	18
7.	ເນີນນະປາງ	1	1	4	-	2	2	4	1	-	-	1	16
8.	ນັກໄທຍ	3	-	7	2	2	-	1	1	-	-	-	16
9.	ໜາຕິເກະກາກ	3	-	4	-	3	-	-	1	-	-	-	11
ອວນ 9 ອ້າເນັດ		42	11	28	20	16	4	19	12	3	2	1	108

ຮູ້ອານຸພະນັກງານທັງໝອງທີ່ກ່າວຍຫຼາຍ
ນະບູດ ໄລ ສັນທີ 21 ພຶສພາກາມ 2544)

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ที่ดิน หมู่ที่ 1 บ้านมีงอก ตำบลลับงอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก 65140

ประวัติความเป็นมา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดังร้าน เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2529 โดยมี นายไช่ นาครชัย เป็นประธานกลุ่ม เพราะเป็นผู้ใหญ่บ้าน ให้รับตำแหน่งนำจากการ อำเภอบางระกำ ให้ดำเนินงานครอบคลุมอย่างรัฐบาล สมาชิกเริ่มแรกมีจำนวน 96 ราย ยอดเงินฝาก 980 บาท การดำเนินงานในระยะแรก มีสมาชิกเข้าร่วมไม่มากนัก เมื่อจากยังไม่เห็น ประโยชน์ที่จะได้รับ ต่อมาในปี พ.ศ. 2531 ได้เลือกประธานกลุ่มใหม่ ชื่อ นายอัลฟ์ ใจกลางเมือง (ปัจจุบันอายุ 64 ปี) เดิมประกอบอาชีพในการทำนา ทำไร่ พืชป้าบุบบันถูกบ้านท่าข่ายเด็ก ๆ น้อย ๆ) นายอัลฟ์ ได้พยายามพัฒนาดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นที่สนใจ โดยลงมือให้รับประทานพิมพ์มาก่อน ที่ได้รับประทานพิมพ์จำนวน 1,296,120 บาท ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวนมากราว 1,764 ราย มียอดเงินสักกะละหมาดทั้งหมด รวม 4,752,310 บาท

การดำเนินงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตั้งร้านขายของชำร่วยที่ต้องการ ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการออมทรัพย์ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนพัฒนาทรัพยากร บุคคลให้มีคุณภาพในเชิงทางด้านการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน และเพื่อพัฒนา ประชาชนให้รับทราบแก่ประชาชน

การดำเนินงานใช้รูปแบบจัดการโดยคณะกรรมการ ร่วมมือกับบุคลากรที่รับผิดชอบ ทั้งใน ภาระเบ็ดเตล็ดของกลุ่มตั้งร้านจากความต้องการและความต้องการ หรือการดำเนินการที่สำคัญ หรือการดำเนินการที่มีความซับซ้อน แต่ให้เป็นไปอย่างร่วมกัน การดำเนินงานจึงไม่มีปัญหา และขยายตัว เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ

วัตถุประสงค์สำคัญของกลุ่ม คือ ต้องการให้ประชาชนผู้เป็นสมาชิกรู้จักเก็บเงิน หักออมเงินไว้เป็นประจำทุกเดือน จะได้มีเงินไว้ใช้จ่ายในคราวที่จำเป็นโดยการหักเงินจากเงินเดือนของ จำนวนเงินที่ฝ่ากจะสามารถเดือนของสมการ มากน้อยแตกต่างกันตามศักยภาพของคนที่จะฝากประจำ ให้ทุกเดือน สมาชิกกลุ่ม มี 3 ประเภท คือ

1. สมาชิกวิสามัญ คือ บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่ที่ 11 และ หมู่ที่ 10 เท่านั้น
2. สมาชิกสามัญ หมายถึง กลุ่มต่าง ๆ ที่นำเงินมาฝากในลักษณะเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้ให้น้ำประปา กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน ฯลฯ
3. สมาชิกกิตติมศักดิ์ หมายถึง ข้าราชการ คณบดี

จำนวนเงินฝากมีตั้งแต่เดือนละ 10 บาท ถึง 1,000 บาท การดำเนินงานในระยะแรก จำนวนเงินสะสมมีน้อย จึงยังไม่มีการแบ่งปันผลประโยชน์ ต่อมาเมื่อจำนวนเงินสะสมมากขึ้น ทางกลุ่มจึงมีนโยบายให้สมาชิกที่เดือดร้อน และมีความจำเป็นต้องใช้เงิน สามารถกู้เงินจาก กลุ่มออมทรัพย์ได้ จึงร่วมกันวางแผนระเบียบการกู้เงินขึ้น ดังนี้

1. สมาชิกผู้ฝากเงินจำนวน 10 - 100 บาทขึ้นไป ต้องฝากเงินให้ครบ 12 เดือน จึงจะมีสิทธิกู้เงินของกลุ่มได้ โดยกู้ได้ไม่เกิน 1,500 บาท สำหรับผู้ฝากประจำเดือน 24 - 36 เดือน กู้ได้ไม่เกิน 2,000 บาท ในกรณีต้องมีสมาชิกกลุ่มยื่นยอมค้ำประกัน จำนวน 2 คน ถ้าอกรู้เงิน เป็นกรณีพิเศษ จะต้องมีหน้าที่รักษาค้ำประกันเพิ่มขึ้นด้วย
2. ผู้กู้เงินไม่ต้องมีจำนวนเงินฝาก ไม่จำเป็นต้องมีผู้ค้ำประกัน เพียงแค่ให้คณะกรรมการ ดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ให้คำรับรอง
3. ผู้ฝากเงินกรณีพิเศษสามารถกู้ได้โดยไม่ต้องขอระยะเวลาครบ 12 เดือน
4. ผู้ที่กู้ไปแล้ว ถ้ายังไม่นำเงินมา返หานมด ไม่สามารถกู้ได้อีก
5. สมาชิกที่ลาออกจากกลุ่มดึงกำหนดการบันทึกคะแนนไม่ได้รับยกเว้น คงได้รับเฉพาะ ผิ้นฝาก
6. สมาชิกผู้ฝากเงิน ยังไม่ครบ 1 ปี ไม่มีสิทธิในการขอกู้เงิน
7. สมาชิกผู้ฝากเงินครบ 6 เดือน สามารถกู้ขอกู้เงินได้ไม่เกิน 500 บาท ในระยะเวลา ไม่เกิน 3 เดือน
8. ถ้าขอรู้เงินทำได้เดือนละ 1 ครั้ง ภายในวงเงินที่คณะกรรมการกำหนด
9. มีการแบ่งเงินปันผลกันทุกปี

หมายเหตุ ทุกวันที่ 5 ของเดือน สมาชิกทุกคนจะต้องส่งเงินฝากและเงินกู้ ณ สำนักงาน กลุ่มออมทรัพย์

คณบดีกรรมการดำเนินงาน แบ่งเป็น 3 ฝ่าย คือ

กรรมการอำนวยการ, กรรมการเงินกู้, กรรมการตรวจสอบ และกรรมการส่งเสริมกิจการ
ปัจจุบันมี 16 คน คือ

1. นายอัต	เกตุสกุลณี	ประธาน
2. นายหยด	ศรยาคง	รองประธาน
3. นายทองใบ	กลึงเชี่ยม	เหรียญถวิก
4. นายก้อนดิน	อันมูก	เลขานุการ
5. นายสาธิต	เกิดแพะ	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. นางวรัญญา	กลึงเชี่ยม	บัญชี
7. นายปั้ง	มีสิงห์	ผู้อำนวยบัญชี
8. นายบุญช่วย	แก้วศรีภัคณ์	นักตรวจสอบเงินกู้
9. นางไฟเทา	กลึงเชี่ยม	กรรมการ
10. นางดวงกมล	เตียงบ้าน	กรรมการ
11. นายฟ่า	มนคง	กรรมการ
12. นายวินัย	พันทิพ	กรรมการ
13. นางนาฬิกา	กลึงเชี่ยม	กรรมการ
14. นางสาวรักษณา	สิงหนาท	กรรมการ
15. นายคำเนียง	จันพงศ์	กรรมการ
16. นางคำพึง	ฤทธิ์	กรรมการ

คุณธรรม 5 ประการ กลุ่มของทรัพย์เพื่อการผลิตมีหลักธรรมาภิบาลคือ

ร่วมกัน 5 ประการ คือ

1. มีความซื่อสัตย์ต่อกัน
2. มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
3. มีความรับผิดชอบร่วมกัน
4. มีความเห็นอกเห็นใจกัน
5. มีความไว้วางใจกัน

ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานของกลุ่มกองทรัพย์เพื่อการผลิต เจริญก้าวหน้า
พัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ปี ประมาณ 16 ปี จากเดิมมีสมาชิกเพียง 96 ราย
มีเงินฝากสะสมที่จะซ้อมทรัพย์เพียง 980 บาท ปีๆ จนถึง พ.ศ. 2544 มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น
1,764 ราย มียอดเงินรวมทั้งสิ้น 4,752,310 บาท สมาชิกมีอายุตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 60 ปี
กิจกรรมของกลุ่มที่สำคัญ คือ

1. การรับฝากเงินที่จะสะสมจากสมาชิก
2. การให้สมาชิกกู้เงินจากกลุ่มกองทรัพย์
3. การซื้อยาหรือเงินมาปันกิจเพลย์มาชิกกู้
4. การนำเงินผลประโยชน์ซื้อยาหรือยาภัยและสังคม
5. การนำกิจกรรมและสมาชิกศึกษาดูงานของสถานที่
6. การแบ่งปันผลประโยชน์และจัดสวัสดิการให้สมาชิก
7. การติดต่อขอร้านที่สร้างศาลาครัวทำการทำอาหาร และขอรับการสนับสนุนในการสร้างศาลา

เพิ่มเติมจากกองทุน SIF เป็นเงินประมาณ 300,000 บาท

ในเดือนสิงหาคม 2544 มีจำนวนคนสมาชิก 1,764 คน มีเงินที่จะสะสมในเดือนสิงหาคม
139,894 บาท ยอดเงินสะสมทั้งหมด 4,752,310 บาท มีเงินฝากธนาคารของกลุ่ม ประมาณ
ฝากกองทรัพย์ 392,707 บาท มีจำนวนกู้เงินจากกลุ่ม จำนวน 193 ราย เป็นเงิน 701,100 บาท
ยอดเงินกู้สะสม จำนวน 1,060 ราย เป็นเงิน 4,821,343 บาท มีจำนวนคงเหลือไปในเดือนสิงหาคม
190 ราย เป็นเงิน 726,300 บาท

ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มตั้งกลุ่มจนถึงปัจจุบัน สามารถสรุปจำนวนสมาชิก และจำนวนเงิน
ตัวต่อตัว แสดงในตารางที่ 2

**ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกก่อซุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เงินสะสม
ตอกเบี้ย และเงินปันผล**

ท.ศ.	สมาชิก	เงินสะสมหักห้าม	ตอกเบี้ย	เงินปันผล
	(คน)	(บาท)	(บาท)	(บาท)
2529	96	980	-	-
2532	284	66,720	-	-
2534	357	102,670	60,940	60,040
2536	519	300,260	91,752	88,864
2538	650	553,840	164,353	158,844
2540	862	1,192,920	366,945	292,888
2541	1,072	1,849,600	368,627	246,464
2542	1,423	2,960,060	453,854	361,232
2543	1,661	4,145,460	529,567	482,256

ในการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 16 ปีที่ผ่านมา ไม่มีปัญหาอุปสรรคใดๆ สมาชิกให้ความร่วมมือและปฏิรูปโครงสร้างที่ให้ไว นับเป็นการรวมพลังกลุ่มคนในหมู่บ้านได้อย่างเหนียวแน่น มั่นคง ต่อเนื่อง และอ่องอื้น ทำให้ประชาชนเกิดความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกัน นอกจากจะเป็นประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เพื่อประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ร่วมกัน และช่วยเหลือร่วงโรยและกำกับในยามราศคคลนแล้ว ยังช่วยพัฒนาและอนประชาธิปไตยขึ้นที่ฐานที่ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ยอมรับเสียงส่วนใหญ่ ยอมรับในกฎระเบียบ กติกา ที่ทุกคนมีส่วนร่วมร่วงกันคิด เป็นการจัดระเบียบทางสังคม ให้ประชาชนยอมรับสิ่งที่สังคมได้ร่วมกันกำหนดขึ้น

สำหรับแนวทางพัฒนาต่อไปของก่อซุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ

1. การให้บริการเดียวทันทุก ไม่ออกจากสมรรถภาพในทุกๆ ปีมาก็ต้อง จำเป็นต้องรับมือจากบริษัท ร้านค้า เพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มผลผลิตที่ใช้ ทางกลุ่มจึงคิดจะเป็นตัวแทนติดต่อ บริษัทที่มีมา已久น่ายให้สมาชิก ปีละ 2 ครั้ง ในภาคต้นทุน โดยสมาชิกอาจกรุณาจัดตั้งหุน แล้วส่งคืนเมื่อชำนาญผลผลิตได้ จะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งกลุ่มและตัวสมาชิกเอง เพื่อประโยชน์นี้ จะได้รับเงินปันผลคืนกลับมาในบางส่วน และยังเป็นการชี้อุปถัมภ์ในภาคฤดูร้อน แต่ร้ายค่าตอกเบี้ยให้กู้ซื้อเพียงเล็กน้อย

2. การให้บริการเรื่องน้ำมันเชื้อเพลิง โดยจัดตั้งเป็นบีบันน้ำมันขนาดเล็กประจำน้ำมัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในหมู่บ้านหรือประชาชนที่อยู่ใกล้เดียง ขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงศึกษาและหาแนวทางที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อส่วนมากที่สุด

2. กลุ่มเกษตรกรทำไร่ทำฟาร์ม

พื้นที่ ตั้งอยู่เลขที่ 1/1 หมู่ที่ 1 ตำบลท่างาน อำเภอวัดโนนส์ จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติความเป็นมา กลุ่มเกษตรกรทำไร่ทำฟาร์ม ได้รับการจดทะเบียนตามประกาศของคณะกรรมการป่าไม้ที่ 141 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2518 การดำเนินงานครั้งแรกเริ่มมาจากชาวบ้านกลุ่ม ของเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทำนาทำไร่ สมาชิกเริ่มแรกมีจำนวน 70 คน ใน 3 หมู่บ้านของตำบล ท่างาน อำเภอวัดโนนส์ ตัวยิงเงินทุนเริ่มต้นเที่ยง 3,650 บาท โดยมี นายสมัย พัฒนา เป็นผู้นำกลุ่ม และได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มต่อไปก็ตามผลิตผลออกจำหน่ายประจำปี 26 ปี ที่ผ่านมา จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ทำฟาร์ม มีบทบาทหน้าที่ ภาคการดำเนินงาน และวัตถุประสงค์ ซึ่งได้ระบุไว้ใน "ข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร" คือ เพื่อให้สมาชิก ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนี้

1. รวมรวมผลผลผลิตภัณฑ์ของสมาชิก มาจัดการรายรื่นหรือแปลงแปลงโดยราย หรือร่วมผลผลและผลิตภัณฑ์จากบุคคลอื่น มาจัดการห้องประชุมอีกภายนอกที่ทำให้เป็นภัยแก่การทำเนินงาน โดยประมาณ

2. จัดหาสิ่งของที่สมควรต้องการมาจ้างเหมา

3. ส่งเสริมและเผยแพร่ข่าวสารการเกษตร หัดดักษา อุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ ในการผลิตทางอุตสาหกรรมเพื่อให้สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น

4. จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาผลผลิตภัณฑ์ และประกอบกิจกรรมสังคมความรู้ ความร่วมมือ

5. ให้เงินผู้เชื่อถือเชื่อมโยงกับสมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพ หรือการใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์

6. จัดให้มีเครื่องมือ เครื่องจักรกล หรือปั๊มสูบน้ำ เกี่ยวกับการผลิตทางเกษตร หรือเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนสำหรับสมาชิกใช้ประโยชน์ โดยเดียดค่าตอบแทน หรือจัดให้มี โรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปลงผลผลิตหรือเพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีที่ตลาดต้องการ

7. ส่งเสริมการประยุกต์ การซ่อมแซม และการร่วมมือช่วยเหลือกันในหมู่ส่วนราชการ
8. ผู้อิมเมจเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร
9. ให้การสนับสนุนความต้องการสมาร์ทฟาร์มและเครื่องจักรที่ต้องหันหน้าไปกับภาคอาชีพ
10. ร่วมทุนในการประกอบกิจการกับกลุ่มเกษตรกรอื่น
11. กระทำการท่องเที่ยวตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ก่อสร้างดัน ทั้งนี้ รวมทั้งการจัดให้ได้มา ซื้อ ดีกรรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง ญี่ห้ออื่น เข้า เข้าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่า หรือสิทธิเข้าซื้อ จำนวน หรือจำนวน รายหรือจำนวนด้วยวิธีใด ซึ่งทรัพย์สิน ให้กู้ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้สินเชื่อ โอนรับจำนวน หรือรับจำนวนสำเร็จทรัพย์สินแก่สมาชิก หรือของสมาชิก
12. กระทำการซื้อย่างอื่นระหว่างกันเพื่อประโยชน์ในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

การดำเนินกิจกรรมตามข้อ 5, 8, 10 และ 11 จะต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่นักศึกษา

ให้รับประทานหลักเป็นเนื้อร้าเกี่ยวกับที่ข้างต้น รวมทั้งรับจำนวน 92 ห้องรับประเด็นหลักเป็นเนื้อร้าเกี่ยวกับที่ข้างต้น มีดังนี้ คือ

1. ซื้อ และที่ดินของกลุ่มเกษตรกร
2. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
3. สมาร์ทฟาร์ม คุณสมบัติ และลักษณะของสมาชิก การเข้าเป็นสมาชิก การหาอาชีวศึกษา ความรับผิดชอบของสมาชิก
4. ทุน หุ้น การถือหุ้น ภาษีหุ้น
5. การรื้อถอน วัสดุอุปกรณ์ หลักประกันเงินกู้ การควบคุมหลักประกัน วิธีให้เงินกู้ ระยะเวลา กองทุน
6. ข้อผูกพันเกี่ยวกับการขายผลผลิตของสมาชิกผู้กู้ การชำระหนี้เงินกู้
7. การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิก เพื่อชำระหนี้เงินกู้
8. การควบคุมผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก การจัดทำสิ่งของที่สมาชิกต้องการ นำไปขาย
9. การส่งเสริม และเผยแพร่วิชาการเกษตร การผลิตทางอุตสาหกรรม หรือ การประกอบอาชีพ

10. การจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องจักรกล ปศุสัตว์ เกี่ยวกับการผลิต หรือใช้งาน
อุตสาหกรรม

11. หน่วยงานด้านการ ภาคประชุมหน่วย กิจกรรมของที่ประชุมหน่วย หัวหน้าหน่วย
และผู้ช่วยหัวหน้าหน่วย

12. การประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่สามัญ วิสามัญ องค์ประชุม อ่านราชโอง
ที่ประชุมใหญ่

13. คณะกรรมการดำเนินการ การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การหันจากตำแหน่ง
อ่านหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ

14. ผู้ตรวจสอบกิจการ การเลือกตั้ง อ่านหน้าที่ การหันจากตำแหน่ง

15. การซ่างและแต่งตั้งเจ้าน้ำที่ของกลุ่มเกษตรกร

16. ประเมินของกลุ่มเกษตรกร งบดุล รายงานประจำปี กำไรขาดทุนประจำปี

17. การรับเงินอุดหนุน หรือทรัพย์สิน ทุนส่วนตัว งานศึกษาอบรมทางวิชาการ
ทุนรับโอนหุ้น การฝากหรือลงทุนเงินของกลุ่มเกษตรกร

18. การตรวจสอบบัญชี ฉะนวนกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกร

19. การแก้ไขเพิ่มเติมรั้งบังคับ

20. การจำนวนนายทรัพย์สิน เมื่อกลุ่มเกษตรกรต้องเดิก

สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรทำให้ท่าขาม ปีอุบัน พ.ศ. 2544 สมาชิกของกลุ่ม
มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 457 คนบ้าน ใน 8 หมู่บ้าน ของพื้นที่ท่าขาม อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1, 2, 4,
6, 7, 8, 10 และหมู่ที่ 13 โดยมีคณะกรรมการดำเนินการร่วมกัน 15 คน หัวหน้าที่บ้านจัดการ
ตามระเบียบข้อบังคับ วาระละ 2 ปี ประธานตัวยศคณะกรรมการต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. นายสุรินทร์	อินจง	ประธาน
2. นายอุดม	คงเดชา	รองประธาน
3. นายชัชรัตน์	จิมแบน	เลขานุการ
4. นายสำราญ	เกตุรัตน์	เหรัญญิก
5. นายมั่ง	กลางสืบ	กรรมการ
6. นายไกลรุ่ง	นาญน้อย	กรรมการ
7. นายจำลอง	นาครัตน์	กรรมการ
8. นายศิน	นางศรีองค์	กรรมการ
9. นายอานัน্দ	แตงอ่า	กรรมการ

10. นายแม่น	พงษ์ไทรฤทธิ์	กรรมการ
11. นายปวันอนน	เพ็งเพชร	กรรมการ
12. นางฉลวย	กุลคง	กรรมการ
13. นางพยากรณ์	ช้อนเฉลิม	กรรมการ
14. นายพูล	สุขกลีงมี	ผู้ตรวจสอบกิจการก่อตุ้น
15. นายสำเริง	ผลอยสวย	ผู้ตรวจสอบกิจการก่อตุ้น

วิธีดำเนินงานและกิจกรรม

วิธีดำเนินงานและกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุน เป็นไปตามระเบียบขั้นตอน ของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งได้คาดคะเนปีนี้ให้ กิจกรรมต่าง ๆ เริ่บก้าวหน้าเพิ่มขึ้นท่อนึงของการดำเนินการ ดังนี้

- จำนวนสมาชิกแยก开来 70 คน (พ.ศ. 2518) เพิ่มเป็น 457 คน (พ.ศ. 2544)

- เงินทุนรวมต้น 3,650 บาท (พ.ศ. 2518) ปัจจุบันมีสินทรัพย์หมุนเวียน

ประมาณ 5.2 ล้านบาท (5,281,871.95 บาท)

- มีที่ดิน ลังปูอุทิรัง อาคาร และอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมเป็นเงิน

3,487,558.83 บาท นอกจากนั้น ยังมีสินทรัพย์อื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่ง

ดังนั้น เมื่อรวมสินทรัพย์ทั้งหมดของกลุ่ม จัดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น ใน พ.ศ. 2544 จำนวน 8,794,430.78 บาท (งบดุล จากผู้ตรวจรับบัญชีรัฐธรรมนูญโดย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544)

กิจกรรมซึ่งกลุ่มเกษตรกรได้ดำเนินการ จัดเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้ขยายตัวดังนี้ คือ

1. การนำเข้าสินค้ามาขาย โดยการให้สมาร์ทโฟนเชื่อมต่อเครือข่ายโทรศัพท์ หรือการลงทุนดำเนินการทางด้าน ฯ ตามร่องรอยค้าของกลุ่ม

2. จัดทำสินค้ามาจำหน่าย เช่น ปูย เม็ดพันธุ์ และเครื่องเกษตรฯ

3. ดูแลงานธุรกิจขับเคลื่อน - จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เช่น รังน้ำผึ้ง รังสาหร่าย ข้าวโพด มันสำปะหลัง รวมทั้งการให้บริการอาหารร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว - ที่พัก เครื่องเข้าง และการเช่าห้องเก็บผลผลิตเพื่อรับการดำเนินการนำไปในช่วงราคาสูง เป็นต้น

4. ดูแลกิจการฐานน้ำดื่มน้ำแข็ง ให้กับเกษตรกรที่ต้องการน้ำ สำหรับการทำเกษตร จึงทำให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อทำการเพาะปลูกได้ตลอดปี

5. จัดทำโครงการขอทุนหรือสิ่งสนับสนุน จากหน่วยงานราชการ และองค์กรเอกชน ตลอดห่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้รับความช่วยเหลือที่สำคัญดังนี้ คือ

5.1 โครงการสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า พร้อมอุปกรณ์ และเครื่องส่งน้ำ จากกรมทั่วไปและส่วนราชการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เมื่อ พ.ศ. 2524 คิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 5 ล้านบาท ปัจจุบันระบบการสูบน้ำ - ส่งน้ำ กลุ่มเกษตรกรเป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินการ ผู้จากโครงการนี้ทำให้เกษตรกรมีน้ำใช้และสามารถทำอาหารเกษตรได้ตลอดปี

5.2 ใน พ.ศ. 2538 ได้รับการสนับสนุนจากบพพ.ส่วนจังหวัด เพื่อพัฒนา กิจกรรมและการดำเนินงานของกลุ่มคือ

1) ได้รับเครื่องอบร้าวน้ำเปลือก 2 ตู้ (ขนาด 12 ตัน/ตัน) ราคาร 1,300,000 บาท

2) ถ่านหมากผลิตผล 1 ถาน ขนาด 3,800 ตารางเมตร พร้อมอาจ ขนาด 500 ตัน รวมเป็นเงิน 3,000,000 บาท

5.3 ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนพัฒนาชุมชน (Social Investment Funds หรือ SIF) เป็นเงิน 2,803,700 บาท (เชื่อจัดทำโรงเรือนใหม่ 1,563,000 บาท) และลงทุน ผลผลิตการเกษตรเพิ่มขึ้น (1,240,700 บาท)

5.4 ได้ประชุมหารือร่วมกับผู้นำท้องที่ 4 ตำบลท่าหัวแม่ หมู่ที่ 4 ตำบลท่าหัวแม่ จำนวน 14 ได้ กับคณะกรรมการต้าบคล่อง ที่ได้ดำเนินการและกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม

5.5 ได้ประสานกับภาคเอกชนจัดสร้างเครื่องซับผลผลิต จำนวน 11 เครื่อง ซึ่งทำให้กลุ่มมีรายได้จากการซื้อ ร้อยละ 7 ของรายได้ที่เก็บ存ได้รับ

6. จัดให้มีทุนสะสมด้านการศึกษาอบรม ด้านการสังเคราะห์ และการจัดให้มี สำนักงานของกลุ่ม

ผลการดำเนินงาน

ในห่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2518 จนถึง พ.ศ. 2544 ปัจจุบัน กลุ่มเกษตรกรทำให้ทำงาน บริหารงานมีกำไรประมาณครบทุกปี (ไม่มีปีขาดทุน) จำนวนในห่วงปี พ.ศ. 2543 - 2544 งบกำไรขาดทุนของกลุ่ม สิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 มีกำไรสุทธิ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 163,866.39 บาท มีรายละเอียดดังนี้ คือ

**ตารางที่ ๓ สรุปผลกำไร - ขาดทุนของกุ่มเงินคงท่าไห่ห้าม
ปี ๒๕๔๓**

รายการรายจ่าย	ปี ๒๕๔๔		ปี ๒๕๔๓	
	บาท	%	บาท	%
ค่าเบี้ยเดือนพำนະ	4,550.00	0.06	11,350.00	0.05
ค่าไฟฟ้า - น้ำประปา	11,309.54	0.14	4,340.60	0.01
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	6,020.00	0.07	14,675.89	0.06
ค่าใช้จ่ายวันประชุมในถู่	5,000.00	0.06	5,000.00	0.02
ค่าเชื้อมรากษาความสะอาดอุปกรณ์	15,574.80	0.19	13,827.87	0.06
ค่าใช้จ่ายเม็ดเตล็ด	10,951.00	0.13	10,062.48	0.04
ค่าตัดจำหน่วยคุภัณฑ์	230.00	0.00	0.00	0.00
รวม	59,635.34	0.65	59,256.84	0.24

ตารางที่ 4 งบดุลด้านต่าง ๆ ของกองทุนเงินตังค์

เดือนธุรกิจควบรวมผลิตผล	ปี 2544		ปี 2543	
	บาท	%	บาท	%
รายรับประจำเดือน	5,169,388.00	100	18,521,920.00	85.63
รายรับไฟฟ้า	0.00	0.00	3,107,102.00	14.37
รวม	5,169,388.00	100	21,629,004.00	100
หัก ต้นทุนขาย	5,122,812.18	99.10	21,584,960.40	99.79
กำไรขั้นต้น	46,575.82	0.90	44,043.60	0.21
คง รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้บริการเครื่องอบร้า	0.00	0.00	6,668.00	0.03
- รายได้บริการสถานศึกษา	158,459.25	3.07	84,553.00	0.39
- รายได้บริการเครื่องซ่อม	3,194.00	0.06	4,807.00	0.02
- รายได้ค่าเช่าอ้าง	0.00	0.00	8,350.00	0.04
- รายได้ค่าบริการโครงการมันจ้าวแม่น้ำ	122,184.00	2.36	0.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	283,837.25	5.49	104,378.00	0.48
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าไฟฟ้าต่อรองอบร้า	8,482.52	0.16	3,223.26	0.01
- ค่าสาธารณูปโภคเครื่องอบร้า	3,210.00	0.06	5,375.00	0.02
- ค่าแรงงานเครื่องอบร้า	0.00	0.00	1,332.00	0.01
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	40,650.00	0.79	138,100.00	0.64
- จ่ายหนี้งานเก็บค่าล้าน	19,965.00	0.39	18,576.00	0.09
- จ่ายหนี้งานเดือนก่อน	19,965.00	0.39	18,576.00	0.09
- ค่าติดตั้งไฟฟ้าตัดจ่าย	0.00	0.00	3,919.32	0.02
- จ่ายค่าอุปกรณ์ซ่อมรถเที่ยวเข้า	161,700.00	3.13	0.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคาสถานที่ทางผลิตผล	18,612.58	0.36	18,612.58	0.08
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	272,585.10	5.28	207,714.16	0.96
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	57,827.97	1.11	(59,292.56)	(8.56)

รายการที่ ๕ กำไร (ขาดทุน) เดพะดุลกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

รายการ	ปี 2544		ปี 2543	
	บาท	%	บาท	%
รายได้ค่าบริการสูบบ้า	133,610.00	100	257,435.00	100
หัก ต้นทุนบริการ	87,698.99	64.64	122,067.00	47.42
กำไรขั้นต้น	45,911.01	34.36	135,368.00	52.58
หัก ค่าใช้จ่ายเดพะดุลกิจ				
- ค่าเชื้อมแคมเครื่องสูบบ้า	20,103.00	15.05	36,976.50	14.36
- ค่าตอบแทนกรรมการ	23,850.00	17.85	37,000.00	14.37
รวมค่าใช้จ่ายเดพะดุลกิจ	43,953.00	32.90	73,976.50	28.73
กำไรเดพะดุลกิจ	1,958.01	0.14	61,391.50	23.85

รายการเดียวกันในปี	ปี 2544		ปี 2543	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	9,669.46	0.12	5,054.21	0.02
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	160.00	0.00	620.00	0.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	850.00	0.01	1,420.00	0.01
รวม	10,679.46	0.13	7,094.21	0.03

ปัญหาอุปสรรค และแนวทางพัฒนาต่อไป

ปัญหาสำคัญที่ก่อรุนแรงมากที่สุด

1. สมาชิกไม่เข้าใจในระบบและวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างแท้จริง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการชี้แจง ทำความเข้าใจ หรือฝึกอบรม ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และมองเห็นประโยชน์ของส่วนรวม ของกสุม มากกว่าการคิดเอาแต่ส่วนได้ของตนเอง

2. สมาชิกส่วนหนึ่งยังเป็นลูกหนี้เงินกู้ค้างนาน จำนวน 2 ราย เป็นเงิน 25,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 34,732 บาท รวมทั้งสิ้นมีลูกหนี้การค้า ซึ่งค้างนานานาภิณกว่า 2 ปี จำนวน 76,650,000 บาท และค้างนานานาภิณกว่า 1 ปี อีกจำนวน 282,765 บาท จึงควรติดตาม เร่งรัดให้สมาชิกดังกล่าวนำเงินมาชำระโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายกับกลุ่มเกษตรกรได้

3. สินค้าคงเหลือ หรือสินค้าที่ชำรุด หมุดสภาพ ต้องรับดำเนินการเพื่อจะได้ไม่เป็นภาระ หรือก่อให้เกิดผลเสียหายแก่กลุ่มเกษตรกรต่อไป

แนวทางพัฒนาต่อไปของกลุ่มเกษตรกร ดัง

1. เน้นการดำเนินการแบบเกษตรบูรณาการ คือ ผลิต - แปรรูป - จำหน่าย
2. เน้นระบบการพึ่งพาตนเอง ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้า โดยเน้นคุณภาพ และสร้างความเชื่อมั่นตามระบบมาตรฐาน
3. สร้างกลุ่มผลิตข้าวป่าปลอดสารพิช ให้ขยายตัวให้ใหญ่ยิ่งขึ้น ระยะ 2-3 ปี ให้มีผลผลิตต่อครัวเรือน 1,000 กก. ต่อมามีสมาชิกเข้าโครงการเพิ่มขึ้นเป็น 24 ครอบครัว (ดำเนินงานมาประมาณ 2 ปี) ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมโครงการที่มีขึ้นเป็น 60 ราย ซึ่งจะต่อย ฯ ขยายโครงการเพิ่มจำนวนผู้สมาชิก ให้มากขึ้น เพื่อการอนรับภาษีสรรพสามิตรและภาษีอากรทางการอาชญากรรม เนื่องจากกลุ่มได้ผลิตข้าวป่าปลอดสารพิช ให้เป็นข้าวสะอาด รวดเร็ว และเข้ากันดี ขอคำแนะนำในภาคต่อไปที่องค์การ จึงเป็นที่สนใจของประชาชนที่นิยมนิรโทษต้านทานค่าปลดหลักทรัพย์ให้ตัวเอง

3. กติกาของผู้นำเมืองท่องเที่ยว

พื้นที่ บ้านเมืองหนอง หมู่ที่ 5 ตำบลหนองแก้ว อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
โทร. 0 - 5522 - 8506

ประวัติความเป็นมา

บทเรียนนี้ เป็นภาษาไทยที่อพยพมาจากการค้นคว้าอย่างลึกซึ้ง จังหวัดเชียงใหม่ อาชีวศึกษา คือ การทำงาน ทำไร่ เมื่อว่างจากทำการท่าน่าจะหอบผ้าเพื่อให้เป็นเครื่องนุ่งห่มภายในครอบครัว แต่ดูเหมือน ไม่ได้สนใจที่จะเรียนรู้ถ่ายทอดการหอบผ้าจากบรรพบุรุษมากนัก เนื่องจากไม่สามารถให้ประกอบ เป็นอาชีวศึกษาได้ จนกระทั่งประมาณ พ.ศ. 2528 เจ้าหน้าที่ห้องเรียนภาษาไทยค้นคว้าอย่างทอง ได้เผยแพร่ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มศตรี จึงมีการรวมกลุ่มศตรีในหมู่บ้านเพื่อหอบผ้ารื้น ครั้งแรก มีสมาชิกจำนวน 30 คน แต่ปัจจุบันประมาณ 2-3 คน เนื่องจากไม่มีความรู้และ วัสดุอุปกรณ์ในการหอบผ้า ดังนั้น ประมาณครึ่งเดือนต่อคราวน้ำร่วงเนื่อสืบสานหากหน่วยงานทาง ที่ทำให้กิจกรรมดำเนินการต่อเนื่องและทั้งหมดนี้ก็ทำให้เป็นแผนการดำเนิน กลุ่มหอบผ้าได้รับความร่วงเรื่อยๆ ตลอด

พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้ก่อหอผ้าจำนวน ๒ หลัง พร้อมวัสดุอุปกรณ์จากสำนักงาน
พัฒนาชุมชนอำเภอวังทอง และได้รับการช่วยเหลือด้านวัสดุการจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
มาฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการหอผ้าด้วยกีกระถางแก้วมาก็

พ.ศ. 2529 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้มีราชบรมฯให้ความเห็นชอบให้ใช้การห้ามเพิ่มเติม
แก่สมัชิก จำนวน 30 คน เป็นเวลา 45 วัน รวมทั้งเพิ่มโทษให้ห้ามศึกษาระบบที่ 4 หลัง พ.ร.บ.วัสดุอุปกรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๑ ให้รัฐบัญชีรวมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่นและศักยภาพอาชญากรต่างด้าว

พ.ศ. 2533 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์วิจัยเหลือทางวิชาการ เดือนที่ 6
เป็นมิหน้าที่หมุนเวียน ตามโครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตภัณฑ์ส่งเสริมอาชีพสตรี จำนวนเงิน 20,000 บาท
โดยกำหนดการส่งให้ศึกษาภายใน 1 ปี

พ.ศ. 2535 ได้วางงบประมาณสนับสนุนจากสภามาตรฐานเงินวัสดุห้องเรียน
จำนวน 5,360 บาท

พ.ศ. 2536 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสภากមพทั่วไปประจำและชุมชน กับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก เพื่อฝึกอบรมผู้ประกอบการขนาดเล็ก เกี่ยวกับเทคนิคการทดสอบและความรู้เรื่องการน้ำดูดและกาลเทศศาสตร์

พ.ศ. 2538 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการปกครอง ในการสร้างโรงเรือนพ่อค้า จำนวน 1 หลัง เป็นเงิน 219,000 บาท และได้รับเงินการสนับสนุนเป็นเงินทุนภัยยืมจากสภากมพทั่วไปประจำและชุมชน (องค์กรอิสระ) ระยะแรกเป็นเงิน 20,000 บาท ให้คืนภายใน 1 ปี คิดดอกเบี้ย ร้อยละ 1.5 บาทต่อเดือน และขยายจำนวนเงินเพิ่มรึ่นทุกปีจนปัจจุบันนี้ เป็นภารภัยยืมจำนวน 70,000 บาท (พ.ศ. 2544)

พ.ศ. 2539 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานอุตสาหกรรม ภาคที่ 2 เป็นภารภัยยืมจำนวน 50,000 บาท ต่อคนเมีย ร้อยละ 6 บาทต่อปี กำหนดส่งคืน 20 จวต โดยลงทุนเดือน ๆ ละ 2,220 บาท

พ.ศ. 2544 ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์กระจายเสียงการบริหารภาครัฐฯ จำนวน 6 เป็นเงินทุนหมุนเวียนตามโครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตภัณฑ์สิ่งแวดล้อมอาชีวศึกษา จำนวนเงิน 50,000 บาท กำหนดส่งคืนภายในระยะเวลา 1 ปี (ไม่มีดอกเบี้ย)

นอกจากนั้น ยังได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดพิษณุโลก ในกรณีฝึกอบรมเพิ่มทักษะการทดสอบด้วยกีฬาตุ๊ก ให้ระยะเวลาในการฝึกอบรม รวม 60 วัน

ผลการดำเนินงานของกลุ่มทดลอง

ในระยะแรกมีสมาชิกให้ความสนใจไม่นัก เนื่องจากไม่มีความรู้และขาดวัสดุ อุปกรณ์การผลิต แต่ด้วยความร่วมมือความใจกันของสมาชิก และมีประธานกลุ่มเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทำให้คณะกรรมการมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม การดำเนินงานของกลุ่มพัฒนาอย่างเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ปัจจุบันกลุ่มทดลองมีสมาชิกจำนวน 56 คน ซึ่งยังมีผู้สนใจจะสมัครเป็นสมาชิกอีกจำนวนมาก แต่เนื่องจากมีอุปกรณ์การทดสอบไม่เพียงพอ เพราะทั้งกลุ่มมีกีฬาตุ๊กเทียง 27 หลัง โดยสมาชิกต้องให้ไว้การทดสอบร่วมกัน 2-3 คน ต่อ ก 1 หลัง ทำให้ต้องป่วยหาเพื่อนซึ่งมีและความต้องการ ประเมินตัวจริงไม่เหมือนกัน

ผลการติดตามกิจกรรมปีชุดบัน พ.ศ. 2544 มีจำนวน 8 คน คือ

1. นางสาว	นันท์แพทร์	ประธาน
2. นางทุเรียน	ผลไธชา	รองประธาน
3. นางบุญรัตน์	สิริวราด	เหรัญญิก
4. นางวนิดา	กาญจนแสง	เลขานุการ
5. นางสายทอง	ทองแต้ว	ปฏิคม
6. นางเขย	สร้อยเพชร	กรรมการ
7. นางรัตน์	คำปีอก	กรรมการ
8. นางนิภา	สิงห์รช	กรรมการ

ลักษณะภารกิจ ส่วนใหญ่ให้ใหม่ประดิษฐ์ โดยก่อเป็นตัวตั้งทุกมิตินี้ ซึ่งมีความถูกต้องดังๆ ด้วยตัวผู้นำ และอื่นๆ วัสดุที่ใช้ในการสอน เช่น ด้าย ลิ้นชัก ส่วนใหญ่มาจากสำนักงานระดับ และสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดพะจิตร โดยก่อนมาเป็นผู้ช่วยน้ำหน้าที่นี้ให้สมาริค ด้วยเงินทุนสนับสนุนเดือน ของกุ่ม ปีชุดบันมีประมาณ 110,000 บาท เมื่อจำนวนนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก จะได้ให้สมาริคกู้ยืม จำนวน 50,000 บาท คิดดอกเบี้ย ร้อยละ

1 บาทต่อเดือน

ส่วนเหลือ ให้เป็นทุนสนับสนุนเชื่อวัสดุในกิจกรรมผ้า จำนวน 60,000 บาท

เมื่อสมาริคกิจกรรมผ้าเสร็จแล้ว จะนำมารำหนายในนามของกุ่ม ซึ่งหากำหนด่ายโดยทั่วไป ก็คือ ผ้าทอลายชุดละ 4 เมตร ราคาเมตรละ 420 - 450 บาท หรือราคามetreละ 120 - 130 บาท ส่วนผ้าที่น้ำ ราคาเมตรละ 100 บาท เมื่อจำนวนนี้ได้ จะหักเงินเข้าเป็นกองทุนกุ่ม ชุดละ 20 บาท สำหรับสถานที่จำนวนน้ำยังคงกระทำกุ่มจะนำส่งร้านค้าต่างๆ ในอำเภอเมือง รวมทั้งการจำหน่าย ในงานนิทรรศการ แฟร์มสินค้า และงานนักเรียนต่างๆ ทั้งภายในจังหวัด และต่างจังหวัด นอกจากนั้น ยังต้องเก็บไว้เพื่อจำหน่ายสำหรับผู้มาศึกษาดูงานที่กลุ่มตัวย

เนื่องจากกุ่มกิจกรรมผ้าน้ำยังคงมีอยู่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 16 ปี ดังนั้น สมาริคบางคนจึงมีความรู้ มีทักษะในการกิจกรรมต่างประณีต ทำให้ผลงานเป็นที่ยอมรับและ นิยมชมชอบของบุคคลทั่วไป ซึ่งแตกต่างจากกุ่มอื่นๆ จึงได้รับรางวัลจากการส่งผ้าทอประกวด ในงานต่างๆ หลายครั้ง เช่น

พ.ศ. 2541 ได้รับงวดรองชนะเลิศอันดับ 1 ของจังหวัดพิษณุโลก ในการประกวด
ผ้าทอสำเร็จ

พ.ศ. 2542 ได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรม ประเภทกาแฟผ้าไหมประดิษฐ์
จากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น 1 ใน 36 แห่งทั่วประเทศ

พ.ศ. 2544 ได้รับงวดรองชนะเลิศอันดับ 2 ในการประกวดซอผ้าพื้นเมืองพิษณุโลก
ประเภทผ้ามัดหมี่

ปัจจุบันสนับสนุนให้ก่อตั้ง ให้รับเดินไปเป็นวิทยากรฝึกอบรมให้ความรู้และถ่ายทอดเชิงการผลิต
การบริหารงานกลุ่ม จากกลุ่มแม่บ้านอื่น ๆ ออยเรือน ทำให้กิจกรรมด้านการแพทย์ผ้าไหมอยู่ตัวอย่างมาก
นับเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับประชาชนที่สนใจอีกด้วยนั่น ปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่มนี้รายได้เสริม
จากการขายผ้าประมาณต่อคนละ 3,000 - 3,500 บาท ซึ่งนอกจากจะเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวแล้ว
ยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสร้างความสามัคคีในกลุ่ม ให้รายเดือนเท่ากัน
ในช่วงอื่น ๆ ต่อไปด้วย นับเป็นการช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับบุญรักในท้องถิ่น โดยเฉพาะ
การเพิ่มรายได้เสริมให้กับครอบครัว ชุมชน และประเทศไทย ซึ่งยังยั่งยืน

ปัญหาอุปสรรคของกลุ่ม

การดำเนินงานของกลุ่ม ประสบปัญหาและอุปสรรคบางส่วนเล็กน้อย เช่น

1. ผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐานความต้องการและระยะเวลาที่ถูกต้องต้องการ
2. จำนวนที่กระตุกไม่เที่ยงพร้อมจำนวนผู้คนที่สนใจในปัจจุบัน และมีผู้ที่ต้องการสมัคร
เป็นสมาชิกกลุ่มเพิ่มขึ้น พากลุ่มนี้สามารถรับสมัครเพิ่มได้ นอกจากจะมีที่ให้ผ้าเพิ่มเป็น 50 หลัง
ซึ่งจะรับสมัครเพิ่มขึ้นได้
3. ขาดชาน้ำที่สำหรับการทำผ้าไหมขนาดเล็ก ไม่สามารถทำที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ทั้งหมด
ทำให้ต้องนำที่มาใช้ไปไว้ที่บ้านของสมาชิก ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้องและไม่เป็นระเบียบ
4. ต้องการบูรณาณ์สนับสนุนเป็นทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น ในลักษณะเป็นเงินเดือน
ประจำเดือนโดยเบี้ย
5. ต้องการพัฒนาเพิ่มเติมความรู้ด้านการแพทย์ให้กับผู้ชาย และการบริหารจัดการกลุ่ม
ให้เดินไปเรื่องต่อไป

4. กิจกรรมสตูดี้สหกรณ์กิจกรรมฯ

ที่ตั้ง เลขที่ 689 หมู่ 4 ตำบลบ้านแม่ย อำเภอท่าศาลา จังหวัดพิษณุโลก 65120
โทร. 0 - 1281 - 0591, ที่บ้าน หรือสหกรณ์อีบ้าอ โทร. 0 - 5538 - 9287

ประวัติความเป็นมา

ตู้เชิญบุกเบิกตั้งกิจกรรมฯ คือ ส่องสามี - ภราดา ชื่อ นายเด็ก และนาโซอุไหะชอน พัสดิ์เจริญ (หรือสุนเด็ก - ป้าแดงของบุคคลทั่วไป) ความสนใจของบุคคลทั้งสองเริ่มจาก ในปี พ.ศ. 2534 ได้ไปศึกษาดูงานกับคณะกรรมการคนบ้าน ที่จังหวัดช่างในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ และได้ไปเห็นโรงงานผลิตกระดาษสา จึงคิดว่าน่าจะนำไปแนวทางการผลิตกลับมาทำที่หมู่บ้านได้ เมื่อจากมีตัดสินใจ ต้นปี 60 ซึ่งอยู่ในห้องถินจำนวนมาก ตั้งตัวเมื่อกันมาจากการศึกษาดูงาน จึงรักษาผู้สอนไว้รวมกันไว้ประมาณ 7 คน ทดลองผลิตตามแนวทางที่ได้เห็นกระบวนการผลิตจากโรงงาน ในระยะแรกที่ผลิต ได้งานที่ไม่มีคุณภาพ เท่าระดับการผลิตของถุงอู่ปะแนก 6 เดือน ซึ่งเป้าหมายนี้มาจากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 2 ซึ่งเสนอแนะให้ไปอบรมรับสอนการผลิตที่ถูกต้อง จากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเรียงใหม่ เป็นเวลา 15 วัน ทำให้ได้รับสอนและวิธีการผลิตถูกต้อง และพัฒนาต่อมาจนเป็นการผลิตแบบกอบงำในปัจจุบัน

บทบาทหน้าที่และการดำเนินงาน

ปัจจุบันกิจกรรมฯ ได้พัฒนาเป็นกิจกรรมสหกรณ์กิจกรรมฯ มีสมาชิกประมาณ 35 คน และมีเครื่องจ่ายอยู่ในหมู่บ้านอีกประมาณ 20 คน และกำลังมีผู้สนใจเข้ามาร่วมกิจกรรมฯ จำนวนมาก นี่คือสาเหตุที่ได้เห็นตัวอย่างจากผู้ที่เป็นสมาชิก ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 2,000 - 3,000 บาท ผู้ที่เป็นสมาชิกจะต้องจ่ายค่าหุ้น ๆ ละ 50 บาทต่อเดือน ปัจจุบันทางกิจกรรมฯ ได้รับเงินหุ้นของสมาชิกประมาณแสนกว่าบาท ส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนในการผลิตกระดาษสา จึงสามารถนำมาราบบุกเบิกในอีกด้วย

คณบดีและบุคลากรประจำคณะฯ ประจำปี

1. นางอุไรวรรณ	หัดดิเรว	ประธาน
2. นางสุศรี	ภักดี	รองประธาน
3. นางประทุม	ถอกสูงเนิน	รองประธาน
4. นางสาวรัตนา	บุญยันทร์	เลขานุการ
5. นางสาวจันทร์เพ็ญ	แวงศรี	เหรียญภูมิ
6. นางพิราพรรณ	รักษ์สิงห์	ประธานสัมพันธ์
7. นางทองใบ	โพธิ์วัฒน์	ปฏิคม
8. นางสมพร	สาครสี	กรรมการ
9. นางปิรุ่ง	รักษ์สิงห์	กรรมการ
10. นางสรจัต	อัมแม่น	กรรมการ

ที่ปรึกษา

1. นายเด็ก	หัดดิเรว	
2. นางวัฒน์	พีระภรณ์	ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัย

ภารกิจและภาระทางวิชาชีพ

ค่านบดี มีลักษณะเป็นเมืองทุ่ม มีหลักฐานติด (99 ชนิด) สามารถเข้าได้ในพื้นที่ที่ห้ามไปโดยเฉพาะตามป่าเรือน ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด ในส หรือกิ่งปักชำ มีอายุยาวนานถึง 50 - 60 ปี ต้นป่าที่นิยมนำมาใช้ผลิตกระดาษสา มี 3 ชนิด ทั้งลักษณะในหยากและใบยาวย เนื้อกระเป็นปุ่ม ที่มีคุณภาพดี เนื้อเนียนนุ่ม เส้นใยนุ่ม อายุของต้นป่าที่เหมาะสมสำหรับนำมาผลิตกระดาษ ความชื้นอยู่ ประมาณ 7-12 เดือน ต้นป่าจะออกดอกก่อนน้ำ น้ำจะเป็นสีเงิน แห้ง ผลิตได้กระดาษที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้น ต้นป่าจะออกดอกก่อนความชื้น ให้น้ำไปให้ป่าใช้ก่อนอย่างอื่น ปล่อยทิ้งไว้ให้ต้นป่า แยกกิ่งก้านใหม่ จนเชื้อชุ่ม 7-12 เดือน จึงตัดกิ่งก้าน นำมารอกเป็นต่อๆ กัน และใช้ส่วนที่เป็นเนื้อ ผลิตกระดาษสาต่อไป ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมในการตัดป่า คือ ช่วงที่มีอากาศแห้งระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน เนื่องจากเนื้อป่าแห้ง ตกราก (ต้องมีปีชุ่ม คือ นำมายัง จะทำให้ ลอกได้ง่ายขึ้น)

ชั้นตอนการผลิต

1. นำปอที่มีอายุเหมาะสม (7 - 12 เดือน) ตัดเป็นท่อนขนาดตามต้องการ ให้ประโภชน์ได้ทั้งตัน กิง และก้าน (ยกเว้นใบ)
2. นำมาลอกเปลือกออก ให้เฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อ ตากแดดให้แห้งสนิท (ถ้าแดดจัดต้องใช้เวลาเพียง 1 วัน)
3. นำปอที่ตากแห้งดีแล้ว แข็งน้ำประมาณ 24 ชั่วโมง
4. นำปอที่ได้ต้มกับโซดาไฟ อัตราส่วน ปอแห้ง : โซดาไฟ คือ 1 : 10
5. นำปอที่ต้มแล้วล้างน้ำให้สะอาด จนกว่าทั้งหมดจะโซดาไฟ
6. นำปอที่ได้ซักล้างริน อัตราส่วน 1 : 10 ทิ้งไว้ประมาณ 3 ชั่วโมง เพื่อให้หายหมักกลับให้ทิ้งกัน
7. ล้างน้ำให้สะอาดจนกว่าทั้งหมดจะสะอาด
8. นำไปข้อมสีตามความต้องการ
9. นำปอที่ได้เร้าเครื่องตีวนจนละเอียด หรือหยดให้เยื่อกระชาย
10. นำมาลงบ่อเพื่อร้อน ข้อนะคะ หรือจะ ด้วยเฟรนท์มีรนาคความต้องการ
11. ผึ้งให้แห้งสมบูรณ์ (ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง) ตอกเก็บไว้เป็นแผ่นกระดาษ (ไม่ให้ถูกความชื้น) สำหรับนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป

ผลิตภัณฑ์

ป้ารุบันทางกลุ่มกำลังทดลอง ผลิตกระดาษจากวัสดุชนิดอื่น เช่น ปอกลิ้วย และในสับปะรด รวมทั้งการใช้กระดาษที่ไม่ถูกกลบมาให้ใหม่ เช่น กระดาษจากกล่องไข่ไก่ กระดาษปอนด์ กระดาษจากนิตยสาร วารสารต่างๆ (ยกเว้นกระดาษหนังสือพิมพ์รายวัน) ขนาดของกระดาษที่ผลิต มีขนาด 59×80 เซนติเมตร ความหนาแน่นมากต่ำกัน 6 ระดับ คือ

เบอร์ 00	มีความหนานากที่สุด	ราคา	7.50 - 8.00 บาท
เบอร์ 0	มีความหนานาก	ราคา	7.00 บาท
เบอร์ 1	มีความหนาค่อนข้างมาก	ราคา	6.50 บาท
เบอร์ 2	มีความหนาปานกลาง	ราคา	6.00 บาท
เบอร์ 3	มีความหนาน้อย	ราคา	5.50 บาท
เบอร์ 4	มีความหนาน้อยที่สุด	ราคา	5.00 บาท

ผลิตภัณฑ์ที่พิจารณาจะต้องมีคุณภาพดีเยี่ยม เนื่องจากเป็นมาตรฐานต่างๆ ได้แก่ ตอกกุญแจ ตอกชื่อชั้น ตอกมະติ ตอกปีป ฯลฯ ก่อร่องใส่เครื่องประดับ กระเบื้องแบบต่างๆ ก่อร่องใส่กระดาษพิชัย กล่องใส่เนคไท ถุงใส่สินค้าต่างๆ และแพ็คเกจเอกสาร เป็นต้น

แหล่งสนับสนุน

มีหน่วยงานให้ความสนับสนุนร่วมเหลือด้านต่างๆ หลักๆ ดังนี้

- สำนักงานพัฒนาชุมชน ช่วยเหลืองบประมาณเป็นทุนหมุนเวียนของก่อร่องครึ่งแรก 20,000 บาท และงบประมาณการสร้างข้าราชการสำนักงานของก่อร่อง รวมทั้งสามารถหาค่าใช้จ่ายของก่อร่องเป็นเงิน 1.7 แสนบาท
- ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ช่วยเหลือด้านการขออนุมัติการทำผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ ให้สมาชิกของก่อร่อง
- สาขาวิชานโยบายไทย ช่วยเหลือด้านการตลาด การบริหารจัดการ และการดำเนินงานของก่อร่อง

เงินทุนของก่อร่องสำหรับดำเนินกิจการปีๆ ดังนี้ ได้จากการรวมทุนของสมาชิกภายในกลุ่ม ทุนละ 50 บาทต่อเดือน จำนวนมีเงินทุนรวมทั้งสิ้นประมาณแสนบาท สามารถได้ค่าแรงในการผลิตจากลินด้าริมิตต์ ร้อยละ 20 ของกิจการ สำหรับก่อร่องในการผลิตบริหารจัดการร่วมกันของสมาชิก คิดเป็นสัดส่วนของการดำเนินงานดังนี้

- เป็นค่าใช้จ่ายด้านการจัดหน้าที่สุด ร้อยละ 30 บาท
- เป็นค่าแรงของสมานิษฐ์ ร้อยละ 30 บาท
- เป็นค่าบริหารจัดการกลุ่ม ร้อยละ 40 บาท

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ดัง

- ขาดอุปกรณ์การผลิต
- ด้านการตลาด ยังไม่แน่นอน
- ขาดเจ้าหน้าที่ยังต่ำ
- การรวมก่อร่องยังไม่หนึ่งเดียวແນ່ມาก
- การผลิตยังไม่ต่อเนื่องตลอดไป

สิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ ก็อ

1. ต้องการหลังคาและที่นอนหากกระดาษสาเพิ่มขึ้น เนื่องจากที่นอนที่ทางราชการ ไม่เที่ยงพร และไม่สามารถปฏิบัติงานได้ในช่วงฤดูฝน
2. ต้องการโรงอบ โดยใช้พลาสติกจากแสงอาทิตย์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตลอดวัน
3. ต้องการอุปกรณ์การผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตะแกรงร้อนกระดาษสา เหรื่องมือที่จำเป็นในการประดิษฐ์ออกไม้รัตน์ต่าง ๆ
4. ต้องการวิทยากร ให้คำแนะนำ หรือฝึกอบรม เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ให้มีความหลากหลายมากขึ้น
5. ต้องการขยายตลาดประเทศที่แนะนำ และหาค่าจ้างหน่ายที่เหมาะสม ยศรีธรรม

5. ขอรบกวนการแพทย์แผนไทยพิชณุโลก

ที่ดัง วัดทองหลาง บ้านทองหลาง ตำบลมะรวมสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิชณุโลก

ประวัติความเป็นมา

ขอรบกวนการแพทย์แผนไทยพิชณุโลก ตั้งริบมื่อวันที่ 3 เมษายน 2541 มีกรรมการ กล้ายกหัวเป็นผู้ร่วมดำเนินการ โดยมี พระเอกธิ หิริพันธุ์ เป็นประธานที่ปรึกษา, นายแพทย์ พลเดช ปันประทีป, นายแพทย์บุญเดช ลิ้มทองกุล เป็นกรรมการที่ปรึกษา มีกรรมการดำเนินงาน จำนวน 11 คน วาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี นายชลธ ศุขม่วง เป็นประธานกรรมการภารมี และ อ.ต.อ.พิชณุ รักการศิลป์ เป็นกรรมการห้วยถูกและเรานุการ เดิมรับรองตั้งอยู่บ้านเลขที่ 96/1 - 2 ถนนพิชณุโลก - นครสรวงศรี ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิชณุโลก โทรศัพท์ 0 - 5521 - 6843 - 4 โทรสาร 0 - 5521 - 6430 ปัจจุบันย้ายมาตั้ง วัดทองหลาง บ้านทองหลาง ตำบลมะรวมสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิชณุโลก

วัดดุปะสัชค์ มีภาระสำคัญ 6 ประการ คือ

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนการแพทย์แผนไทย ให้ประชาชนได้มีความรู้ และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย โดยผ่านสื่อมวลชนท้องถิ่น เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วารสาร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เทปบันทึกเสียง และวิดีโอฯ เป็นต้น
3. เพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่าย การทำส่วนสมุนไพรทุนชนใน 9 จังหวัด ของ จังหวัดพิษณุโลก
4. เพื่อส่งเสริมการทำสมุนไพรในวัด โรงเรียน และชุมชน และเพื่อส่งเสริมการศึกษา และการพัฒนาตนเอง
5. เพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจท้องถิ่นและอาชีวศึกษา นำยาสมุนไพร และยาจากพืชถูกกฎหมาย ของประเทศไทย ไปสู่ตลาดโลก
6. เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยเพื่อการพัฒนาพืชสมุนไพร การผลิตยาสมุนไพร และการใช้ยาสมุนไพร

บทบาทหน้าที่การดำเนินงาน

1. การจัดการเรียนการสอนเรื่องการแพทย์แผนไทย สาขาวิชากรรม และสาขา เมดิการ ที่วัดดุปะสัชค์ บ้านหนองแสง ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีผู้เรียน 60 คน
2. การสร้างส่วนสมุนไพรที่วัดดุปะสัชค์
3. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องการแพทย์แผนไทย สาขาวิชากรรม และ สาขาวิชาเวชกรรม
4. อบรมเชิงคุณภาพการแพทย์แผนไทย ที่ร่วมระหว่างสัชค์ จังหวัดลพบุรี ที่กำนันทิรัช จังหวัดอุตรดิตถ์ และการแพทย์แผนไทยในพยานาลัยบางกะทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก
5. เป็นศูนย์กลางรับติดต่อของสถาบันพัฒนาสีแยกลอนโดจีน เพื่อเผยแพร่เรื่องการแพทย์ แผนไทย ให้นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วราชอาณาจักรและชาวต่างประเทศ จำนวน 5 ครั้ง

สำนักงานที่ให้ความสนับสนุนในรูปแบบทุนไทยพัฒนา บริษัทพิชณุโลก มีรายได้ดังนี้ คือ

1. สถาบันพัฒนาธุรกิจเชิงนวัตกรรม (ส.พ.อ.)
2. สำนักงานสหกรณ์สหกรณ์วัสดุพิชณุโลก
3. โรงพยาบาลบางกระตุน
4. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า
5. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

รวมรวมกิจกรรมทุนไทยพิชณุโลก ร่วมกับวัดทองหลาง เสนอโครงการที่น่าสนใจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ให้กับผู้ที่ต้องการเข้าร่วมการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสังคม (Social Investment Funds หรือ SIF) เป็นเงิน 3,958,200 บาท (สามล้านบาทถ้วน) สำหรับกิจกรรมทุนไทยพิชณุโลก และวัดทองหลาง จำนวนประมาณสี่หมื่นบาทถ้วน เป็นค่าแรงงานและวัสดุ 395,820 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,354,020 บาท (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เงินนี้ได้ออนุมัติให้เป็นค่าถ่ายเอกสารตัวรายการการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำกัดจำนวนหนึ่ง สำหรับใช้จ่ายและใบisan ที่เก็บรักษาระบบที่สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นเงิน 50,000 บาท

โครงการที่น่าสนใจในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของสำนักงานกองทุนไทยพิชณุโลก และวัดทองหลาง มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. ชื่อโครงการ การพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับวัดทองหลางเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. ผู้ที่จะขอรับการดำเนินงาน ครอบคลุมพื้นที่ต่อไปนี้ จำนวน 12 หมู่บ้าน 7 ตำบล 3 อำเภอ ได้แก่

อำเภอเมืองพิชณุโลก

1. บ้านทองหลาง	ตำบลมะขามสูง
2. วัดทองหลาง	ตำบลมะขามสูง

อำเภอพนมพิ擅

1. วัดสันติการวาส หมู่ที่ 1 วัดดวงมั่ง หมู่ที่ 2 วัดย่านยา หมู่ที่ 4 วัดสุธรรมราวาส หมู่ที่ 6 วัดวังมะตาน หมู่ที่ 9 ตำบลดวงมั่ง

2. วัดบ้านช่อง หมู่ที่ 2 ตำบลคลองเตย
3. วัดผ่องมาaram หมู่ที่ 5 ตำบลคลื่นกิริมิล
4. วัดสนามไชย หมู่ที่ 1 วัดนาใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลคละต่อง
5. วัดหาดใหญ่ หมู่ที่ 4 ตำบลหนองแขม

อำเภอป่าสัก

1. วัดหนองพยอม ตำบลธรูม特朗สังค河流

ผลการดำเนินงาน

1. การจัดการเรียนการสอนการแพทย์แผนไทย ศาสตร์สัชาระ และสาขาเวชกรรม พื้นภาคอุปถัมภ์และภาคปฏิบัติ ผลการสอนในช่วงที่ดำเนินการเดือนปีกันยายน พ.ศ. 2544 มีผู้สอบได้ใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพแผนโบราณ จำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 สอบได้ 3 คน รุ่นที่ 2 สอบได้ 5 คน และรุ่นที่ 3 สอบได้ 1 คน รวมสอบได้ 9 คน
2. จัดสอนการแพทย์แผนไทย โดยได้ต่อไปประจำต่อๆ กัน วาระละ หนึ่งเดือนที่ต้องดำเนินสถาบันทุกระยะเพียงทั้งปี เทปเป็นที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ความรู้ผ่านทางระบบเครือข่ายทั่วโลกในวัดและในหมู่บ้าน เซี่ยงไฮ้การปั่นจักรยาน
3. ลงเสริมการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวสุนัขใหญ่ เพื่อการแพทย์แผนไทยในทุ่นรุน 9 จ้านาอย ฯ ของจังหวัดพิษณุโลก แบบครบวงจร
4. การทำสวนสมุนไพรในวัด โรงเรียน และชุมชน
5. ลงเสริมร้านขายยาสมุน ให้มีการเผยแพร่การแพทย์แผนไทย และจำหน่ายยาสมุนไพร โดยเริ่มจัดให้มีร้านตัวชุมชนตัวชี้บ่งอยู่ที่วัดทองหลาง ตำบลธาราชานสูง อำเภอเมือง แม่ลัวรายผล ไปยังชุมชนต่อๆ กันไป
6. การวิจัยพัฒนาการแพทย์แผนไทยและยาสมุนไพร เพื่อคำนวณให้เป็นมาตรฐานสากล พัฒนาคุณภาพชีวภาพของประชาชน พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สมาชิกของชุมชน

มีจากหลายอาชีวภาพและอาชีวศิลป์ เช่น ในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อาชีวเมืองพิษณุโลก อาชีวอนามกกระทุ่ม บางระกำ พวนมพิราม เนินมะปราง นครไทย วัดบึงส์ ชาติยะกาล และวังทอง เป็นต้น สำหรับจังหวัดอื่นๆ ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ อุทัยธานี ช่างทอง และที่จังหวัดปัจจุบันมีสมาชิก รวม 88 คน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. สมาชิกชุมชนแพทย์แผนไทย	จำนวน	28 คน
2. สมาชิกผู้รับการอบรมนวดแผนไทย	จำนวน	40 คน
3. สมาชิกผู้สอนหุ่นของชุมชน	จำนวน	20 คน

สมาชิกของชุมชน มีอายุตั้งแต่ 30 - 70 ปี

คณะกรรมการดำเนินงานของชุมชนที่สำคัญ คือ

1. นายชลอ	สุขม่วง	ประธาน
2. นายบุญปู่สูก	วงศ์สุวรรณ	กรรมการ
3. นายสุทธิ์ศิริ	ธรรมคุณ	กรรมการ
4. นายหล่อ	มากหญิง芳	กรรมการ
5. อ.ต.อ.พิษณุ	รักการศึกษา	กรรมการ เครือข่ายฯ และเลขานุการ

พี่เปรียญฯ ได้แก่

1. พลเอกคิริ	พิริยะพันธุ์	ประธาน
2. นายแพทย์พูลเดช	ปันปะทะทิป	กรรมการ
3. นายแพทย์บุญเลิศ	ลิ้มทองกุล	กรรมการ

ปัญหาอุปสรรค

- ระบบการเรียนการสอน ยังไม่เป็นระบบตีนัก
- วิทยากรผู้สอน และคณะกรรมการดำเนินงาน ไม่ได้รับค่าสอน และค่าตอบแทน ต้องเสียสละเวลาและแรงงาน
- สมาชิกผู้เรียนต้องเดินทางมาเป็นระยะทางไกล
- เรียนจบหลักสูตรแล้วสอบไม่ได้ ทำให้สมาชิกเกิดความท้อแท้
- ขาดเงินทุนสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- มีผู้เรียนผู้สอนแยกตัวไปตั้งหมู่ใหม่ 2 แห่ง เนื่องจากห้องวิทยากรผู้สอนและ สมาชิกผู้เรียน ต้องเดินทางมาเป็นระยะทางไกล

สิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ

- ห้องนอนในน้ำด้วยสมุนไพร รวมทั้งห้องอาบน้ำรำริงกากย์ก่อนเข้าห้องนอนให้น้ำ
- ผินทุนดับบลูมุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

6. กลุ่มแม่น้ำน้ำภัยดอกรชวัญใจพัฒนา (ผู้ดูแลน้ำน้ำภัยดอกรชวัญใจ)

ที่ดิน 1/1 หมู่ที่ 3 บ้านแหล่งวัฒน์ ตำบลท้อแท้ อำเภอวัดโนนศรี จังหวัดพิษณุโลก
โทร. 0-5529-1141

ประวัติความเป็นมา

เมื่อจากที่ตำบลท้อแท้ ตำบลลัวะเมือง เมืองสำราญ อำเภอวัดโนนศรี มีการปลูกต้นคาลไนบริเวณพื้นที่หัวไทรปะยางนานาชนิดแล้ว เพื่อรายได้เป็นร่วมเงินและเพื่อการบริโภค รวมทั้งเป็นแนวแสดงถึงความเรียบทั่วไปของเกษตรกร ต้นคาลไนบริเวณนี้ส่วนใหญ่มีอายุมากแล้ว ประมาณ 60 - 70 ปี มีความกว้างประมาณ 12,000 ต้น ประชากรนี้ได้นำส่วนต่างๆ มาใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น

คนดูแล	นำมานำมาใช้เป็นฝ่ายบ้าน เฟอร์นิเจอร์ หิน และด่าน
ใบคาล	ใช้ทำเครื่องซักล้าง เช่น หมาก เชือ กระเบื้อง พัด
ถุงคาดหลุก	นำมานำมาใช้ทำหมอน เช่น ร่มคาด ร่มประทับ
สอนคาดสอน	นำมานำมาใช้เป็นร่มหวาน ถุงคาดสอนอย่างวัว หรือบริโภคสด
ขาวคาด	นำมานำมาใช้เป็นร่มหวาน หรือบริโภคสด
ตลอด. หัวคาด	ใช้ประกอบอาหาร เช่น แกงครัว แกงผัด ต้มจืดน้ำพริก
และบริโภคสด	นำมานำมาใช้ทำอาหาร เช่น กุ้งเผา น้ำตก กะทิ เป็นต้น

ในอดีตประชากรในท้องถิ่น ได้ให้ประโยชน์จากต้นคาลที่มีอยู่ในพื้นที่ตั้งกล่าวมาอย่างดี ผู้民ได้นำมาทำให้เกิดเป็นภาระให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเด่น จนกระทั่งเกษตรกรหมู่ที่ 3 บ้านแหล่งวัฒน์ มีความคิดที่จะทำอาชีพเสริมภายนอกจากการทำนาเพียงแค่ โดยเห็นประโยชน์จากการตัดต้น ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากมากในพื้นที่ของตน คือ การผลิตน้ำดอกรชวัญใจ ระยะแรกเริ่มมีพ่อค้าแม่ค้ารับไปจำหน่าย

ความร่างทางบริเวณถนนสายพิชญูโถก - เต้นชัย ซึ่งก็จำนวนน้อยได้พื้นที่พอสมควร แต่มีปัญหาสำคัญ
เกี่ยวกับคุณภาพและการบูรณะอิฐมวลๆ เพราะได้น้ำตาลออกที่ไม่สะอาด มีสิ่งเจือปน รวมทั้ง
หินรากชาไก่ได้ในห้องระบายอากาศด้าน การบูรณะอิฐมวลที่ไปบ่อกำลังใจ และไม่ได้มากมาตรฐาน ดังนั้น ใน พ.ศ. 2538
สำนักงานเกษตรกรอำเภอวัดโบสถ์ จึงสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ร่วมใจพัฒนาชื่น

ສາທິກະຊອງຄວ່ມແມ່ນ້ານເກະດອກອະຫວັດໃຈໜາ

ในระหว่างการลงประกาศตั้งกลุ่มนี้ผู้มาอภิเษกเดินทางไป 23 คน หลังจากนั้น จึงมีผู้มาอภิเษกเป็นผู้มาอภิเษกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะหมู่ที่ 1 ป่าจูบัน พ.ต. 2544 กลุ่มแม่บ้านมีลูกสาวรวมทั้งสิ้นประมาณ 40 คน มีคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจำนวน 10 คน ประจำตนโดย

1. นางน้ำหวาน	ประจำจันตะเสน	ประจำงาน
2. นางน้ำหวาน	พุทธโภคธรรม	รองประธาน
3. นางยุพิน	เพ่งมิ่ง	เลขานุการ
4. นางสำราญ	รัตนทรัพย์	เหรียญลูกกิ
5. นางบัวผัน	ศรีนามพู	ประภาลัมพันธ์
6. นางหย่องคำ	หน่อคำบุตร	ปฏิเศษ
7. นางสมอวิล	พุลหน่าย	กรรมการ
8. นางพะเยา	น้อยบัว	กรรมการ
9. นางทุม	สังฆารักษ์	กรรมการ
10. นางน้ำเต้า	รัตนทรัพย์	กรรมการ

วิธีคำนวณขนาดห้องนอน

กฤษณะนภานภัยตระหง่านวุฒิใจพัฒนา ได้เข้ารับการอบรมเรียนรู้วิธีการประรูป
จากผลไม้แบบต่าง ๆ จากสำนักงานภัยตระหง่านของวัดโนมส์ โดยเฉพาะการทดลองทำน้ำผลสด
เพื่อจำหน่าย เพื่อในระยะแรกการผลิตยังขาดความรู้ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์การผลิตเป็นแบบง่าย ๆ
รูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์ไม่น่าสนใจ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐานและไม่เป็นที่ยอมรับ
ไม่สะดวกในการนำไปยังสถานที่ต่าง ๆ

กະหนວນກາຮອດ

ກະທຳແນ່ມ່າຍ ທີ່ ເມື່ອໄດ້ນໍາຕາລສດທີ່ອມນາກພວຍຕາລແລ້ວ ກຽບດ້ວຍຜ້າການປາງ
ເຫຼືອນໍາສັງຄຸກປາກແລະສິ່ງເຈືອປັ້ງຕ່າງ ຖ້ອນ ນໍານໍາຕາລສດທີ່ເກີນກາກວອງແລ້ວຕົ້ນໃຫ້ເດືອດັ່ງໄກ້ໃຫ້ເຄີນ
ປຽງຢູ່ໃນຂວາຕົມໄທງ໌ທີ່ກວນໍາເຫຼືອມໄວ້ ປຶກຝາໄທສົນທີ ນໍາໄປຕົ້ນໃນນໍ້າເຈືອດັ່ງປະມານ 30 ນາທີ
ເພື່ອນໍາເຊື່ອແລະເກີນໄວ້ໃຫ້ນາມປະມານ 1 ສັປາດີ ຈຳກັດໜ່າຍໃນກາຕາວອດະ 10 ນາທີ ຈຶ່ງຍັງໄປເປັນທີ່ນີ້ຍືນ
ຮອງຜູ້ບັນລຸໂກ ທາງກຸ່ມແນ່ມ່ານແລະສໍານັກງານແກ່ທະບ່າຍເອວັດໃນສົດ ຈຶ່ງພໍາຍາມຄິດດັ່ງທີ່ດອງ
ທັນນາພົມພັດກັນທີ່ນໍາຕາລສດໃຫ້ມີຄຸນກາພ ຕາມມາດຈູານທີ່ກຽມວິທີກາຮອດ ຮັ້າຕີເຮັງເປັນທີ່ນີ້ຍືນ
ຮອງຜູ້ບັນລຸໂກ ຂວນທີ່ການປຽງທີ່ບໍ່ໄປແພືດກັນທີ່ສໍານາຄົນໄປຢັ້ງສັດຖານທີ່ນີ້ ສະຄອກ ມ່າຍ
ປົລອດກັຍ ແລະເກີນໄວ້ໃຫ້ນານ

ແນວທາງກາຮັດນາກອະຫາວຸ່ມແນ່ມ່ານ ທີ່ ດີ ກາຮັດກິດຕຳ ນາດອອກ ກາຮັດນາກອະຫາວຸ່ມແນ່ມ່ານ
ຕາມມາດຈູານ ກາຮັດສົງຈາກສັດຖານທີ່ຕ່າງ ເຫຼືອນໍາມາປັບປຸງພົມງານງານຮອງກຸ່ມໃຫ້ຕົ້ນ
ແລະກາຮັດວັນນປະມານສັນຫຼຸມນຸ່ມຈາກໜ່ວຍກາຫສ່າຍກັນ ເຊັ່ນ

ໃນຮະບະແຮກ ສໍານັກງານແກ່ທະບ່າຍທີ່ບັນລຸໂກ ໄດ້ເດັ່ນອາຄົນປະມານຈາກໂຄງການ
ທັນນາຈັງຫວັດ ໃນນັ້ນປະມານສັນຫຼຸມທຸກໆນຸ່ມກາອນແລະທ້ອງດິນ ເຫຼືອນໍາມາຈັດເຊື້ອວັດຖຸບໍ່ກຳນົດກາຮອດ
ທີ່ ເຫັນເກີດ ພ້ອມດັ່ງແກົດ ຢໍາຫົວໜ່ວຍຂໍ້ອິກ ແລະເຄື່ອງອັດຝາຈົນ ອຸ່ນເປັນເງິນ 76,800 ນາທ

ໃນປີ ພ.ສ. 2539 ການສົ່ງເສີມເສີມກາຮອດ ໄດ້ອຸນຸຕິໂທກາຮັດປາຽນປະລຸມພົມພັດ
ເກະທະບົງຖານາ ເນື່ອເນີນນັ້ນກາຮັດເຊື້ອວັດຖຸບໍ່ກຳນົດກາຮອດ ຈຳນວນ 120,000 ນາທ ແລະເຈີນທຸນ
ໜຸ່ມເວັບຍືນເຊົາ ຈຳນວນ 130,000 ນາທ ເຈັນດັກຕ່າງໆນີ້ມີເປົ້າມີປົລອດຄອກເມື່ອ ຮະຍະກາຮັນ 4 ປີ
ເຮັນດັນຮະນວ່າງປີ 2540 - 2543 ປ້າຊຸບສັງຄົມເຮັດວຽກແລ້ວ

ໃນປີ ພ.ສ. 2540 ໄດ້ກັນປັບປະມານໂຄງກາຮັດນາກຈັງຫວັດ ຈາກສາມາດກົດສຳພາຜູ້ແທນຮາຊງ
ເຕັກ 2 ຈັດສ້າງໂຈງເວົ້າມແຕ່ວິວ່ານັ້ນແສດນາເຄີດ ເປັນເງິນ 373,000 ນາທ

ໃນປີ ພ.ສ. 2541 ໄດ້ກັນປັບປະມານຈາກຖານາກົມາສົດໃນສົດ (ປ້າຊຸບທີ່ ເຫັນເກີດ ເຫັນເກີດໃນສົດ)
ສ້າງຄັ້ງເກີນນໍາຕຸ່ນພັນ ຜ. 33 ເປັນເງິນ 65,000 ນາທ

ໃນປີ ພ.ສ. 2542 ໄດ້ກັນປັບປະມານສັນຫຼຸມພາຍແນຍຸທອຄາສໂຮງ ວ່າວມເຫຼືອສູງກິຈຊົນ
ທີ່ກົດແອງຈະດັບຈັງຫວັດ ຈາກໂຄງກາກໄຍດ້ນາມກາທີ່ມີການໃຊ້ຂ່າຍກາຄວູ້ເພື່ອກາຮັດຕຸ່ມເຫຼືອສູງກິຈ
ເປັນເງິນ 2,007,600 ນາທ ເຫຼືອນໍາໄປໃນກາຮັດນາກຈັງຫວັດນໍາຕຸ່ນແນ່ມ່ານໄດ້ມີມາດຈູານ ທີ່

- ກ່ອສ້າງດັນນາກເຮົາອາຄາຣໂຈງງານພົມພັດນໍາຕາລສດ ຢາກ 300 ແມທ ຈຳນວນ 1 ແນ່ວ
- ຕ່ອດເດີມປັບປຸງອາຄາຣໂຈງງານພົມພັດນໍາຕາລສດ ແນວດ 3 x 10 ແມທ

3. ก่อสร้างห้องสุขาและห้องน้ำ จำนวน 1 หลัง

4. ก่อสร้างอาคารต้มน้ำดักดอต ขนาด 6 x 15 เมตร จำนวน 2 หลัง

ในปี พ.ศ. 2543 สำนักงานสภารัฐนิเวศน์ ให้ตรวจสอบและ
ได้คำรับรองว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

นอกจากนี้ ทางกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้ส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์น้ำดักดอตระบุชื่อ
พร้อมดื่ม และน้ำมามพร้อมดื่ม ทำการตรวจสอบที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เขต 9
ให้รับคำรับรองว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานไม่พบเชื้อโรคและสิ่งปนเปื้อน ซึ่งกลุ่มแม่บ้านได้ผลิตน้ำดักดอต
พร้อมดื่มด้วยกระบวนการที่ได้มาตรฐานในระบบผ้าเรือโซเดอร์ไวซ์ ได้รับอนุญาตให้ใช้จากอาหาร
จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (อย.) เรื่องมาตรฐาน
ในการผลิตน้ำดักดอต 2 ผลิตภัณฑ์ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2543 ซึ่งทำให้ลดการรับประทาน
เพิ่มมากขึ้น

กระบวนการผลิตน้ำดักดอตพร้อมดื่ม และน้ำผลไม้ในน้ำดักดอตพร้อมดื่ม มีขั้นตอนดังนี้
สรุปได้ดังภาพนี้

ภาคที่ 11 ขั้นตอนการผลิตน้ำดักดอตพร้อมดื่ม และน้ำผลไม้ในน้ำดักดอตพร้อมดื่ม

ผลิตภัณฑ์น้ำยาดับเพลิงดื่มน้ำ ได้รับการวิเคราะห์องค์ประกอบของชาตุอาหาร โดยคณะกรรมการอาหารและยาสัมภาระ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พบสิ่งต่อไป ดังนี้ คือ

ความชื้น AOAC	ร้อยละ 80.65
โปรตีน	ร้อยละ 2.39
ไขมัน	ร้อยละ 0.08
เดา	ร้อยละ 0.17
เชื่อมไม้	ร้อยละ 0.17
การบินไส้เดือน (Difference Method)	ร้อยละ 10.54

ป้ายบันผลิตภัณฑ์ของกู้มแม่น้ำแม่กาจะระบุใจความนี้ กรณีซึ่งพ่อชาวจ้านนำข้าว
มีนาฯ ยานิด ให้แก่

1. น้ำยาดับเพลิงดื่มน้ำ
2. น้ำผลไม้ในน้ำยาดับเพลิงดื่มน้ำ ที่เป็นน้ำกระเจี๊ยบ น้ำมะขาม น้ำมะยก น้ำมะไฟ
น้ำเก็งช่วย น้ำใบเตย สูตรดัดดอยแก้วในน้ำยาดับเพลิง (ตามถูกทาง)
3. น้ำยาดับเพลิง
4. น้ำยาดับเพลิง
5. น้ำยาดับเพลิง

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค จังหวัดเชียงราย ดำเนินการตรวจสอบ ณ โรงงานผลิต มีผลอย่างรวดเร็ว ดังนี้ คือ

1. น้ำยาดับเพลิงดื่มน้ำ และน้ำผลไม้ มี 3 สัดส่วน คือ

รายการ	ราคาต่อกล่อง	7 บาท
ชาวยาง	ราคาต่อกล่อง	10 บาท
ชาวยางรากถุง (6 ชิ้น)	ราคาร่องชาากล่องละ	55 บาท
ชาวยางรากถุง (6 ชิ้น)	ราียน้ำอุ่นชาากล่องละ	65 บาท

2. น้ำยาดับเพลิง

รายการ	ราคากล่อง	25 บาท (น้ำหนัก 400 กรัม)
ชาวยาง	ราคากล่อง	30 บาท (น้ำหนัก 400 กรัม)

3. น้ำยาอักษร

รายส่ง	ราคาถุงละ	8	บาท (น้ำหนัก 200 กรัม)
รายปีลึก	ราคาถุงละ	10	บาท (น้ำหนัก 200 กรัม)

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้พัฒนางานมาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา กิจกรรมต่าง ๆ ขยายตัวและผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น สำหรับ พ.ศ. 2543 การดำเนินงานสามารถสรุปผลครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2543 ได้ดังนี้

รายรับ

ผลิตน้ำยาอักษรขายได้ รวมทั้งสิ้น 23,688 บาท จำนวนน้ำยาผลิต
ในราคารถละ 8 บาท คิดเป็นเงิน 189.504 บาท

รายจ่าย

1. ค่าน้ำยาผลิต	คิดเป็นเงิน	59,220 บาท
2. ค่าแรงงานในการดำเนินงาน		23,688 บาท
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		89,200 บาท
	รวมจ่าย	172,108 บาท
	กำไรสุทธิ	17,396 บาท

การจ่ายเงินบันเดล

1. ผู้ถือหุ้น 50 % ของกำไรสุทธิ	=	8,698 บาท
2. จำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด มีจำนวน	=	658 หุ้น
เฉลี่ยได้รับเงินบันเดลหุ้นละ	=	13 บาท
3. เก็บไว้สำหรับกองกลาง 20 %	=	3,479 บาท
4. ให้กรรมการ 15 %	=	2,609 บาท
กรรมการจำนวน 14 คนได้รับคนละ	=	186 บาท
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 15 %	=	2,609 บาท

** หมายเหตุ **	เดินมีจำนวนผู้ถือหุ้น	-	626 หุ้น
	มีผู้ถือหุ้นเป็นสมาชิกถือหุ้นเพิ่มขึ้น =	32 หุ้น	
	รวมผู้ถือหุ้นในปัจจุบัน	-	658 หุ้น

ปะโยชน์ที่ได้รับ จากการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านภาคราช คือ

1. เป็นอาชีพเสริมของกลุ่มแม่บ้าน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงาน
2. ไม่ต้องไปรับจ้างทำงานนอกบ้านที่
3. มีรายได้ต่อเนื่องตลอดปี รวมทั้งยังได้เงินปันผลจากกำไรสุทธิ
4. ประชารณ์ในท้องถิ่น มีความรักและสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่มากขึ้น
5. ทำให้ห้องถ่าย影เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

7. กลุ่มหัดดูธรรมชาติบนชวา

ที่ดิน เลขที่ 84/1 หมู่ที่ 3 บ้านนาสงเคราะห์ ตำบลบ้านหนอง อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
โทร. 0 - 5521 - 6447

ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม

ในปี พ.ศ. 2540 มีหน่วยงานของรัฐมนตรีชุด ให้สักขีพนิจให้แม่บ้านที่มีความสนใจร่วมกัน จำนวน 5 หมู่บ้าน ในตำบลบ้านหนอง จัดตั้งกลุ่มสตรีแม่บ้านชรี ซึ่งมีสมาชิกความต้องกันระยะแรกประมาณ 80 คน เริ่มทำการอุบรมกลุ่มแม่บ้านชรี ที่วัดสุคุณวารสาร์ โดยมีวิทยากรจากพัฒนาชุมชน อ้านายเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการรวมกลุ่ม การช่วยเหลือสังคม สร้างจิตวิญญาณของ การทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และรู้จักการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งของตนเองและชุมชน พร้อมทั้งให้สมาชิกกลุ่มยื่อยื่นกันคิดหากิจกรรมดำเนินการร่วมกัน โดยเริ่มต้นจากกิจกรรมทัศนศึกษาในระยะแรกมีสมาชิกประมาณ 40 คน ถือหุ้น ๆ ละ 1 บาทต่อเดือน นำฝ่ากษณาการในนามกลุ่มหัดดูธรรมชาติ สามารถกู้ได้ตามระเบียบของบังคับของกลุ่ม ปัจจุบันมีเงินทุนนำมายังกว่า 2 แสนบาท

เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ของสมาชิก ที่ปรึกษากรุ่น คือ อดีตกำนัน อ.ส.อ.
อุทุมพร์ น้อยโภ จึงขอเรียนรู้จากสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมมาประชุมวันนี้แข่งกับกัน
แนวทางการทำงานของอาชีพเสริมโดยใช้วัสดุจากห้องดิน ซึ่งเป็นที่มาของกิจกรรมนี้คือผู้คน
มีสนใจกรุ่นกับแม่รักในการฝึกอบรม ซึ่งได้รับความช่วยเหลือด้านวิทยากร จากสำนักงานส่งเสริม
อุตสาหกรรมจังหวัด ผลจากการฝึกอบรมทำให้สามารถได้รับความรู้และสามารถสร้างรายได้เป็นผลลัพธ์
ชนิดต่างๆ เช่น รองเท้า กระเบื้อง กระเบื้อง ฯลฯ กระถางต้นไม้ รวมทั้งของใช้ในบ้าน ซึ่งหลายชนิด

การดำเนินงานของกรุ่น เป็นจากการผลิตเป็นอาชีพเสริม ดังนั้น สมาชิกทุกคน
จึงมีอาชีพหลักเป็นประจำ มีรายได้ที่แน่นอนแต่ใช้เวลาว่างส่วนหนึ่งมาช่วยกันดำเนินงานของกรุ่น
หรือเมื่อมีผู้สั่งสินค้าให้ทางกรุ่นผลิตของให้ตนได้ จะมีผู้ประสานให้สมาชิกมาช่วยกันทำที่สำนักงาน
ของกรุ่น หรืออาจนำกลับไปทำที่บ้านตามจำนวนที่แบ่งกันรับผิดชอบ และนำมาระบุเวลา
ที่กำหนด โดยคิดค่าแรงให้ตามชนิดของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท หรือแบบและมาตรฐาน ทำให้สมาชิก
มีรายได้เสริมต่อเดือนเพิ่มขึ้น

กระบวนการผลิต คือ นำผ้าตอบขาวมาล้าง ทำความสะอาดให้แห้ง ก่อนจะนำไปตัดเป็นผ้าห่มขนาด
ประมาณ 4 - 5 ตัน ใช้เวลาจากให้แห้งประมาณ 4 วัน หรือมากกว่านั้น ส่วนหนึ่งนำมามา 2
หรือ 4 แผ่นเพื่อความต้องการหรือความต้องการที่จะนำไปผลิตเป็นผ้าของผลิตภัณฑ์ อีกส่วนหนึ่ง
ให้ในสักชุดจะเป็นต้นกอๆ นำผ้าตอบขาวที่ทำความสะอาดแห้งและผ่าเป็นเส้นเส้น อบด้วยกําเนด็จ
(ประมาณ 2 ชั่วโมง) ไม่ใช่หุงวงปอ ปิดฝาทิ้งไว้ 1 - 2 คืน เทียบกับเสื้อๆ หลังจากนั้นก็นำมาทำ
เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ ตามต้องการ

การสนับสนุนช่วยเหลือกรุ่นในรูปแบบต่างๆ ในระหว่างระยะเวลาที่ผ่านมา มีดังนี้ คือ

ท.ศ. 2540 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณกองทุนจากประชาสัมพันธ์จังหวัด
เป็นกองทุนหมุนเวียน 20,000 บาท

ท.ศ. 2541 ได้รับงบประมาณเพื่อใช้ในการฝึกอบรมทำผลิตภัณฑ์จากผู้คนขาว
จากสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก ครั้งแรก จำนวน 20,000 บาท และในปี

ท.ศ. 2542 ได้รับเพิ่มเป็นครั้งที่ 2 จำนวน 12,000 บาท

ท.ศ. 2542 สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัด สนับสนุนงบประมาณ
ดำเนินการไปทัศนศึกษาศูนย์งานกรุ่นหัดกรรมผ้าห่มขาว ที่จังหวัดชัยนาท ศูนย์ศิลปะริบบงไทร
จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์ฝึกอาชีวศึกษาจังหวัดชัยนาท บ้านห้วยทราย จังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งศูนย์ฝึกอาชีว
และศูนย์สถาบันการศึกษา 4 รุ่งโรจน์ศึกษา จังหวัดราชบุรี

พ.ศ. 2543 ให้รับงบประมาณในการฝึกอบรม การทำผลักดันฯจากผู้ดูแล
จากองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านคลอง จำนวน 10,000 บาท

พ.ศ. 2544 ให้รับงบประมาณสนับสนุนการฝึกอบรม ทำผลักดันฯผู้ดูแล
จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 3,600 บาท

เนื่องจาก การทำผลักดันฯผู้ดูแลชาวองค์กรต้องดำเนินงานไปอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นที่ยอมรับ
ของประชาชนและได้รับหนังสือรับรองการจัดตั้งกลุ่มจากพัฒนาทุนชุมชนอำเภอเมืองพิษณุโลก ทำให้
สามารถก่อตั้งมีความมั่นใจที่จะพัฒนางานของกลุ่มให้เชิงรุก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะใน พ.ศ. 2543
ให้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 ใน การประกวดสิ่งประดิษฐ์เศรษฐกิจเดือย จากศูนย์ร่วมเหลือ
ทางวิชาการพัฒนาทุนชน เดอะที่ 6 สำนักหอstorage สำนักงานปลัดกิจกรรมพัฒนาฯ ให้แก่ ศูนย์ฯ
กรุงเทพฯ, ตลาดทุนชน จังหวัดเพชรบุรี, ตลาดทุนชน จังหวัดภูเก็ต หน่วยงานที่อนุญาตที่สนใจ
นำไปใช้หรือนำไปปรับปรุง เป็นต้น

สมาชิกของกลุ่มพัฒนาฯ

บัญชีรายรับน้ำเงินพัฒนาฯ ประจำปี พ.ศ. 2543 ให้มีคณะกรรมการบริหาร 8 คน คือ

1. นางสาวรัตน์	น้อยใจ	ประชานุ
2. นางพูริyan	เที่ยมบุชา	รองประธาน
3. นางรุ่งฤทิ	มากน้ำหนึ่ง	เลขานุการ
4. นางนิตยา	วิราพร	เหรียญถูก
5. นางสาวอุทัยรัตน์	น้อยใจ	ผู้ช่วยปฏิคม
6. นางวรรรษา	สุวนาก	ผู้ช่วยปฏิคม
7. นางสาวรานา	ติดน้อย	ประชาสัมพันธ์
8. นางรัตน์	น้อยใจ	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์

ที่ปรึกษากลุ่ม ได้แก่

- ส.ต.อ.อุดมศักดิ์ น้อยใจ (อดีตกำนัน)
- นายส่งเสริมอุดมสานกธรรม จังหวัดพิษณุโลก
- พัฒนาทุนชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค

1. สมาชิกยังไม่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมากนัก
2. สมาชิกยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและร่วมบูรณาภิญญาบัตรบุคคลก่อจุ่น

แนวทางแก้ไข

1. ทำความเข้าใจให้แก่สมาชิกทุกคนวันทราบเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง
2. จัดอบรมสมาชิกให้มีความรับผิดชอบ และเข้าใจระเบียบข้อบังคับด้วยตัวเอง

รองกรุ่นมากรื้น

ความต้องการความช่วยเหลือ

1. ต้องการสร้างปรับปรุงสถานที่ดำเนินงานของกลุ่มให้เหมาะสมและพอเพียง
2. ต้องการทุนในการซื้อสิ่งของต่างๆ ให้กับกลุ่ม
3. ต้องการวิทยากร นักเรียนให้ความรู้ และพัฒนาฐานะ ชนิดของอาชีวศึกษาฯ

ให้มีจำนวนมากรื้น

แนวทางพัฒนาต่อไป

1. พัฒนาฐานะแบบผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ เพิ่มมากรื้น ตามความต้องการของตลาด
2. มีการพัฒนาค่าใช้สอยรู้ด้านต่างๆ แก่สมาชิก
3. มีการประชุมนัดก่อจุ่นแม่บ้านเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง

ขออภัยเห็นและขอเสนอแนะ

ต้องการให้สมาชิกได้มีภาพประพฤติดีแสดงความคิดเห็นร่วงต่างๆ และจัดทำระเบียบ
ข้อบังคับของกลุ่มร่วมกัน

8. กบุมผิดเสื่อผ้าสำเร็จสูป

ที่ดิน ตั้งอยู่เลขที่ 132 หมู่ที่ 7 บ้านแพลมนะค่า ตำบลหันดา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0 - 5524 - 0365

ประวัติความเป็นมา

เมื่อจากผู้ใหญ่บ้าน นายสำราญ นันแพชต์ ต้องการขายเนื้อปะยางาน ในหมู่บ้าน ให้มีอาชีพเสริมจากการทำนา จึงสนับสนุนให้ปะยางานมีอาชีพเสริมหลังการทำนา ประกอบกับ บริษัท อิวิคสัน (ประเทศไทย) จำกัด มีโครงการสนับสนุนการทำนาอุดหนากรุงเทพ (สหช.) ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมอุดหนากรุง ภาคที่ 2 จึงร่วมมือกับ บริษัท อิวิคสัน (ประเทศไทย) จำกัด รวมทั้งสมาคมพัฒนาปะยางานและชุมชน ให้ร่วมงานภาคธุรกิจเดียวกับ เสื่อผ้าสำเร็จสูปมาสนับสนุนก่อรุ่น เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2540 หลายครั้ม ดังนี้

- นายสุรเดช ใจสติเดียวนิ ที่อยู่ 121/23 - 25 ซอยเอกชัย 66/4 ถนนเอกชัย บางบอน แขวงบางบอน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ ภาคธุรกิจที่ผลิตการเงินเด็ก ผู้เชี่ยวชาญ
- นายภาณุรงค์ หอยสุวรรณ ที่อยู่ ศูนย์พัฒนาอาชีพ วัดสังข์ธรรมาราม ตำบลบางนา อำเภอทันตีสอ จังหวัดพิจิตร โทร. 0 - 1937 - 0547 ภาคธุรกิจที่ผลิตชุดนักเรียน ชาย - หญิง
- นางพิมพิชา เกิดเกตุ ที่อยู่ 1424/281 ซอยประภารังค์ราษฎร์ 16 แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ ร้านโอด & แண ซอย 5 หมู่บ้านล้านนาแม่ริมพิไส G 13 ประตูน้ำ ภาคธุรกิจที่ผลิตเสื่อผ้าเย็บปักถักร้อยแบบสั้น

บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน

การดำเนินงานของกลุ่ม มีโครงสร้างการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ประธาน รองประธาน ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก เลขาธุการ บัญชี การตลาด และสมาชิกอีกส่วนหนึ่ง รวมทั้งมีที่ปรึกษา อีก 1 คน

คณะกรรมการก่อรุ่น และสมาคมพัฒนาปะยางานและชุมชน หากำพิษณุโลก ได้ร่วมกัน ติดต่อปะยางานทั่วศูนย์ส่งเสริมอุดหนากรุง ภาคที่ 2 (พิษณุโลก) บริษัท อิวิคสัน (ประเทศไทย) จำกัด และผู้ประกอบการ เพื่อทางน้ำให้ก่อรุ่นมีเงินทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน พยายามนำเสนอทางพัฒนา

การดำเนินงานของกลุ่มให้เจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งร่วมกันช่วยแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั่ว การประชุมสมัชชากลุ่ม ทุกวันที่ 5 ของเดือน การนำเสนอเรื่องที่ทางดูงานที่อยู่ที่เดินทางของกลุ่ม การประชาสัมพันธ์โครงการ โดยการร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 ถ่ายทอดสดสด รายการ วีดีโอบนท และจัดทำวิดีโอนี้ เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โครงการ ซึ่งทำให้เกิดภาระงานทั้งภายในประเทศไทย และต่างประเทศ มาศึกษาดูงาน ประมาณ 12 คนละ ได้แก่

1. คณะสหพันธ์แม่หงส์งาม จากสาขาวิชานรรศประภาอินไปยังประเทศลาว
2. พระประพิตร กิตติปัญญา จังหวัดลำพูน
3. กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปม้านางเงน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
5. คณะกรรมการกองทุนโครงการหมู่บ้าน ปตท.พัฒนา
6. อุตสาหกรรมจังหวัดกำแพงเพชร
7. คณะแม่บ้าน กำนัน และปลัดอบต. อำเภอสารคาม จังหวัดกำแพงเพชร
8. คณะศรี 17 จังหวัดภาคเหนือ
9. คณะกริยา ประจำเมืองเชียงใหม่ ชั้นปริญญาตรี ประจำเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
10. คณะกลุ่มแม่บ้านบ้านบ้านและเทศบาลนคร อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
11. คณะกลุ่มแม่บ้านบ้านบ้านและเทศบาล ทั้งหมด จำนวน 12 คน
12. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จ้าวเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก

จำนวนบ้างจะทำ

ลงนามข้อขอร้องกลุ่มผู้ดูแลเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ระยะเวลาที่ต้องการดำเนินการ 18 คืน ต่อมาขยายตัวเพิ่มเป็น 20 คืน ต่อมาลดจำนวนเหลือประมาณ 10 คืน/คน (เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ) มีคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ประจำโดยมีวาระการทำงาน 1 มี จำนวน 6 คน คือ

1. นางทุ่นศรี	นันพพรดี	ประธาน
2. นางบุญธรรม	รองบ้านยาง	รองประธาน
3. นางมนี	น้อมคำนับ	เหตุญญิก
4. นางสาวนิศา	นันพพรดี	บัญชี
5. นางสาวจิรวิสุทธิ์	คำอ่อน	การตลาด
6. นางสาวอุนทร	แคน้อย	ประชาสัมพันธ์

พื้นที่กิจกรรม กอ นายสุราษฎร์ พัฒนาวิชิต (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7)

หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ประธานกิจกรรม มีหน้าที่ บริหารจัดการกิจกรรม เมื่องานไม่สามารถดำเนินไปได้ ให้ดำเนินการตาม
แผนฯ แก้ไขปัญหาภายในกิจกรรม ดำเนินการวางแผน และควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามระบบ
ของกิจกรรม รวมทั้งระบุเงิน ร้อยละค่าใช้จ่ายกิจกรรม ที่ได้กำหนดไว้

รองประธาน มีหน้าที่ ปฏิบัติงานแทน หรือช่วยประธานดำเนินการภาระต่าง ๆ
ของกิจกรรม

เลขานุการ มีหน้าที่ จดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรม รวมถึง ผล
การประชุมกิจกรรม ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมอาชีพ รับผิดชอบเกี่ยวกับหนังสือ รายงานผล
การดำเนินงานต้านต่าง ๆ ของกิจกรรมทุกเดือน

เบ็ดเตล็ด มีหน้าที่ ใช้จ่ายเงินภายในกิจกรรม ทำบัญชีรับ - จ่าย รายงานผล
รายรับ - จ่ายของกิจกรรม ให้สมาชิกทราบ

ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์กรสู่สาธารณะ ให้บุคคล
ภายนอกทราบ แจ้งข่าวสารระหว่างสมาชิกในกิจกรรมไปยังบุคคลภายนอก ประสานงานกับฝ่ายผลิต
และฝ่ายตลาดในการประชาสัมพันธ์อีกด้วย

สมชาย มีความรับผิดชอบในการผลักดันกิจกรรม

วิธีการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการ นำวัสดุที่ตัดเป็นชิ้นส่วนต่าง ๆ แล้ว มาให้สมาชิกกิจกรรมเป็นผู้เขียน
ตามชิ้นตอนต่าง ๆ ซึ่งจะแบ่งเป็นแผน ก เรื่อง แผนกเย็บ แผนกหิ้ง แผนกเร็ค โดยสมาชิกผลิต
เป็นรายชิ้น ขาดแคลนจะเขียนอยู่ที่ความยากง่ายของงาน สมาชิกโดยรวมจะสอบถามตามชิ้นตอน
ลักษณะตามมาตรฐานต้องทำการแก้ไข ปัจจุบันมีสมาชิกผลิตน้อยลง และมีทักษะในการผลิตมากขึ้น
กว่าที่รับมา กอ การผลิตเชือก การหงันเด็ก (เชียน) ใช้วัสดุงานหันรับผิดชอบเบ็ดเต็ม เป็นตัวที่สมบูรณ์
โดยได้ค่าจ้างในราคากิโลละ 70 บาท (ด้วยและอย่างยืด ผู้เขียนต้องจัดทำมาดำเนินการ)

ในด้านเอกสาร สถานที่ ได้รับงบประมาณพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นงบประมาณสนับสนุนของ สส.พิษณุ พลไวน์ เป็นจำนวนเงิน 360,000 บาท ในที่นี่ท่องนายสำราญ นัยพหุรตี (ผู้ใหญ่บ้าน)

สำหรับอุปกรณ์เครื่องซัก เครื่องใช้ สามารถเบิกเป็นผู้เชื่อมต่ออุปกรณ์ห้องซัก ห้องอบ ห้องซักลิน จำนวน 15 หลัง เป็นเงิน 198,400 บาท ระยะเวลาในการรับภาระคืน 30 เดือน ปัจจุบันสามารถซื้อผ่อนส่งไปห้องน้ำ กองการกันน้ำ บริษัทได้มอบค่าภาระให้เพิ่มเติมอีก 3 หลัง กิตเป็นเงิน 100,000 บาท ประมาณการของจังหวัดได้แก่

1. จักรอุตสาหกรรม เริ่มเดียว	19	หลัง
2. จักรหันนิ่ม 5 เส้น	1	หลัง
3. จักรหันนิ่ม 3 เส้น	1	หลัง
4. จักรเดิงยาง	1	หลัง
5. จักรสองปลายขา	1	หลัง
6. จักรเริ่มคู่ ลูกโซ่	1	หลัง

รวม 24 หลัง

ในด้านระบบดูดทุ่นสวัสดิการของกลุ่ม ให้จัดที่ทำการโดยได้รับอนุมัติที่ผลิตห้องละ 5 เปิดบัญชีไว้ฝ่ายธนาคารไว้ในรือของสมนาคุณ 3 คน และมีอีกห้องจ่าย 2 ใน 3 คน สำหรับกิจกรรมของกลุ่ม มีหน่วยลักษณะ เรื่อง การเข้ารับการฝึกอบรม 2 ครั้ง เพื่อเพิ่มทักษะชั้นสูง และพัฒนารูปแบบ ผู้มีอาชีวกรรมทำงาน รวมทั้ง เพื่อเตรียมการรับงานจากผู้ประกอบการ นอกจากนั้น ได้มีการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมมนาเชิง 2 ครั้ง เพื่อสร้างกลุ่มให้เต็มแข็ง และมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันและกัน สามารถทำงานช่วงกันเป็นทีม และกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในกลุ่ม

ผลการดำเนินงาน

ผลตอบแทนเวลาที่ร่างกาย ตัวผู้เริ่มนรูมกกลุ่มดำเนินงาน ใน พ.ศ. 2540 ผลการดำเนินงานยังคงมีปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะค่อนข้างมีสมนาคุณมาก (ประมาณ 20 - 30 คน ในระยะแรก) แต่กากปฏิบัติงานร่วมประสานปัญหาในช่วงต่อมา ซึ่งเกิดขึ้นทั้งด้านผู้ประกอบการ และด้านสมนาคุณ

รวมทั้งประเทศกำลังอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จึงทำให้สมารถก่อกรุ่นเมืองขนาดลดลง ผู้อยู่ร่องรอยก่อการ
ยังไม่สามารถดำเนินการตามที่ต้องการได้ในมาตรฐานเดียวกัน จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จะมีสมารถก่อประวัติ
๖ - ๑๐ คน (ในช่วงฤดูกาลทำฟาร์ม) สามารถแบ่งงานคัดองหอยด้วยกิจกรรมไปทำฟาร์ม ซึ่งเป็นรายได้หลัก
ของครอบครัว)

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

ปัญหาสำคัญที่พบในการดำเนินงานของกลุ่ม คือ

1. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้เป็นระยะๆ ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนกับ
การดำเนินการทำฟาร์มในช่วงระยะเวลาใด
2. บริษัทที่ส่งมาไม่มีความแม่นยำ ร้านค้ากับคนต้องการของตลาด
3. ภาคค่าจ้างยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เป็นภาระต่อกันตั้งแต่เริ่มต้นกลุ่ม
จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๖๑
4. บางครั้งสมารถก่อกรุ่นไม่ได้รับเงินมาก足夠 เมื่อจากผู้ประกอบการขาดทุน
หรือเลิกกิจการไป
5. สามารถต้องจัดหาวัสดุประกอบการยื้น弄 เมื่อต้นทุนยังคงทำให้
เป็นภาระในการดำเนินงาน รวมทั้งยังได้รับค่าแรงลดลง
6. กลุ่มสมารถ ก่อตัวแทนในการประชุมงานกับบริษัทเอกชน เพื่อขอทางาน
มาให้สมารถก่อตัวเองต่อเนื่อง หรือมีอำนาจตัดสินใจดำเนินการก่อหนี้ค่าจ้างแรงงาน หรือ
ผลประโยชน์อื่นๆ ทางสมารถ
7. สามารถทำงานช่วงมีงานประจำ คือ การทำนาทำไร มีอัตราระยะเวลา
ที่ต้องปฏิบัติตามตั้งก่อตัว ไม่สามารถรับงานจากกลุ่มได้ สมารถที่เหลือทำไม่ทัน การส่งงานจึงล่าช้า
กว่ากำหนด จึงเกิดปัญหาเรื่องหัวรับผู้ประกอบการ
8. ทางกลุ่มต้องรับภาระในด้านการรับ - ส่งลินค้าทั้งหมด ซึ่งไม่สะดวก
และเสียเวลาอย่างสูง ยังทำให้ได้ค่าจ้างแรงงานลดลง เนื่องต้องแบ่งเชือยเป็นค่าดำเนินการรับ - ส่ง
ลินค้าทุกครั้ง
9. อุปกรณ์ในการดำเนินงานของกลุ่ม เช่น จักร สมารถก่อตัวที่ต้องซื้อต่อตัว
ด้วยตัวเอง ให้นำกลับไปใช้เป็นของตัวที่บ้าน และรับงานอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถดำเนินงาน
ในช่วงของกลุ่มได้ ทำให้จำนวนสมารถก่อตัวอย่างลดลง

ช่องติดไฟน์และช่องเส้นอ่อนน้ำ

1. คณานุการมีภารกิจลุ่มและหน่วยงานที่เข้าร่วม ควรพยายามหาผู้ประสานงานหลักคน เพื่อสามารถได้มีงานทำตลอด และมีอำนาจต่อรองด้านค่าใช้จ่ายของงานให้สูงขึ้น
2. ในครุ่นสมาร์ทควรร่วมประชุม บริษัทฯหรือ และวางแผนเมือง ที่สมาร์ทส่วนใหญ่ ให้การยอมรับ โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้บัญชาติการศูนย์และตามระเบียบอย่างเคร่งครัด
3. ควรจัดทำอาชีพเสริมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้สมาร์ทมีงานทำตลอด และพยายาม เพิ่มจำนวนสมาร์ทให้มากขึ้น รวมทั้งพยายามหาภารกิจใหม่ให้สมาร์ทได้ปฏิบัติร่วมกันเป็นระยะ ๆ เพื่อสร้างความสามัคคีและความมุกขันรึ่งกันและกัน

9. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไปรษณก (แบบอปอภาร)

ผู้ดูแล บ้านไปรษณก หมู่ที่ 5 ตำบลหนองคลอง อําเภอหัวหมาก จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติความเป็นมา เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตร ทำผลิตภัณฑ์น้ำพิริกลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของเกษตรกร ที่อนามัยน้ำพิริกจากกรรมสั่งเริ่มนากยศและสนธิกรณ์ เห็นว่าจะมีผลลัพธ์ ในด้านการจัดตั้งกลุ่ม และการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 เดิมมีสมาร์ท ประมาณ 20 คน ปฏิบัติหน้าที่แยกต่างกันไป ในระยะแรกได้รับความช่วยเหลือจากเกษตรกรชาวบ้าน เจ้าหน้าที่จากพัฒนาชุมชน ในต้านอุปกรณ์ เช่น เครื่องบด และสิ่งของเครื่องใช้ในการผลิต นอกจากนี้ ยังมีงบประมาณจากสมาร์ทภายนอกช่วย สร้างอาคารลุ่ม 1 หลัง

การดำเนินงานของกลุ่ม เป็นอาชีพเสริมของแม่บ้านเกษตรกร ซึ่งมีอาชีพหลัก คือ การทำนา วิธีการทำมีลักษณะขั้นตอนดังนี้ 1. เนื้อจานน้ำยาตามร้านค้า ในจังหวัดพิษณุโลก สถานที่ซึ่งจำหน่ายได้แก่ ห้างสรรพสินค้าท้องถิ่น ร้านค้าชำนาญน้ำท่องเที่ยว ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร (ตัวใหญ่) ร้านค้าในถนนบินพิษณุโลก และองค์การห้าเกษตรกร กรุงเทพฯ วิธีการผลิต สมาร์ทจะมาช่วยกันทำเป็นครั้งคราวเมื่อมีผู้ต้องสินค้า หรือเมื่อสินค้าที่วางจำหน่าย ใกล้หมด โดยใช้วัสดุคุณภาพดีอย่างกุญแจ ผู้หักต้นทุกการผลิตใช้เย็บร้อย ทำให้ตัวหักตัวเข้าเป็นวงกุญแจ ร้อยละ 10 ส่วนที่เหลือจะนำให้สมาร์ทที่เข้ามาช่วยปฏิบัติงาน ในระยะแรกเป็นการทำร่วมกัน เป็นกลุ่มใหญ่ ปัจจุบันมีสมาร์ทบางส่วนแยกไปตั้งกลุ่มย่อย และเพิ่มจำนวนผู้ผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น อีก 2-3 กลุ่มย่อย จึงทำให้จำนวนสินค้ามีหลากหลายเพิ่มขึ้น และเพิ่มจำนวนสมาร์ทให้มากขึ้น อีกทางหนึ่งด้วย

จำนวนสณาธิการกุ่ม ในระยะเริ่มต้นตั้งกลุ่ม เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2534

ประกอบด้วย

1. นางสมจิตร	เอียนยัง	ประธาน
2. นางชวนชื่น	บุญคุ่ม	รองประธาน
3. นางสาย	เอียนยัง	เลขานุการ
4. นางน้ำด้าง	ตันตะกะกุล	เหรัญญิก
5. นางพนธ	เอียนยัง	ประชาสัมพันธ์

หัวหน้ากลุ่ม

1. นายด้วย	ธีร์
2. นายอ่านวย	จันทร์สุดา
3. นายกมล	เอียนยัง
4. นายปานณ	ทองน้อย

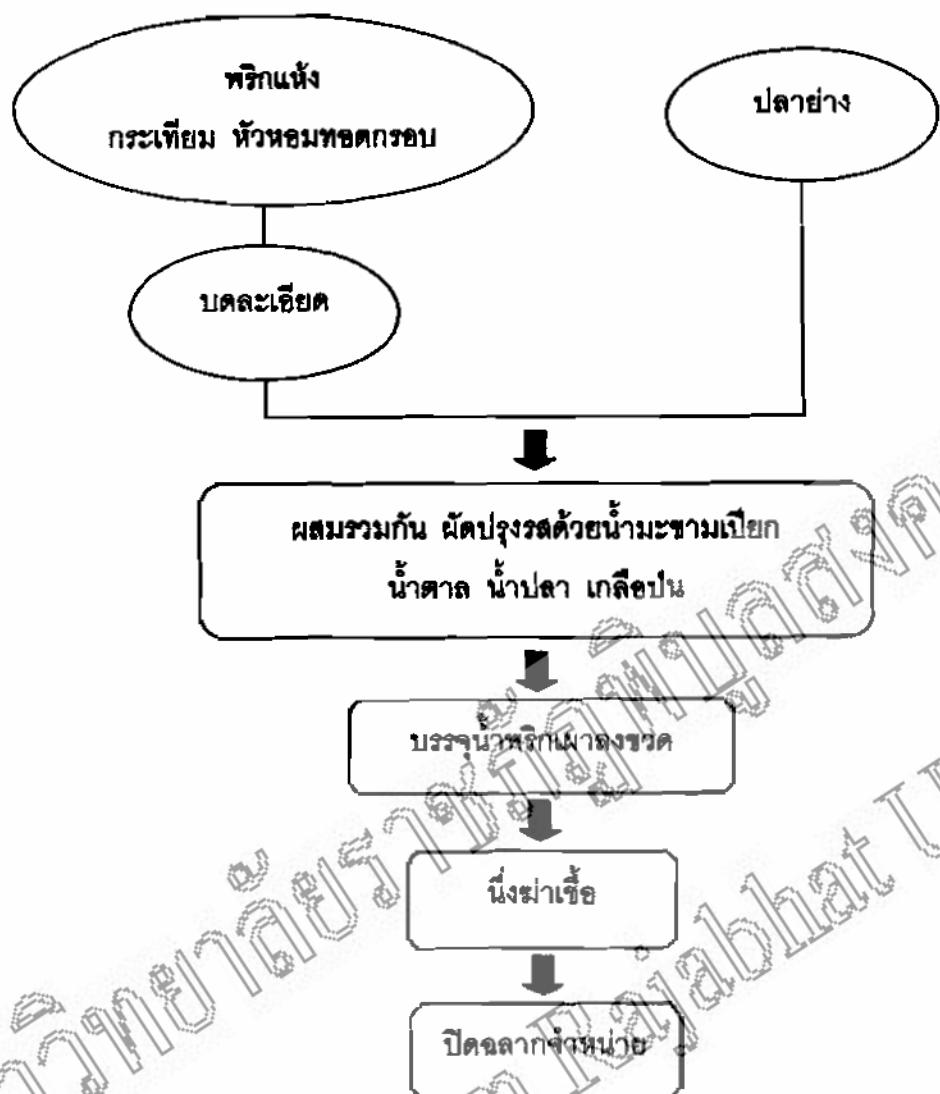
บัญชีรายรับน้ำเงินฯ แยกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยสมาชิก 9 คน มี นางสมจิตร เอียนยัง เป็นประธานกลุ่ม ผู้ดูแลบัญชีและบัญชี 9 คน ได้แก่ ปลาร้าสันทรงเครื่อง ปลาร้าผางปลาเรือรุ่ป น้ำพริกเผาต้มเหลือง น้ำพริกสวารค์กุ้ง ปลา น้ำพริกเผาบอนชาน น้ำพริกผัดกุ้ง ปลา น้ำพริกน้ำ กุ้ง ปลา หม้อเจียว น้ำปลา

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยสมาชิก 6 คน มี นางน้ำด้าง ตันตะกะกุล เป็นประธานกลุ่ม ผู้ดูแลบัญชีและบัญชี 6 คน ได้แก่ ร้านเกียบฟักทอง มันเทศ เมือง ไก่ย่างน้ำว้า มะม่วง ชานุน สายรุ้ง ไก่ กุ้ง และปลา

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยสมาชิก 6 คน มี นางชวนชื่น บุญคุ่ม เป็นประธานกลุ่ม ผู้ดูแลบัญชีและบัญชี 13 คน ได้แก่ น้ำพริกเผาผัด แกงส้ม แกงเขียวหวาน สาบ นาขแมงดา นาขปลา党的建设 ปลาดุกฟู เผาปลา党的建设 นากรกุ้ง ตาแดง ตาแคงแมงดา กล้วยกวน มะขามแห้ง ยอดคร่องสิงคโปร์

ขั้นตอนผลิตน้ำพักน้ำป่วย

ภาพที่ 12 ตัวอย่างขั้นตอนการผลิตน้ำพักน้ำป่วย

ตลอดการพัฒนา

ในปี พ.ศ. 2543 กสุเมย์บ้านเกษตรกรโปรดังนก ได้ร่วมกับมูลค่าเงินเดือนต่อเดือน 7 จำนวน 7 ดิบ เป็นจำนวนเงินเดือนต่อเดือน 23 ชนิด มูลค่าหักภาษี 1,166,400 บาท ผลกำไรสุทธิ เป็นเงินรวม 229,920 บาท สามารถมีรายได้ต่อคนต่อเดือนประมาณ 3,500 บาท สินค้าที่ผลิตจำนวนน้ำมีดังนี้

ตารางที่ ๘ ผลิตภัณฑ์คุ้มครองน้ำมันภายในประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓

เลขที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	จำนวนผลิต/ปี (หน่วย : ชุด)	มูลค่า (บาท)
1.	ปลาร้าสับทองเครื่อง	2,400	84,000
2.	ปลาร้าส่างสำเร็จรูป	1,920	67,200
3.	น้ำพริกเผาด้วยเหลือง	1,800	63,000
4.	น้ำพริกซอฟต์กุ้ง, ปลา	2,040	71,400
5.	น้ำพริกผัดกุ้ง, ปลา	600	21,000
6.	น้ำพริกนรกกุ้ง, ปลา	1,200	42,000
7.	น้ำพริกชาแดง	1,800	63,000
8.	น้ำพริกชาแดงแมงดา	1,680	58,800
9.	น้ำพริกนรกแมงดา	1,560	54,600
10.	น้ำพริกนรกปลาย่าง	2,040	71,400
11.	น้ำพริกปลาดุกฟู	1,800	63,000
12.	น้ำพริกนรก, ถุง	1,800	63,000
13.	น้ำพริกเผาปลาดุก	1,800	63,000
14.	น้ำพริกแมกงเม็ด	7,200 nn.	288,000
15.	น้ำพริกแกงส้ม	4,800 กก.	192,000
16.	น้ำพริกคลาน	3,600 กก.	288,000
17.	น้ำพริกคลานอีสาน	600	18,000
18.	เต้าเจี้ยว	1,800	45,000
19.	ลดคร่องลิงค์ไวนิลหาง	2,400 ถุง	24,000
20.	กล้วยยากัน	3,600 กก./ช่อง	108,000
21.	มะรวมแก้ว	2,400 ถุง	24,000
22.	ข้าวเกรียบ ผัก, ผลไม้ (แผ่นในถุง)	6,000 กก.	240,000
23.	ข้าวเกรียบ ผัก, ผลไม้ (แผ่นเมล็ด)	2,400 กก.	192,000

เมื่อจากกลุ่มแม่บ้านภูษากลับถูกฯ ไม่มีสิทธิ์ในการเข้ามาใช้ห้องน้ำต่างๆ ด้านในหาก
ศูนย์ก่อจลาจลไม่เป็นไปตามที่ได้ระบุไว้ในประกาศฯ นั้นจะถือว่าเป็นการผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงห้าม
จัดมัคใต้รับวางวัสดุอยู่เสมอ เช่น ในปี พ.ศ. 2537 ได้รับวางวัสดุกลุ่มแม่บ้านภูษากลับถือห้องน้ำต่างๆ
ที่ได้รับวางวัสดุโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้รับวางวัสดุกลุ่มแม่บ้านภูษากลับถือห้องน้ำต่างๆ
ที่ได้รับวางวัสดุโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้รับวางวัสดุที่ 1 ประปาที่เนื้อสัตว์ เป็นต้น การดำเนินการของ
กลุ่มแม่บ้านภูษากลับถือห้องน้ำต่างๆ นับว่ามีความเสื่อมเสียและรวมกลุ่มกันได้อย่างยั่งยืน มีผลต่อสังคมฯ
ที่ทำลายได้ในเชิงทางเดิน เก็บผลิตภัณฑ์ที่ดีและดีเด่น แม้ว่าภูษากลับถือห้องน้ำต่างๆ ยังคงดำเนินการในที่
แค่ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มภูษากลับถือห้องน้ำต่างๆ แต่ก็ต้องมีผลต่อสังคมฯ อย่างรุนแรง

ปัญหาที่พบในการดำเนินงานของกลุ่ม คือ

1. ดำเนินการผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่สามารถใช้ได้จริง มีคุณภาพต่ำมาก ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการค้าขายอื่นๆ ผลิตภัณฑ์ขาดจานวนมาก ผู้บริโภคไม่สามารถเลือกซื้อสินค้าได้ตามความต้องการได้และมีสภาพด้อย
2. ขาดการจ้างงานรายเดือนไม่สามารถเป็นระยะเวลาทำงาน ทั้งๆ ที่ต้นทุนการผลิต
เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
3. ภาระน้ำหนักของงานน้ำยิ่งสูง เนื่องจากต้องเดินทางไปส่งจ้างน้ำยิ่ง สถานที่
จ้างงานหายใจ ทำให้เสียเวลาและทำให้จ้างงานมากในการไปส่งจ้างน้ำยิ่ง หรือต้องรับเงิน
จากการจ้างงานรายเดือนกันที่
4. การผลิตสินค้าขนาดคงที่ไม่ตอบสนอง เนื่องจากภูษากลุ่มมีอาชีพหลัก คือ
การทำนา ทำไร่ บางครั้งสินค้าหมดแต่สินค้าไม่หาย ผู้ผลิตมีจำนวนน้อย ไม่สามารถผลิตสินค้า
ได้ครบจำนวนกับความต้องการ ทำให้ต้องจ้างคนงาน และเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการขนส่ง
5. อุปกรณ์เครื่องมือเกือบทั้งหมดใช้ชำรุด เนื่องจากมีอายุการใช้งานนานหลายปี
แต่ไม่มีงบประมาณซ่อมแซม หรือเปลี่ยนแปลงใหม่ เนื่องจากงบประมาณน้อยลง
ของหน่วยงานต่อปี

สำหรับความต้องการความช่วยเหลือ คือ ต้องการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน
สนับสนุนด้านการผลิต การประชาสัมพันธ์ และการฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้ ทั้งนี้ด้านการบริจา
ห้องห้องและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่สนใจ ต้องการเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐาน
และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคตลอดไป

to. กสิกรรมบ้านเรือนไทยฯ

ที่ดิน เลขที่ 22/9 หมู่ที่ 5 ตำบลคลองรุ้ง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติความเป็นมา เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ประชาชนจำนวนมาก ถูกเลิกจ้าง ไม่มีงานทำก็มีเงินจำนวนมาก มีหลายหน่วยงานของทางราชการ พยายามช่วยเหลือ ประชาชนผู้ช้ำไม่มีงานทำ ให้หันไปประกอบอาชีพอื่นที่สามารถมีงานทำได้จากการท่องเที่ยวและ เดินทางครอบครัวได้ สถาบันพัฒนาสืบมือแรงงาน กระทรวงอุดหนุนกิจกรรม เป็นหน่วยงานหนึ่งได้จัด กิจกรรมให้กับผู้ช้ำว่างงานซึ่งต้องการมีงานทำ ตามความสนใจและความต้องการของผู้คน ภาค การผลิตบ้านเรือนไทยฯ จึงเป็นสิ่งหนึ่งในหลาย ๆ กลุ่ม ซึ่งทางสถาบันได้จัดกิจกรรมให้กับ เนื่องจากมีสมาชิกผู้ช้ำว่างงานจากหมู่ 5 ตำบลคลองรุ้ง มีความต้องการจะอบรมรวมกลุ่มกันไป ประมาณ 25 คน ให้ร่วมกันลงทุน สร้างบ้านเรือนไทยฯ ขนาด 3 ห้องนอน ให้ไม่ต้องเดินทางไปซื้อขายอีก และซึ่งมีเบี้ยเดือน ให้อีกคนละ 50 บาทต่อเดือน หลังจากเสร็จสิ้นการอบรม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 20 คน ทุกคนต่างแยกย้ายกันไปประกอบอาชีพตามที่ตนเองต้องการ ในปี พ.ศ. 2543 มีสมาชิกจำนวน 9 คน ได้รวมกลุ่มกันเพื่อผลิตบ้านเรือนไทยฯ จำนวนนี้

วิธีการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เพียงพอต่อการดำเนินการ จึงให้กิจกรรมร่วมกัน การดำเนินการของกลุ่มนี้ยังไม่มีบัญชี มีผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องประมาณ 5 คน จัดส่วนหนึ่ง รวมกิจกรรมเป็นครั้งคราว เนื่องจากมีอาชีพอื่นทำ มีรายได้ประจำเดือน การผลิตบ้านเรือนไทยฯ จึงเป็นอาชีพเสริมในร่องที่ว่างจากการประคำทำน้ำ ในระยะแรก กรณีประชารังเคราะห์ได้สนับสนุน ให้กู้เงินเป็นทุนสำหรับใช้หมู่บ้าน จำนวน 15,000 บาท โดยไม่คิดดอกเบี้ย และผ่อนชำระคืน เดือนละ 250 บาท ซึ่งทางกลุ่มได้นำไปจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เพียง พอตัวกันใหม่ ดังนั้นจึงต้องไม่มีถูกค้าประจำหรือตลาดที่แน่นอน ยอดการทำหน่ายจึงไม่มากนัก เหตุะประไหนีเรื่อยๆ เป็นของฝากหรือของที่ระลึก การผลิตจำนวนมากยังจำหน่ายไม่ได้ จะทำให้เสียเวลา แรงงาน และเงินทุนในการผลิต ดังนั้น จึงมีการผลิตตามจำนวนที่มีผู้ต้องการ หรือผลิตให้จำหน่ายบ้างเล็กน้อยเท่านั้น

ສມາຊິກກຸ່ມ ມັຈຳນານ 9 ດອນ

1. ວິໄລຍຕີເຮັດວຽກ	ສູງທະການງານກຸລົມ	ປະກາດ
2. ນາງອະສາ	ທອງຫາວ	ຮອງປະກາດ
3. ນາງສາວວັນເພື່ອງ	ອິນເມເທິງ	ສມາຊິກ
4. ນາງສາວຖຸນ	ທີ່ອເກະ	ສມາຊິກ
5. ນາງສາວອວກຮັນ	ທອງຫາວ	ສມາຊິກ
6. ນາຍພວກນິດ	ຫວາເກຸດ	ສມາຊິກ
7. ນາງບັນຈີ່ອງ	ທອງຫາວ	ສມາຊິກ
8. ນາຍປິກູນຄູາ	ຄວອງຫາວ່າງ	ສມາຊິກ
9. ນາງគິ່ງພຣະນ	ພວກເຕັນໄກຮ	ສົມເຊິກ

ກຸ່ມກົງກອນ
ມິນກັງກາວ

ຜອກການຕໍ່ເນີນແຂ່ງ ການພັດທະນາເວັນໄທຍ້ຈຳ ອັດຕະກີໃໝ່ນາກ ດີວ່າ ໜີ້ມີສັກ ຈຶ່ງແລ້ວອາກ
ການກຳເຫຼືອວິຊ່ອ ນັບເປັນການໃຊ້ໜ້າວັດຖຸທີ່ມີປະໂວຍຄ່ານີ້ກ່າວດັບນີ້ໃໝ່ ແລະເຫັນມຸດຄ່າຮອງເລີຍມີຄົນທີ່
ໄຟຟ້າງໆ ການພັດທະນີກ່າວດັບນີ້ໃໝ່ ທີ່ກ່າວດັບນີ້ໄຟຟ້າງໆ ເພື່ອກຳນົດກ່າວດັບນີ້ໄຟຟ້າງໆ ນັ້ນມາປະກອບກັນ
ດ້ວຍກາວ ແລະເກື້ອນເຫາ ເຊື້ອນໄກຍ້ອັນທີ່ຈຳໃຊ້ເວລາພັດທະນາເຖິງ 1 ວັນ ຕັ້ງນັ້ນ ສມາຊິກ 1 ດອນ
ພັດທະນາໄທຍ້ໄດ້ 1 ອັດຕະກີວັນ ຖວກກ່າວດັບນີ້ໄຟຟ້າງໆ ເຊື້ອນແຕ່ວາ ນັດລະ 100 ນາທີ ແກ່ຕ້າງກຳນາກປະກອບກັນ
ເປັນຫຼຸດແລະຄອກແຕ່ງໄຟຟ້າງໆ ມີແທ່ນ ມີຝາກຮອບ ຮາຄາຈະອຸງຈັນຄານວັດຖຸໄຟຟ້າງໆ ແລະຈຳນານບ້ານ
ທີ່ນານາປະກອບ ປັບປຸງບ້ານມີການພັດທະນາ 4 ປະເທດ ຈຶ່ງມີລັກຂະນະແລະຮາຄາຕ່າງກັນດີວ່າ ເຊື້ອນແຕ່ວາ
ຮາຄາ 100 ນາທີ ເຊື້ອນຫຼຸດ ຮາຄາຈຳນານ່າຍຫຼຸດລະ 500, 1,000 ແລະ 1,500 ນາທີ ມີເພື່ອງບາງຄັ້ງ
ຈຳກ່າວດັບນີ້ໃໝ່ຫຼຸດຄົດ ຫຼຸດລະ 2,500 ພາກ (ແມ່ນຈາກປະກອບກັນມີຫຼຸດໃຫຍ່ມາກ) ແກ່ປະກາກສັງເໝົາ
ມີຜູ້ຕ້ອງການນາກກ່າວປະກາກສັນ ອູດຕ້າດີວ່າ ບຸກຄຄກ້ວ່າໄປ ແລະນັກເຮືອນ ນັກສຶກສາ

ປົງຫາຈຸບັນຫອດ ແລະສົ່ງທີ່ຕ້ອງການຄວາມໜ່ວຍເຫຼືອ

1. ໄນມີຕຄາດທີ່ຈຳນານ່າຍໄດ້ແນ່ນອນ ລູກຕ້າປະຈໍາຢັ້ງໄນ້ ຈຶ່ງຕ້ອງການໃຫ້ໜ່ວຍງານ
ໜ້າຕຄາດໃນ້ ເກືອໄໝສາມາດພັດທະນີໄຟຟ້າງໆຕ່ອນເນື່ອງ ແລະມີງານທ່າດອອດໄປ
2. ຖຸນໃນການພັດທະນີ ແລະໄຟຟ້າງໆຮັບກາສນັບຄຸນ ຂ່ວຍເຫຼືອ ຈາກນ່ວຍງານໄດ້
ເຫັນວ່າມີການຈຳນານ່າຍໄຟຟ້າງໆໄຟຟ້າງໆ ທີ່ນ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຫອບຫຼຸດແລ້ວເອົ້ານີ້ ດັ່ງຕ້ອງກີ່ຈາກນາກທາງ
ສນັບຄຸນຕ່ອນໄປ

3. การออกแบบผลิตภัณฑ์ และพัฒนาอิสระที่ไม่สอดคล้องและประนีดมากกันนัก เนื่องจากยังขาดทักษะและฝีมือ จึงควรให้ทักษะการคิดเชื่อมโยงในด้านการออกแบบ และพัฒนาต่อไปให้ประนีดสวยงามมากยิ่งขึ้น

4. ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างอิสระเป็นระบบ เพียงแค่มีการรวมกลุ่มกันง่าย ๆ ยังไม่มีระบบอย่าง กฎหมายฯ ที่ปฏิบัติร่วมกัน การดำเนินงานที่ออกกลุ่มยังไม่มีแรงจูงใจให้ร่วมกันดำเนินงานอย่างจริงจัง การที่ยอมรับกันเป็นกลุ่มได้ เท่ากับสิ่งที่มีรายได้จากการทางอื่นที่ดีกว่านี้

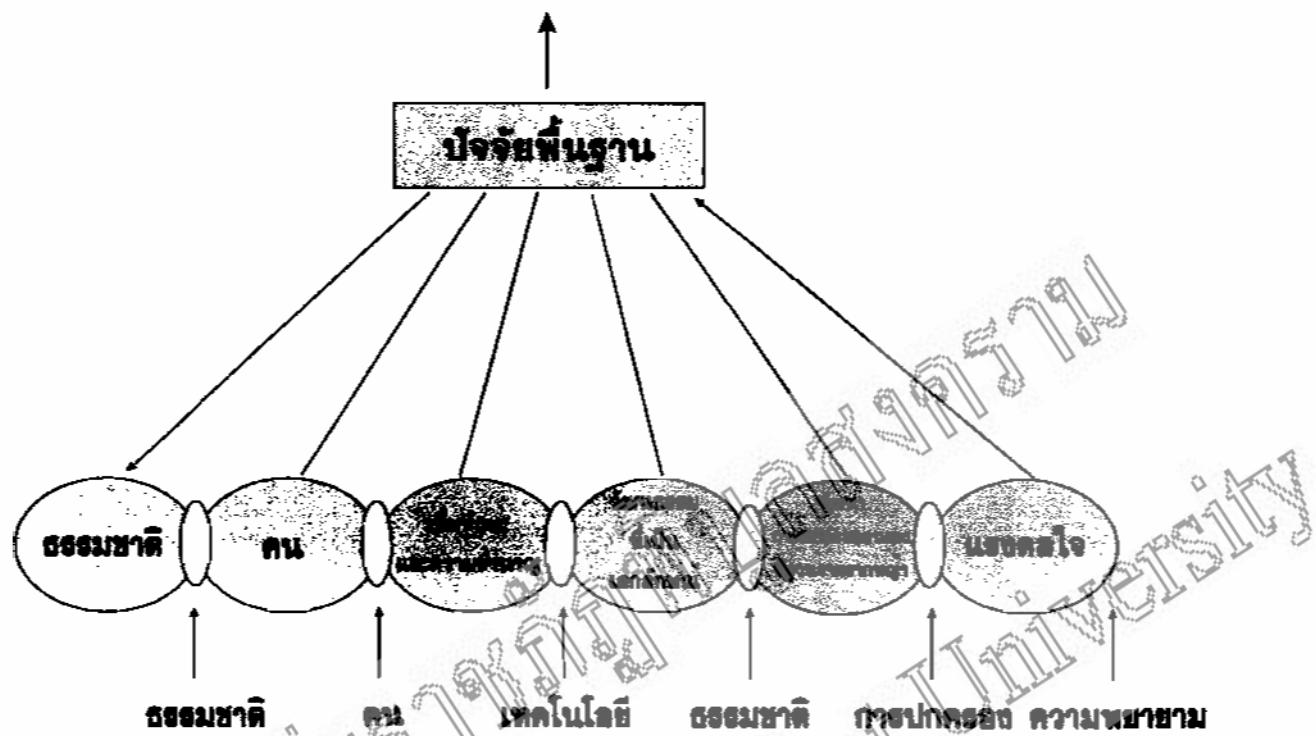
3. ข้อมูลหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดพิษณุโลก

ตามนโยบายของรัฐบาล ในกรุงศรีอยุธยา ในการที่จะสร้างแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนที่ไม่สามารถหาและเข้าเมือง แนวทางหนึ่ง คือ การดำเนินงานตามนโยบาย "หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์" เพื่อให้แต่ละชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาตัวเอง ด้วยการนำรายเดลิโอในด้านความรู้และความมั่นใจ และการบริหารจัดการ เพื่อเริ่มต้นด้วยศิริภูมิและตลาดทั่วประเทศ และเรื่องของสุ่มตลาดโดยไม่สนใจนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นแนวทางที่จะส่งเสริมความเรียนรู้ความคิดเห็นทางวิชาชีวภาพของชุมชน ส่งเสริมอาชีวและสร้างรายได้ให้มั่นคงเพื่อ นโยบายดังกล่าว จำเป็นต้องรวมกันคิด ร่วมกันทำ ในลักษณะที่ทั้งคนและชุมชนให้การร่วมมือ โดยผู้คนที่อยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น จำเป็นต้องมีความต้องดูแลกันอย่างดี ความติดต่อร่วมสรรค์ และความปรารถนาที่จะพัฒนา สร้างผลิตภัณฑ์ บนฐานราก ของภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม ผลลัพธ์ที่ได้แย่ลงไม่เห็น คือ หลังแห่งความเป็นม้าหนึ่ง ได้เดินทางของคนในท้องถิ่น ริบกวนความเรียนรู้เรื่องกับและกัน แนวทางการพัฒนาท่องเที่ยว ในลักษณะนี้ เป็นการสร้างปะชาคมและผลจากการดำเนินปะชาคม ที่จะช่วยสืบสาน วัฒนธรรมที่ดีงามให้คงอยู่ต่อไป สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนรุ่นหลัง เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับธรรมชาติ สร้างภูมิความภาคภูมิใจให้สูงขึ้น สามารถอยู่กับธรรมชาติได้อย่างชาญฉลาด รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน ช่วยสร้างกำลังใจให้กับคนในปะชาคม และเป็นการสร้างความเรื่องมันให้กับหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนด้วย

หลักการสำคัญ คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่งคั่งสู่เมืองตัวยปั้วญ่า :-

1. การสร้างเสริมและพัฒนาท้องถิ่นให้มั่งคั่ง
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นทุกภาค
3. กิจกรรมครอบคลุมรุ่นรุ่นเยาว์และพื้นที่

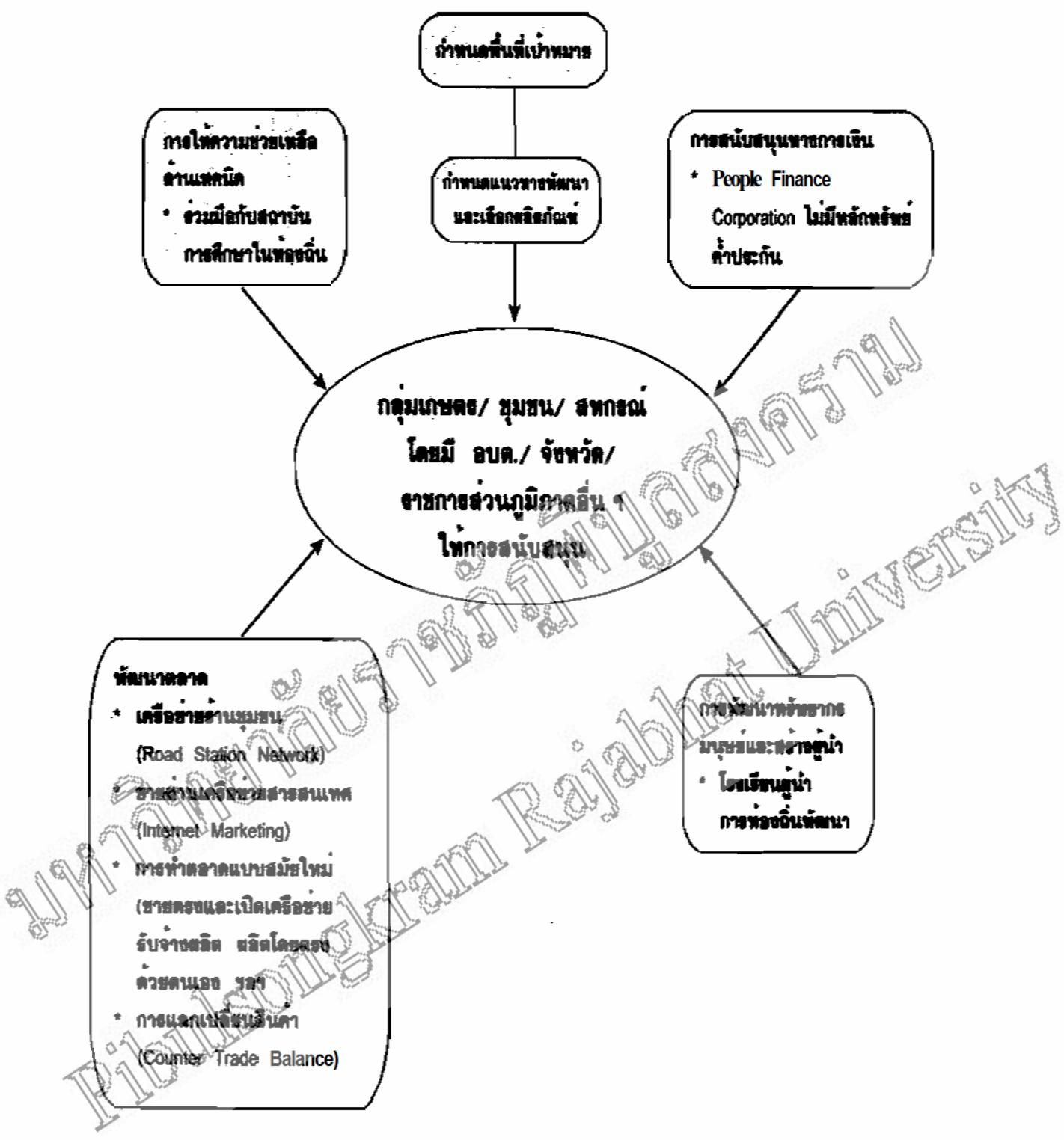
พัฒนันပညุดูทางเชิงสร้างสรรค์เพื่อ บรรจุภัณฑ์ ที่มีความยั่งยืน

ภาควิชานวัตกรรมพื้นฐาน
หัวข้อ : เอกสารเผยแพร่องค์ความรู้ในไทย (2544)

หลักขับเคลื่อนที่สำคัญของนักศึกษาคือ ผลิตภัณฑ์ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น เท่าที่ประชาชนจะเป็นผู้นำอาชีวศิริยิ่ง ๆ มาสร้างหลังร่วมกัน คือ

1. ผู้นำ โดยเฉพาะผู้นำตามธรรมชาติของท้องถิ่น ที่สามารถเป็นตัวแทนของ ความต้องการด้านต่าง ๆ
2. องค์กรของประชาชน เป็นตัวแทนของกลุ่มปัจจัยที่มีส่วนร่วมในการวางแผนรูปแบบ และบูรณาการที่มีประสิทธิภาพมาก รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ และการตลาด
3. ระบบราชการ เป็นผู้คุ้มครองตาม ข่าวเนื่องจากการขับเคลื่อน เพื่อสรุปเป็นรายงาน ของแต่ละท้องที่

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประธานมีความเห็นร่วงความเห็นเรื่องของทุนชนในจังหวัดพิษณุโลก สามารถนำมารวบรวมไว้ในหัวข้อดังนี้ คือ

1. การจัดจำแนกประชาคมที่สำคัญที่สุดในจังหวัดพิษณุโลก
2. ประธานตัวอย่างที่มีการดำเนินงานรวมกลุ่มกัน
3. บทบาทของประธานกับการเสริมสร้างความเห็นร่วงของทุนชน

1. การจัดจำแนกประชาคมที่สำคัญที่สุดในจังหวัดพิษณุโลก

ประธานที่ได้จัดรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อดำเนินการร่วมกัน ทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนมาก ทั้งที่ได้จดทะเบียนเป็นหลักฐานและไม่ได้จดทะเบียนไว้ แต่ดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หรืออาจรวมกลุ่มในลักษณะเป็นครัวครัวไม่ยังยืน แต่ไม่รวมถึงประธานที่มีลักษณะเป็นกลุ่ม หรือองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมทางอาชีวศึกษา ลังคม การเมือง การปกครอง หรือบำเพ็ญประโยชน์ ต่อสาธารณะขนาดใหญ่ สำหรับงานในภาครวม พนักงาน ทุกตำแหน่งในเขตพื้นที่ ฯ ของจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 9 อำเภอ มีประธานที่เกิดจากการรวมตัวกันของประชาชนในทุนชน ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะการสร้างอุปกรณ์ ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวหรือทุนชน ต่ำสุด 10 - 40 ก่อตุ้มประชาคม มีสมาชิกเฉลี่ยประมาณประชาคมละ 20 - 80 คน

ประธานที่พบส่วนใหญ่ นิยมรวมกันเพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ หรือเพื่อประกอบอาชีวเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและทุนชน เช่น กลุ่momทรัพย์ หรือกลุ่มสหะmomทรัพย์ กลุ่มแปรรูปอาหาร กลุ่มห่อหัว กลุ่มทำสิ่งประดิษฐ์ และกลุ่มทำการเกษตร เป็นต้น การรวมกลุ่มกันในระยะแรก หรือก่อนก่อตั้ง มากเริ่มจากความมีผู้นำที่เริ่มแจ้ง ซึ่งอาจมีตัวแทนทางการ หรือมีพื้นฐานทางครอบครัว ที่ช่วยทำหน้าที่เริ่มให้กับผู้นำมีตัวแทนด้านการประกอบของทุนชน เช่น เป็นครัวเรือน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำในทุนชนตำแหน่งอื่น ๆ นอกจากนั้น ผู้นำก่อตุ้มอาจได้มาจากการคุกคามที่ยอมรับนับถือจากประธานในทุนชน เป็นผู้รักษาให้ถูกต้องน้อง คนใกล้ตัวเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน มากว่ามีคิดร่วมทำกัน จากกลุ่มเล็ก ๆ เพียง 3 - 5 คน แล้วค่อยๆ พัฒนาใหญ่เพิ่มขึ้น ตามลำดับ

ประชาคม นอกจາกเปีຍກារรวมกຸ່ມກັນຫາມອຮຽນຫາຕີແລ້ວ ກາຮສົງເຊີມ ສັບສົນ
ກະຕຸ້ນຈາກໜ່ວຍງານຮອງຮູ້ ເພື່ອ ກຽມພື້ນາຖຸມຽນ ກຽມສົງເຊີມອຸດສາຫກຮຽນ ລົງ ນັງກ່າມນິບທານາ
ສຳຄັນຍຸ່ຍິ່ງ ທີ່ເປັນຜູ້ອຸດປະກາຍໃຫ້ເກີດກາຮົມກຸ່ມເຊື້ອນໃນຮະບະແກ້ໄຂ ຕ່ອນາເມື່ອເກີດກຸ່ມແລ້ວ
ເປັນບໍ່ຫາທີ່ກ່າວປະການລຸ່ມແລະຄະຫຼຸບວິທາກລຸ່ມ ຂະສານກົດຕໍ່ເນີນງານໄຟປະບົບຜົດສຳເຮົາ
ເປັນຮູ່ປະການ ສາມາຮົດຕຶງດູດຄນໃຫ້ເຂົ້າມາຮ່ວມທຳກິຈກຽມໄຟນັກນັອຍເຫັນໄດ້ ສາມາຮົດທຳນັ້ນທີ່
ປະສານງານໃນກາຮົມກຸ່ມໄຟເຈົ້າກ່າວຫຼັກເທິ່ນເຊື້ອນໄຟ ຜູ້ທີ່ກ່າວຫຼັກເທິ່ນ ດັ່ງນີ້
ວິສີຍທັນ ຮອບຮູ້ໃນເຮືອງຕ່າງ ຖ້າ ດ້ວນບໍ່ຫາຈັດກາຮ ກາຮແສງຫາແຫດ່ງນີ້ປະມານ
ທີ່ຈະນຳມາໃໝ່ກ່າຍໃນກຸ່ມ ວຸມທັ້ງຕ້ອງເປັນຜູ້ເສືອສະ ອົດການ ອຸທິສະລັກກາຍໃຈ ແລະທຸນທັກພົມ ໄດ້ກັບ
ສຸວນກົມຍ່າງແທ້ຈີ່ ນອກຈາກນັ້ນ ດັ່ງປະກາສັນທັນງານກຸ່ມໄຟເປັນທີ່ຍອນຮັບຮອງສັງຄົມກະຍົນອົກຕ້າຍ

ໃນດ້ວນນີ້ບໍ່ຢ່າຍແລະແນວທາງກາຮສັບສົນປະກາມ ມີຫາຍາທ່າງນີ້ໃຫ້ຄວາມສັບສົນ
ຫ້າຍເສື້ອ ທັກກະຮູ່ນາຄແລະກາຕເອກຣນ ໂດຍເພາະຍ່າງຍິ່ງ ເມື່ອເກີດກຸ່ມປະກາມແລ້ວ ທັນນີ້
ເນື່ອງຈາກກາຮໄວຍແຫຼ້ອສາມາຮເທິ່ນແສ່ງຍິ່ງເປັນຮູ່ປະການທີ່ຮັດເຈັນ ແລະເນີນກ່າວໄວຍໃຫ້ປະກາມນັ້ນ
ເຈົ້າທີ່ບີໂຫ ແລະກ່າວຫຼັກເທິ່ນຍິ່ງຍືນ ຄັກດະກາຮໄວຍແຫຼ້ອສັບສົນທີ່ກັບມືນຄະຫະຄັກແນະ ເຖິ່ງ
ໃຫ້ຄວາມຮູ້ໃຫ້ກິດອົບນ ເຫຼັບວິທາຈິດກາຮ ທີ່ອກກົດຕໍ່ເນີນງານກຸ່ມ ກາຮທຳນັ້ນທີ່ໃຫ້ດຳແນ່ນກ່າ
ຫຼືອ້ຳແນວທາງໃຫ້ກຸ່ມດຳເນີນກິຈກຽມຕ່າງ ຖ້າໄຟເພີ້ນຫຼັງຕື່ມທີ່ໄຟເປົ່າ ເຫຼືໄຟໃນກາຮບໍ່ຫາຈັດກາຮ
ຫຼືອເປັນທຸນກູ້ຍື່ນໜຸນວິຍືນສໍາຮັບສຳນັກກາງຂອງປະກາມ ຂ້າຍເສື້ອໃນດ້ວນກາຮທັນວິທາກວິເທິະໄຫ
ທີ່ເໝາະສົມກັບຄວາມຕ້ອງກາງໃຫ້ກາຮດຳເນີນກິຈກຽມຂອງປະກາມ

ສໍາໜັກນີ້ສ່ວນຫ່າຍເຕີມຕ້ອງກາຮໄວ້ແນ້ງຫາງໜຸນສົນ ກາຮສົງປະກາມ ກຸ່ມ ຫ້າຍຮັກນ
ນັ້ນເປັນກາຮນີ້ທີ່ຈະກໍາໄໝໃຫ້ກຸ່ມຫຼືກໍາໄໝຕ້ອງດືນທັດກາງຈົວງ້າກ່າວຫຼັກເທິ່ນແລະຍືນຍືນ ທັກນີ້ອີງຈາກ

1. ເກີດພັດສາມັກຄີກ່າຍໃນກຸ່ມ
2. ມີກາຮດ່າຍຫຼັກກວາມຮູ້ຫັກໂນໂລຢີກຸ່ມ
3. ມີກະບັນກາຮເຫັນຮູ້ກ່າວກັນ
4. ມີກາຮຮ່ວມມືດ ອ່ວມທ່າ ອ່ວມແກ້ບໍ່ຄູ່ຫາໃຫ້ກຸ່ມ
5. ຂ້າຍອຸນຫຼັກໜີກົມປັບປຸງຢາກທີ່ຕື່ນໄວ້ ມີໃຫ້ສູ່ຫາຍ
6. ຂ້າຍເສີມຕ້ອງໃຫ້ມີມາຍໄດ້ ແລະຫົ່ວໜ້າພາດອອງ
7. ຂ້າຍເສີມຕ້ອງແລະຫຼັມນາຮບອນປະກາມປີໄຫຍ
8. ຂ້າຍເສີມຕ້ອງແລະຫຼັມນາເກຮັດກິຈກາງກຸ່ມ
9. ຂ້າຍພື້ນາຄຸນມາກຫຼືຕ້ອງປະການໃໝ່ມີຄວາມຮູ່
10. ເປັນກາຮຈັດຮະເບີນຮອງກຸ່ມຕາມອຮຽນຫາຕີ

ประชานาบที่ประชุมประจำปี ศักย์ดุษฐ์ประชานนท์ก้าวต่อไปในภารกิจการกุ้งที่เป็นมากกว่ามูลค่า 3 ประนาบที่ใหญ่ๆ คือ

1. ประนาบที่ไม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการผลิต เช่น กุ้งอ่อนหัวหรือและกุ้งปลอกด้วยเสพติด โดยเฉพาะกุ้งอ่อนหัวหรือ นับเป็นกุ้งซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาให้เกิดกุ้งประนาบท่างๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนั้น ยังขยายตัวและมีจำนวนสมาร์ทก์เพื่อต่อสู่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง บางกุ้งมีจำนวนสมาร์ทก์มากประมาณ เกิน 2,000 คน มีจำนวนหุ้นละเมืองจำนวนมาก ประมาณ 5 - 10 ล้านบาท ทั้งนี้ เท่ากับกุ้งอ่อนหัวหรือก็ต้นเริ่มง่าย ไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถในการผลิต เพียงแต่ต้องคำให้จ่ายลงเดือนละเดือนน้อยๆ บางกุ้งมีหุ้นเพียงหุ้นละ 10 - 50 บาท ก็สามารถเป็นสมาร์ทก์ได้ และมีสิทธิ์ที่จะถูกเงินจากกุ้งมาดำเนินกิจกรรมหรือมาใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็นได้ ดังนั้น ในสังคมชนบทจะพบกุ้งอ่อนหัวหรือ กุ้งซึ่งจะอ่อนหัวหรือ กุ้งซึ่งมีอุปกรณ์ไปแทนทุกอย่าง นับเป็นสิ่งที่ต้องรับการซ่อมแซมรักษาอย่างต่อเนื่องให้กับบุญานิษัทที่เข้มแข็ง ด้วยการรักษาภารกุ้ง และพัฒนาภารกุ้งให้เจริญเติบโตให้กับบุญานิษัทที่เข้มแข็ง สำหรับการตั้งกุ้งใหม่ในลักษณะเดียวกัน หรือเพื่อการตั้งกุ้งประนาบที่น้ำ ต่อไปด้วย

2. ประนาบที่ดำเนินต่อสืบใช้ความรู้ความสามารถในการผลิต มักเป็นกุ้งที่ประชานนท์ มีความรู้ที่ดีเยี่ยมเป็นเดียวเดียว เช่น กุ้งเผาเผา กุ้งแปลงปูป้าหาด กุ้งเผาเผา กุ้งเผาเผา เป็นต้น กุ้งประนาบที่ดีจะมีความหลากหลายจากกุ้งอ่อนหัวหรือ กุ้งซึ่งจะต้องแยกกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่ประชานนท์มีความสนใจถูกใจกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ทุกชุมชนกุ้งลักษณะนี้ บางกุ้ง แพคเกจง่ายและมีการดำเนินงานฯลฯ ก้าวหน้ากันเรื่อยๆ นับเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือในสังคม สามารถเป็นตัวอย่างในการดำเนินกิจกรรมของกุ้งอ่อนหัวหรือ กุ้งซึ่งจะต้องหยุด การดำเนินงาน หรือมีจำนวนสมาร์ทก์ลดลง การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง วิกิกรุ่นร่วมกันเป็นเครือข่ายทั้งนี้รับอุปภัยกับผู้นำกุ้งและกุ้งและการบริหารงานของกุ้ง รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน และการซื้อขายสุนทรียภาพทางการ หรือองค์กรต่างๆ ด้วย เทคนิคทางคหบดีกุ้งเหล่านี้ เกิดขึ้นจากการแนะนำ หรือถ่ายทอดสัมภูติจากหน่วยราชการ หรือองค์กรต่างๆ ในระยะเริ่มต้น เมื่อไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหลือต่อ จึงไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ยกเว้น กุ้งที่ร่วมกันอย่างเข้มแข็ง มีผู้นำและกรรมการบริหารที่ดี จึงสามารถช่วยเหลือตนเอง และพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน

3. ประนาบที่เกิดจากได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน หรือพัฒนามาจากอาชีพเดิม เช่น กุ้งจักษณ์ หอยสื้อ ตัดเย็บเสื้อผ้า เทคนิค ผลิตร้าวสัตว์ ผลิตหนอนน้ำด้วยเหลือต่อ จึงไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ยกเว้น กุ้งที่ร่วมกันอย่างเข้มแข็ง ผู้นำและกรรมการบริหารที่ดี จึงสามารถช่วยเหลือตนเอง และพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน

กล่าวขอยอนเนစ น้ามราาม ໄວనสันປະຈົກ ຄມູນໄທພຣ ໄນກວາດ ຄອກໄນ້ຈັນກນີ້ ປຸອກຄ່ອນ ປຸອກຜັກ ປຸອຄຄາວິທີ່ ຮ້ານດ້າງມູນຮັນ ປະປາປາມູນບ້ານ ກ່ຽວເຊີ້ງເຫັນ້າ ແລະກ່ຽວປ່ອດຍາເຫັດຕິດ ເປັນຫັນ ກ່ຽວປ່ອນການນີ້ ເທິຫຸ້ນແນ່ຈະຈາກນີ້ແໜ່ງອານ ອົງຄົກ ນາມເປົ້າຜູ້ໃຫ້ຄວາມຮູ້ ສັນນັບນຸ້ມ ດີກອບຮູນ ທຳໄທເຫັດ ກ່ຽວບວນການເຮືອນຮູ້ວ່າມັນກັນ ຈຶ່ງຈົວດັວກັນເປັນກ່ຽວປ່ອນເພື່ອຕໍ່ານີ້ເນີນກິຈກະນົມວ່າມັນກັນ ພົມນາກາຮ່ອງກ່ຽວ ຈະຮ່າຍຍັດຕົວເທິ່ງຂັ້ນຂ່າຍມັນຄົງແລະຍັ້ງຍືນ ນ້ຳອ້ອງຍົກຜູ້ນໍາຄະນະກະນົມກາຮ່ອງ ບົຮາຈັດກາກ່ຽວ ແລະປັບປຸງຄໍາສານສາພາພວດຕ້ອມ ກລືໄກກາຮ່ອດສາດ ອົນທີ່ ການໄດ້ຮັບຄວາມສັນນັບນຸ້ມ ຂ້າຍເຫຼືອຈາກໜ່າຍອານຫຼືອງຄົກ ໄທ້ຕໍ່ານີ້ເນີນການໄດ້ອ່າຍມັນຄົງໃນຮະຍະເຮີ່ມຕົ້ມມານີ້ຢືນໄດ້ ຍ່າຍ່າງໃຈກົດານ ບານາທ່ອງຜູ້ນໍາ ແລະຄວະກະນົມກາຮ່ອງວິຫາຈະມີສົວລຳຄູນນາກທີ່ຖຸກ

2. ປະຫາມຫົວຂ່າທີ່ມີການຕໍ່ານີ້ເນີນຫານຂວາມກ່ຽວປ່ອນກັນ

ຈາກການສຶກຫານຫາກ ແລະວິທີ່ຕໍ່ານີ້ເນີນການຂອງປະຫາມ ຂອບກ່ຽວທີ່ໄວ້ເປັນຕົວແທນ ນ້ຳ ກ່ຽວປ່ອຍ່າງ ທີ່ມີການຕໍ່ານີ້ເນີນການປະສົບຜົດສໍາເລົ່າເຊົ່າເປັນຫຼາຍ່ອງວານ ສາມາດເປັນແນບອ່າງໃນການຕໍ່ານີ້ເນີນກິຈກະນົມໄດ້ວ່າ ທັ້ງ 10 ກ່ຽວປ່ອຍ່າງ ພະວັກ ສາເຫຼຸກທີ່ກ່ຽວປ່ອຍ່າງແລ້ວກັນ ຕໍ່ານີ້ເນີນກິຈກະນົມໄດ້ອ່າຍ່າງຕ່ອນເນື້ອງ ມັນຄົງ ແລະນີ້ສຳນັກການທີ່ມີກຳນົດຄວາມສົດໃຈ ມີປັບປຸງຍັງວ່າມັນກັນຂອງຍ່າງ ດັ່ງນີ້ ສືບ

1. ບານາທ່ອງຜູ້ນໍາ ທີ່ອປະຫານກ່ຽວ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ກ່ຽວປ່ອຍ່າງ ເຫຼືນທຸກກ່ຽວ ມີປະຫານກ່ຽວເປັນຜູ້ທີ່ເຫັນແຈ້ງ ຈົດານ ຍອມເລີຍຕອບເຫຼືອຫົວ່ານັ້ນ ມີຄວາມຕິດ ສັງເກດ ມີການສັບຜິດຂອບ ກຳລັກຄົກສໍາທໍາ ມີການໂອນຫຼືອນອາຮີ ມີການຍຸດຍົວມ ເປັນຄົດໄດ້ຮັບກາຍອ່ອນວັນນີ້ຕໍ່ອາງສາມາຊີກໃນກ່ຽວ ແລະຈາກຸປະກຸດທີ່ໄປ ມີການຊັ້ນໜີ້ມີເຍືອ ຕັ້ງໃຈຈົງ ແລະມີສັກຫະນະອ່າງຜູ້ນໍາ

2. ກາອນເຫິຫາຍັດກາຮ່ອງ ກ່ຽວປ່ອນ ຖ້າໄວ້ວິທີ່ການບົຮາຈັດກາຮ່ອງໃຫຍແປ່ງຝ່າຍ ແນ່ງໜ້າທີ່ກັນທໍາ ເປັນຄວະກະນົມກາຮ່ອງວິຫາຈັດກາຮ່ອງໃຫຍແປ່ງຝ່າຍ

ປະຫານ ທ່ານ້າທີ່ກວບຄຸມ ຕູແລ ປະຫານການຕໍ່ານີ້ເນີນການທັງກ່າຍໃນ ແລະການຂອກດູນ ອົນທີ່ ນາວີທີ່ກັນກ່ຽວໃຫ້ເຈີ້ງກ້າວໜ້າຍ່າງນັ້ນຄົງ ແລະຍັ້ງຍືນ

ຮອບປະຫານ ທ່ານ້າທີ່ແທນປະຫານ ນ້ຳສິ່ງທີ່ປະກາມມອນໝາຍ ແຂ່ານຸກາຮ່ອງ ທ່ານ້າທີ່ຕ້ານຊຸກກາຮ່ອງ ນ້ຳເປັນຜູ້ປະຫານການຕໍ່ານີ້ເນີນການທັ້ງໆ ຂອບກ່ຽວ

ເຫັນຍຸດຍົງ ທ່ານ້າທີ່ກວບຄຸມ ຕູແລ ຕ້ານກາຮ່ອງ ການນູ້ຫົ້ວ່າງກ່ຽວ ທັ້ງກ່າຍກັບ ກາຍຈ່າຍ

**ประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ติดต่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกลุ่ม
ทั้งระหว่างภายในหน่วยงานหรือหน่วยงานภายนอก
ปฏิบัติ ทำหน้าที่ต้อนรับ ติดต่อประสานงานด้านต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงาน
และบุคคลภายนอก**

กิจกรรม มีหน้าที่รวมประชุมให้ความคิดเห็น เสนอแนะการบริหาร
ดำเนินงานของกลุ่ม ให้เจริญก้าวหน้าพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

พื้นที่ภาษา มักเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเป็นพี่ย่อนรับ ยกย่องจากสมาชิกกลุ่ม
อาจเป็นผู้มีความรู้ในด้านการเมือง การตลาด หรือด้านบริหารจัดการ หรือเป็นผู้มีประสบการณ์
ด้านต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาอย่างนาน

**3. มีพื้นฐานหรือพัฒนาจากกลุ่มครอบครัวทั่วไป กลุ่มประชาคมต่าง ๆ
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นักมีพื้นฐานเดิมคือ เป็นกลุ่มของหัวหอด หรือกลุ่มตัวของหัวหอด ซึ่งเป็น
การรวมกลุ่มกันของชั้นนำ ไม่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถมาก ในการจัดตั้งกลุ่มในระยะเริ่มต้น
เพียงแต่มีผู้สนใจที่จะร่วมก่อตั้งกลุ่มโดยการส่งเงินเป็นประจำ เดือนละ 1 - 2 ครั้ง บุคลากร
และจำนวนหุ้นที่ต้องการเข้าร่วมอยู่กับการทำงานร่วมกันของสมาชิกอาจมีมูลค่าเท่าไหร่ ก็ตามที่สมาชิก
ต้องพบปะกันเป็นประจำ ทำให้มีความสุขพ้น แต่เป็นภาษาหารือร่วมกัน หลังจากนั้น และมี
กิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มขึ้น จนกว่าจะแยกเป็นกลุ่มใหม่ ทำกิจกรรมเฉพาะอย่างเช่นหากกลุ่มของหัวหอดเดิม
และสามารถขยายตัวเป็นกลุ่มใหม่เริ่มเรียบroy ฯ**

**4. ก่อตั้งและพัฒนาจากหน่วยงาน หรือองค์กร กลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
ตามเหตุการณ์ทางการเมือง ให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรม หรือรับรู้จากหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ
โดยเฉพาะจากพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่ทางการเกษตร อุตสาหกรรม การศึกษาและเรียน
องค์กรบริหารส่วนจังหวัด กองทุน หรือองค์กรต่าง ๆ หน่วยงานเหล่านี้อาจเป็นอุดมตั้งของ
การให้ความรู้ ความคิด ศักยภาพที่สำคัญได้ อาจสนับสนุนเป็นเงินทุน อุปกรณ์ สิ่งของต่างๆ
เครื่องมืออุปกรณ์การผลิต ภาระรายหัวหอด รวมทั้งด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ หรือเทคโนโลยี
และพัฒนาคุณภาพ นำไปศึกษาดูงาน และจัดหาศักยภาพให้ เป็นต้น**

**5. ก่อตั้งและพัฒนา ตามภารกิจภายในกลุ่มนี้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
ทั้งด้านการดำเนินงาน การบริหารจัดการ และการผลิตสิ่งต่าง ๆ โดยความรู้จะได้รับการถ่ายทอด
ทั้งในลักษณะเป็นทางการ เช่น การฝึกอบรม การสาธิต การฝึกปฏิบัติ และการออกสำรวจ
นอกจากนั้น ซึ่งได้รับการถ่ายทอดอย่างไม่เป็นทางการ ผ่านกระบวนการที่ได้ปฏิบัติและทำงาน**

ร่วมกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้วิธีการทำงาน การสังเกต ตลอดไปจนถึงการแก้ปัญหา รวมทั้ง พัฒนางานให้มีคุณภาพเจริญก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับของผู้คน

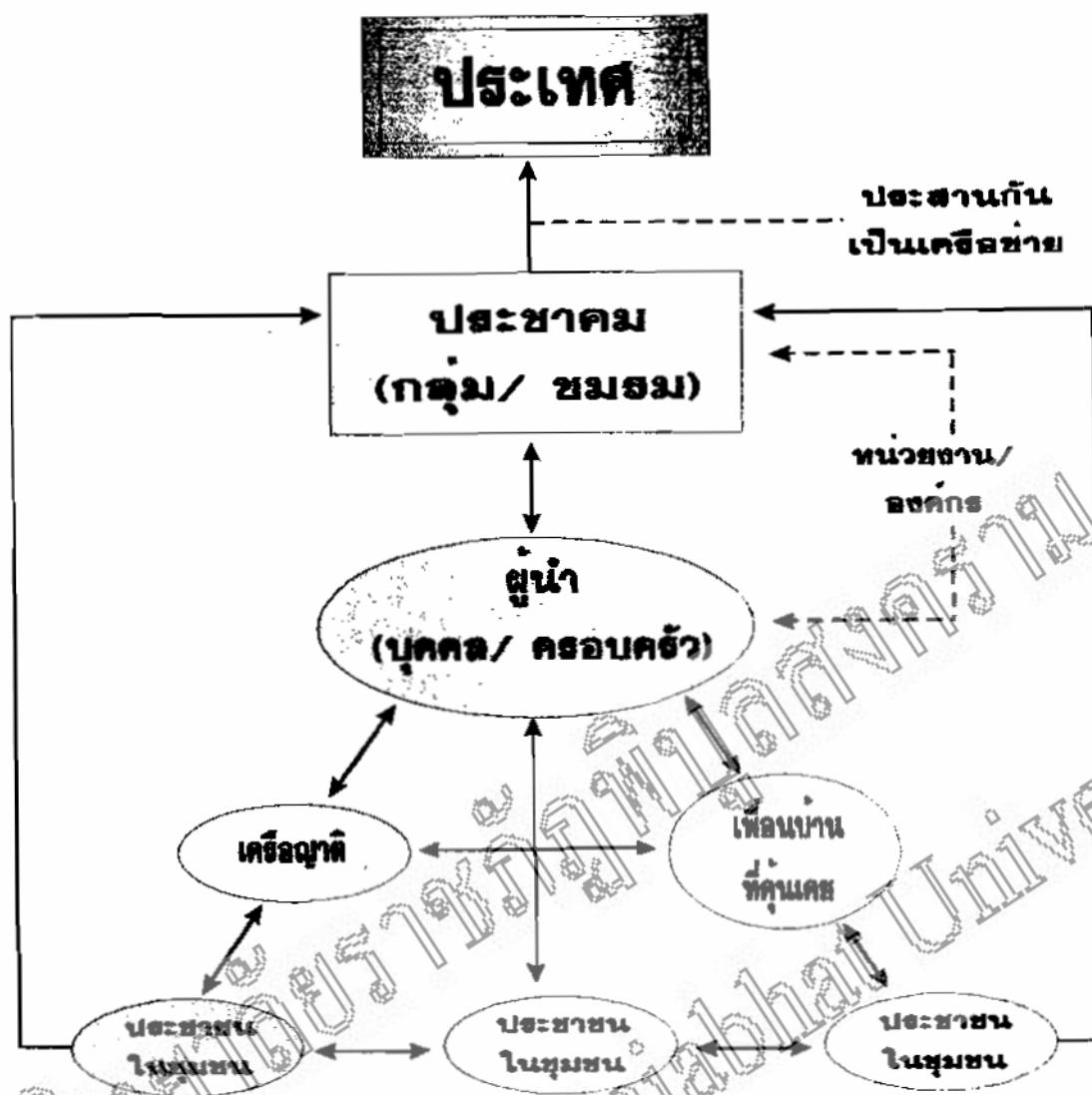
6. การฝึกอบรม กลุ่มต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกอบรม โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นการจัดตั้งกลุ่ม หลังจากนั้นอาจมีการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเฉพาะเรื่อง เพื่อเพิ่มนูลค่า หรือพัฒนาคุณภาพ การฝึกอบรม อาจมีหลายหน่วยงานมาสนับสนุน ช่วยเหลือ ทั้งด้านวิทยากร ด้านเงินทุน และวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ ทั้งนี้เนื่องจากการที่ประชาชนจำนวนมากกลุ่มกันได้ จึงสะดวกสำหรับการให้บริการช่วยเหลือของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะถ่ายทอดเทคโนโลยี ความรู้ ด้านวิชาการ เพื่อรายผลให้พร้อมสามารถยึด การฝึกอบรม ควรต้องดำเนินการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากฝึกอบรมให้ครั้งแรกเพียงอย่างเดียว การเริ่มพัฒนาของกลุ่มจะเป็นไปอย่างเชื่องร้า หรือยุบเลิกการดำเนินงานไป เนื่องจากความรู้น้อยไม่สามารถตัดแปลง หรือพัฒนาสิ่งที่มือถือให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่เปลี่ยนไป

7. การศึกษาดูงาน กลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนต่างๆ

หรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่ม ซึ่งอาจนำไปสู่กระบวนการฝึกอบรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดไว้ในหลักสูตร หรือได้รับการแนะนำจากวิทยากร ที่ปรึกษา เพื่อให้ได้เห็นรูปแบบ แนวทาง ตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จ จะได้เป็นตัวอย่างดี นำมายังกลุ่มตัวเอง ให้เกิดความต้องการ และสนับสนุนให้ดำเนินรอยตาม หรือประยุกต์ให้เหมาะสมกับกลุ่มของตน การศึกษาดูงานเป็นการเพิ่มความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ของทั้งบุคคลสำคัญที่ให้เกิดการพัฒนาหมู่ฯ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงพบว่า แม่ลงกลุ่มที่เกิดขึ้น บางกลุ่มได้ไปศึกษาดูงานฯ ก็พ้น ฯ หมายครั้ง และหมายสถานที่ ด้วยตัวเองโดยไม่เคยไปศึกษาดูงาน 1 ครั้ง ซึ่งเป็นทางมากกว่าใจและความมั่นใจของสมาชิก ในกลุ่ม ที่กล่าวข้างต้นได้ว่า มีผู้เคยดำเนินงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์แล้ว หรือได้ไปศึกษาดูงานจากกลุ่ม ที่ประสบความสำเร็จแล้ว เป็นต้น

8. การสร้างเครือข่าย กลุ่มต่าง ๆ พยายามสร้างระบบเครือข่ายภายในกลุ่ม

หรือระหว่างกลุ่ม เพื่อขยายการดำเนินงานของกลุ่มให้เจริญก้าวหน้า และพัฒนาเพิ่มรึ้น เช่น กลุ่มเกษตรกรทำไร่ห้าม กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา สร้างเครือข่ายโดยให้สมาชิกแต่ละหมู่บ้าน เมินกุดน้ำร่วมกับบริหารงานกลุ่ม ทำหน้าที่ประสานซักขวัญสมาชิกเพิ่มเติม สำหรับกลุ่มอื่น ๆ ก็เป็นไปในลักษณะเดียวกัน นอกจากนั้น บางกลุ่มคงจะร่วมกับบริหารชุมชน ให้แยกตัวไปพัฒนา ตั้งกลุ่มรื้นใหม่ โดยมีการดำเนินงานหรือผลิตภัณฑ์แตกต่างจากกลุ่มเดิมบ้างเล็กน้อย แต่ยังร่วมมือ ประสานกิจกรรมกับกลุ่มเดิมด้วย เช่น กลุ่มแปรรูปอาหารไปร่วมกับเกษตรฯ ชุมชนสมุนไพร แพทย์แผนไทยจังหวัดพิษณุโลก เป็นต้น

រាយក្រឹង 15 និកម្មតុលេខានាការទទួលបានជាប្រធានកម្ពុជា/ ក្រសួង/ ក្រសួង

9. พัฒนาการของกลุ่ม มีนักเรียนที่เข้มเกิดรึ่นจากบุคคลในครอบครัวหรือ
ระหว่างเด็กรุ่นเดียวกันเพียง ดำเนินงานรับฟังเพียงไม่กี่คน จนกว่าทั้งห้องจะเป็นสูญเสียความรู้สึกเจน
ต่อมาริ่งมีส่วนร่วมร่วมดำเนินงาน และขยายตัวเพิ่มนากว่าเดิมตามลำดับ กลุ่มที่เกิดรึ่นในลักษณะนี้
สามารถใช้ความคิดเห็นอย่างมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินงานจะดียิ่งๆ มีพัฒนาการเพิ่มรึ่น
อย่างมาก ๆ และต่อเนื่อง และมีนักเรียนกลุ่มที่จำเป็นต้องให้ที่นั่นที่ของตนมองเป็นสถานที่ดำเนินงาน
หรือก่อตั้งสำนักงาน เรื่น กลุ่มผู้ผลิตภัณฑ์สักพบขาว กลุ่มผู้ผลิตภัณฑ์แพรูปอาหาร และกลุ่มตัดเย็บ
เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น

3. บทบาทของประชาคมกับการเริ่มสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

จากการศึกษาบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประธานมติชนฯ พบว่า มีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับทุนชนอย่างแท้จริง เพราะการที่มีประธานมติชนฯ ในทุนชน เป็นการรวมพลังของประชาชนทั้งด้านความคิดและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งวัฒนธรรม ชนบทรวมเนื่อง ประเพณี และวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในทุนชนให้คงอยู่ในท้องถิ่นตลอดไปอย่างยั่งยืน การดำเนินงานต่าง ๆ ทุกคนที่เป็นสมาชิกของประธานมติชนฯ มีส่วนช่วยและสนับสนุนให้ในการปฏิบัติงานของผู้ออมช่วย ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ประสานผลคัดลอกสิ่งร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว นอกจากนั้น ด้วยผลประโยชน์ที่ประธานมติชนฯ ได้รับจากการดำเนินงานมาก จึงส่งผลให้ท้องถิ่นและประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืนตลอดไป

ສຶກສາ

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ บทบาทและวิธีการดำเนินงานของปัจจย์แคมเปญการเสริมสร้างความรู้เรื่องราชบุรุษในช่วงหัวใจภัยน้ำโคล ให้ไว้สำหรับชุมชนเบื้องต้นทางด้านการบริหารส่วนตำบล และครุฑใหญ่ในเชียงรายประจำตำบล จำนวน 90 ตำบลในช่วงหัวใจภัยน้ำโคล และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากปัจจย์แคมเปญที่ทราบว่ามีการดำเนินงานก่อรุ่นที่เริ่มแรกและยังดำเนิน สามารถใช้เป็นตัวอย่างและแนวทางพัฒนาอย่างอื่น ๆ ต่อไปได้ มีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้ ก่อ

1. ประชาราตนที่ดำรงในงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แบ่งเป็นประบทที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มคอมทรัพย์ กลุ่มแปรปูนของหัว กลุ่มหอยผ้า กลุ่มทำการเกษตร และกลุ่มทำสิ่งประดิษฐ์ เป็นต้น
  2. ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม ส่วนใหญ่มาจากผู้นำทางอธรรมชาติซึ่งรวมญาติพี่น้องและญาติใจที่เกี่ยวข้องกับการร่วมกัน ต่อมาขนาดของกลุ่มจึงแยกตัวมีสมาชิกและกิจกรรมหลากหลาย หลากหลาย แหล่งรายได้เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยมีระยะเวลาการดำเนินงานกลุ่มแตกต่างกัน ตั้งแต่ประมาณ 2 ปี ถึง 20 กว่าปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเริ่มเรียงและมีผลงานที่เป็นชุดปะรำน ขาดเจน เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
  3. บทบาทและวิธีการดำเนินงาน ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันรายได้และภาระในการทำ ซึ่งให้ไว้ในวิชาการจัดการในเชิงคณิตศาสตร์ การ กลุ่มละประมาณ 7-15 คน โดยแบ่งฝ่ายกัน

ปฏิบัติงาน แต่ละก่ออุ่มมีสมาชิกประมาณก่ออุ่มละ 30 - 100 คน สักษณะการทำงานรื้นเริงอยู่กับกิจกรรม ซึ่งมีทั้งสมาชิกการทำงานร่วมกันเป็นก่ออุ่นชนและเดียว แบ่งเป็นรายได้ และผลประโยชน์จากการบริโภคงานที่ทำ หรือคุณภาพของงาน กิจกรรมบางก่ออุ่มสมาชิกอาจแยกกันทำงาน ตามความถนัดและความสนใจ แต่น่าจะผลิตมาบริหารด้วยคณะกรรมการก่ออุ่ม ตามระเบียบข้อบังคับของก่ออุ่ม ซึ่งสมาชิก มีส่วนร่วมรับรู้ และลงความคิดเห็น และยอมรับในระเบียบนั้น

4. ผลผลิตและผลการดำเนินงานของก่ออุ่นตัวอย่าง เป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับทั้งใน ท้องถิ่น และในสังคมระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ ทำให้ได้รับเกียรตินักต่อนัก ใจ รางวัลนานาชาติ ประเภทต่าง ๆ ซึ่งหน่วยราชการได้จัดประกวดในโอกาสต่าง ๆ มีผลงานออกแสดงเผยแพร่ และ จ้าห้ามในงานสำคัญ ๆ ทำให้สมาชิกก่ออุ่มได้พบเห็น เรียนรู้ และพัฒนาฝีมือการทำงานให้มีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น

5. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ทุกก่ออุ่มมีส่วนร่วมและร่วงความเข้มแข็ง ของชุมชนมาก เพื่อทำให้คนในชุมชนได้ร่วมพลัง ร่วมกันมีส่วนร่วมกิจกรรม ทั้งเป็นประโยชน์ ต่อตัวเองและชุมชน ทั่ว การพัฒนาได้ สร้างอาชีพ ทำให้คนในงานทำเงินรื้น ให้เวลาว่างให้กิจกรรม ได้เรียนรู้และเปลี่ยนความคิดเห็นและประยุกต์การณ์ร่วมกัน เกิดความสามัคคี ความคิดสร้างสรรค์ และการอนุรักษ์ ศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน พร้อมกับการพัฒนาสุมาศฐานทางศอก

6. ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่ม แตกต่างกันไปตามลักษณะกิจกรรม และระยะเวลา การทำงานของก่ออุ่ม แต่ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบส่วนใหญ่ คือ สมาชิกยังไม่ค่อยเข้าใจในบทบาทและ วิธีการดำเนินงานของก่ออุ่ม โดยเฉพาะก่ออุ่มที่เพิ่งเริ่มต้นใหม่ มองจากมั่น กิจกรรมของก่ออุ่มที่ร่วมกัน คำนึงถึง สมควรไม่มีเวลาทำได้เต็มที่ เนื่องจากมีอาชีพประจำทำเป็นงานหลักอยู่แล้ว ผลผลิต ซึ่งเป็นงานก่ออุ่มจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ทำให้ลูกค้า หรือผู้บริโภค และตัวแทนจำหน่าย ไม่ได้ รับสินค้าตามต้องการ นอกจากนั้น ปัญหาสำคัญโดยทั่วไปคือ ขาดสินค้าสัมภาระ ขาดจำนำสินค้า ยังมีน้อย และไม่แน่นอน ตั้งนั้น จึงต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงาน องค์กร ในด้านการตลาด และจำหน่ายสินค้าในภาคตากลับรวม รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ความรู้เพื่อพัฒนางาน ของกลุ่มให้เจริญก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา วงศ์สันต์. 2542. **วิถีไทย**. โครงการพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองนักศึกษา. บริษัทคุณรัตน์ จำกัด (มหาชน) กรุงเทพฯ. 326 น.
กระทรวงมหาดไทย. มปท. **มหาดไทยกับเศรษฐกิจพอเพียงและมหะเกียรติ**. มปท. กรุงเทพฯ. 165 น.

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สถาบันพัฒนาสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย : **ให้ธุรกิจสื่อสารมวลชนได้ร่วมลงทุนเพื่อเชิงรุกปูทางภาคใต้**. บริษัท บพิษการพิมพ์จำกัด, กรุงเทพฯ. 60 น.
ชัยอนันต์ สมุหะนิช. 2541. **ทฤษฎีใหม่ที่ยังไม่ถูกต้องทางความคิด**. (บทคัดย่อปฐก.pdf)
เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการปราชญ์เพื่อแผ่นดิน : **ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ณ สถาบันพัฒนาธุรกิจการผลิตเชื่อใน สำนักงานศูนย์วิจัยฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541.**
ประวัติ วีระพันธ์มั่นคง. 2541. **ฐานทั่วไปของเชิงรุกและเชิงรุก** : จุดเด่นของปัญญาท่องเที่ยวนับความรู้สากล. เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการปราชญ์เพื่อแผ่นดิน : **ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ณ สถาบันพัฒนาธุรกิจการผลิตเชื่อใน สำนักงานศูนย์วิจัยฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541.**

ประเวศ วงศ์. 2541. **GDH สำคัญกว่า GDP ใน เศรษฐกิจทุนนิยมที่ของการพัฒนาด้วย** 11 จังหวัดภาคเหนือ, มปท. 120 น.

_____ 2542. **เศรษฐกิจชุมชน : ทางเลือกเพื่อทางออกสังคมไทย**. อมรินทร์พิริณิตรังสรรค์ จำกัด (มหาชน), กรุงเทพฯ. 79 น.

ประเวศ วงศ์ และคณะ. 2542. **เศรษฐกิจพอเพียงและปลดชั่งสังคม : แนวทางหลักที่นําประเทศสู่สังคม**. ส้านักพิมพ์หม้อชาวบ้าน, กรุงเทพฯ 74 น.

พอดเจ้า ปีมประภ์. 2542. **ชุมชนอกร่องแนวคิดเพื่อการจัดทำแผน ๑ ศูนย์รวมเป็นใจ ด้วยหลักชุมชนท่องเที่ยว**. สถาบันศูนย์นักออกแบบ, กรุงเทพฯ. 90 น. นพิรนภัยวัน.

2541. **แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาชุมชน วิถีทางเลือกชุมชนรั้งแข็งเศรษฐกิจปั่นโลก**. ใน **เศรษฐกิจทุนนิยมที่ของการพัฒนา 11 จังหวัดภาคเหนือ**, มปท. 120 น.

อุริศ ชัยฤทธิ์. 2542. **การศึกษาการดำเนินชานช่องช่องค์กรนิเทศส่วนตัว** ในโครงการเศรษฐกิจชุมชนท่องเที่ยว จังหวัดพะเยาและอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สุมน ออมวิวัฒน์ 2541. หดหู่ในไทย : ศิลป์ การเรียนรู้เพื่อสังคมทางชุมชน.
เอกสารประกอบการสอนมาโครงการป่าญี่ปุ่นเพื่อแผ่นดิน : หดหู่ในมหภาคและภูมิภาคที่ได้รับ
สถาบันพัฒนาวิชาการเพื่อสังคมแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานสหภาพ สำนักสหภาพให้สุขภาพและแม่ข่าย. นปท.,
กรุงเทพฯ. 238 น.

สำนักงานสหภาพสถาบันภาษาญี่ปุ่น. 2542. ภาษาญี่ปุ่น : การเรียนรู้เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น
ความแนวนะจะต้องทำอย่างไร. สำนักพิมพ์เนมารุ, กรุงเทพฯ. 158 น.

บุคคลดูแลสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

นายชลธ ศุภม่วง วัดทองหลาง บ้านทองหลาง ตำบลม่วงงามสูง อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000

นายเท่า นันทะนันทร์ บ้านหนองหอย หมู่ที่ 5 ตำบลแก่งไก อำเภอวังน้ำ洋
จังหวัดพิษณุโลก 65220 โทร. 0-5522-8506

นางน้ำหวาน ประชุมตะเสน บ้านเลขที่ 1/1 หมู่ที่ 3 บ้านแม่ส่าหัญ ตำบลห้อแท้
อำเภอวัดโนนส์ จังหวัดพิษณุโลก 65160 โทร. 0-5529-1141

นางสมจิต เฉลิมชัย หมู่ที่ 5 บ้านโนร่องนก ตำบลหนองคลอง อำเภอพรหมพิราม
จังหวัดพิษณุโลก 65150

นายอธิรัตน์ น้อยใจ บ้านเลขที่ 84/1 หมู่ที่ 3 บ้านบางสะแก ตำบลบ้านคลอง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0-5521-6447

นายสุธินทร์ อินธิ บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 1 ตำบลท่างาม อำเภอวัดโนนส์
จังหวัดพิษณุโลก 65160 โทร. 0-5529-1236 สำนักงาน 0-5529-1237
บ้าน 0-1962-1312

นายส่าราญ นันแพะอดีต บ้านเลขที่ 132 หมู่ที่ 7 บ้านแพลงนมดำเนา ตำบลทันยา
อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก 65140 โทร. 0-5524-0365

นายอรสา หอขยะ บ้านเลขที่ 22/9 หมู่ที่ 5 ตำบลอรัญญิก อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000

นายอัศ เกตุสกุลเมือง หมู่ที่ 1 บ้านมีงอก ตำบลมีงอก อำเภอบางจะกา
จังหวัดพิษณุโลก 65140

นางอุไรวรรณ พัฒโนวี บ้านเลขที่ 169 หมู่ 689 หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำเย็น อำเภอครัวไทร
จังหวัดพิษณุโลก 65120 โทร. 0 - 5538 - 9287, 0 - 1281 - 0591

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล侈คราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล侈คราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลหนี้ค่าน้ำนั่งพัสดุภัยที่จากการทำประชามติ
จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อเจ้าของ/ ผู้นำ	ชื่อผลิตภัณฑ์	หมายเลข	ชื่อบ้าน	ผู้ที่สามารถติดต่อได้		
1. สำนักเมือง	- ชานมนาภีเด็ก	4	ส้มแข็ง	นางทองมีวน	พันธุ์รุ่ง	โทร. 223552
2. ตำบลห้วยขาว	- ไก่บนเนื้อหวานหรือของทางภาค	5, 6, 11	หมู่ 1, เนื้อห้วยขาว			
3. ตำบลท่าทอง	- ผ้าฝ้ายเมือง	8	วังกะบาก			
4. ตำบลปากโพธิ์	- ชาเขียวเมือง	1, 3, 7	ไม่ก่อตน	นางสมมา	สุเมศิน	โทร. 299328
5. ตำบลบ้านก่อ	- ไก่บนเนื้อหวานหรือของทางภาค	7	-			
6. ตำบลวังชุมสูง	- แพะย่างเผาไทย	1	ห้องห้อง	นายชาลย	สุรุณณิช	โทร. 299238
7. ตำบลวัดพะซึ	- จักสาน (ฟ้า)	10	ท่าโขงตะวันตก	นางเจือน	ไชยรุ่ง	
8. ตำบลดอนรุญจิก	- เมียนพะร่าไทยจำลอง	5	คลองมหาดไทย	นางสาวอรุณรัตน์	พรวนันทน์	โทร. 213581
9. ตำบลท่าโพธิ์	- ตีนปูรุยูกต์	10	หัวกรรไบร์			
10. ตำบลบึงพะ	- ผักปลอกตราพิเศษ, ไข่เต็ม	4, 8	ปาเกดใหญ่	นายตัน	บำรุง	โทร. 287500
11. ตำบลโนนหอยดอน	- กัญชากะปุกกะ	3	หมู่หอยดอน	นางสาว	น่วมบาน	โทร. 374248
12. ตำบลคลองถมหนอง	- ก้าวไชย/ เมือง/ มันจฉาแนบ	5	คลองถมหนอง	นายสมพงษ์	ไชยลักษณ์	โทร. 262159
13. ตำบลคลองหนอง	- หมูบ้านห้องเที่ยวบ้านน้ำแม่น้ำคำ	10	น้ำคำ			
14. ตำบลดันดันฟาร์	- ผู้ปลูกฟาร์	4	วัดดันดันฟาร์ตะวันออก			
15. ตำบลบ้านหนอง	- ผักสวนครัว	3	บ้างสะแก	นางอรุณรัตน์	น้อยใจ	โทร. 216447
16. ตำบลหนองหนอง	- ผักสวนครัว	1	ท่าสะเกียง	นางสาวคำ	กอกเมือง	โทร. 262083
17. ตำบลจั่งสาม	- หมูย่างเพาเว่นเนื้อเยื่อ	5	บ้างหาด			
18. ตำบลดงน้ำดู่	- ผลิตภัณฑ์ของยา	7	ไม่เหลือง			
19. ตำบลบ้านบ่า	- น้ำพริกแกง	6	บ้านบ่า	น.ส.สุพา	หม่อนทอง	โทร. 295368
20. สำนักงานเขต	- ปลาครัวสำเร็จรูป	4	หนองกุลา	นางประจิค	เหตุนทรุ	โทร. 01 - 7855903
1. ตำบลหนองกุลา	- เฟอร์นิเจอร์, เครื่องใช้จากไม้	7	หล่ายโพธิ์	นายจุกนัน	รุกสิน	
2. ตำบลปลักแวง	- ผ้าไหม	6	คลองเคลย	นางนันดา	โนสากุ	โทร. 01 - 6742499
3. ตำบลบึงอก	- น้ำปลาจากปลาสวาย	7	รังไหง	นางจำปี	อุ่นบุญ	
4. ตำบลวังชัยทักษะ	- ขนม (ประ年之久 อบ)	5	หมู่โน	นางโนภา	อุ่นพ่วง	โทร. 371058
5. ตำบลบึงจะก้า	- เห็ดเจี๊ยบ, ข้าวเกรียบ	4	หนองประดู่	นางสำลี	บุญวิสุทธิ์	
6. ตำบลพันมา	- น้ำชากระเชง, น้ำยาล้างจาน	1	คงยาง	นางบุญยัง	เพิ่มกิริ	
7. ตำบลเมือง	- น้ำพริกแกงเผ็ด	7	หนองช้อ	นางเสรีอน	เบี้ยทอง	

ชื่อตำแหน่ง/ คำนำ	ชื่อเดิมของ	ที่นับ	สื่อบันทึก	ผู้ที่สามารถติดต่อได้
9. ตำแหน่งดูแลเมือง	- หมาด/ กะรปีกังกอกาน	3	นางกอกอกาน	น.ส.ธนิษฐา เทียนคำ
10. ตำแหน่งนักพัฒนา	- นักภาคร&	7	พัฒนาศิลป์	นางเดือน ภูเรศ
11. ตำแหน่งหัวหน้างาน	- หัวหน้าหัวหน้าไปรษณีย์	1	หัวหน้างาน	นางสาวยา ทองดี
3. ตำแหน่งแพทย์ไทย				
1. ตำแหน่งครัวไทย	- ประเพณีปักษ์เชียง	-	-	
2. ตำแหน่งเนินเพิ่ม	- อุกอาจนุ่มนวลกล้า	10	ร่องกล้า	
3. ตำแหน่งบ้านเมือง	- การดูแลที่ยวเรืองอนุรักษ์	-	บ้านเมือง, หนองหิน	
4. ตำแหน่งหัวใจเย็น	- น้ำตกแห่งชาติ	7	หัวใจเย็น	
5. ตำแหน่งบ่อให้พร	- ปลูกต้นไม้	1	บ่อให้พร	
6. ตำแหน่งนาบัว	- ผลิตภัณฑ์ชีวอนุรักษ์	8	นาบัว	
7. ตำแหน่งหนองกว่าห้าม	- ถ่านจากชั้นห้องใต้ดิน	2	นาจาน	
8. ตำแหน่งบ้านพรารักษ์	- ผลิตภัณฑ์ยั่งยืนนานาชาติ	1	หนองกระดาษ	น.ส.อรุณรัตน์ ศรีบันดุ
9. ตำแหน่งครุยุ่น	- ผ้าขาวไหมประดิษฐ์	1	นาท่งไนยุ่ง	นางสาวรัตน์ น้อยปีอง
10. ตำแหน่งยาโนกอน	- ผ้าขาวไหมประดิษฐ์	2	นาพอก	โทร. 01-6284540
11. ตำแหน่งน้ำคุ่ม	- น้ำตก	2	น้ำคุ่ม	น.ส.อรุณรัตน์ น้อยปีอง
4. ตำแหน่งแม่บ้านชาว				
1. ตำแหน่งแม่บ้าน	- ผ้าห่มผ้าห่มไนน์	6	หนองน้ำป่าล้อม	ให้เช่า
2. ตำแหน่งไทรข้ออย	- ข้าวกล้องหอมมะลิ	3	มาธุรนี	นายอัษฎ์ ธรรมนูญ
3. ตำแหน่งรังษาง	- น้ำตก	5	รุ่งน้ำดี	นางมีอ่อง
4. ตำแหน่งแม่บ้านชาว	- มะลิวัตรพืชอนุรักษ์ไม้	4	เมินกวางวา	นายศิลป์ชัย ศรีภูมิพิพิพ
5. ตำแหน่งบ้านน้อยๆ	- ไก่บนบ้าน	4	บ้านน้อยๆ	นายจำานอง อุทธิปะพันธ์
6. ตำแหน่งน้ำแข็ง	- รักษาความสะอาด	1	น้ำหายาก	นายชัยมงคล
7. ตำแหน่งบ้านเมือง	- แผ่นดินห้องเทียน (ถ้า)	1, 2, 6	มุงหนี๊ด/ ไฟ	
5. ตำแหน่งบ้านเมือง				
1. ตำแหน่งหัวหน้า	- น้ำคุณภาพดีชื่อเมือง	3	เมืองรุก	นางน้ำหวาน ประจันทะสน
2. ตำแหน่งบ้านเมือง	- เต้าเจียว, ตะเกียวน้ำใส่	3	บดบีบ	น.ส.บุญนี มั่นคง
3. ตำแหน่งหัวหน้าดี	- กระเบื้อง	5	ดี	นางสาวรุ่งเมือง ควรรีฟ่อง
4. ตำแหน่งหัวหน้า	- กระบวนการคุ้วัดและประเมิน	1	หัวหน้า	
5. ตำแหน่งบ้านเมือง	- แกงไทย	11	แกงเผ็ดแคร	
6. ตำแหน่งหัวหน้าเรือง	- แกงน้ำใจน	1	ศันเรือง	

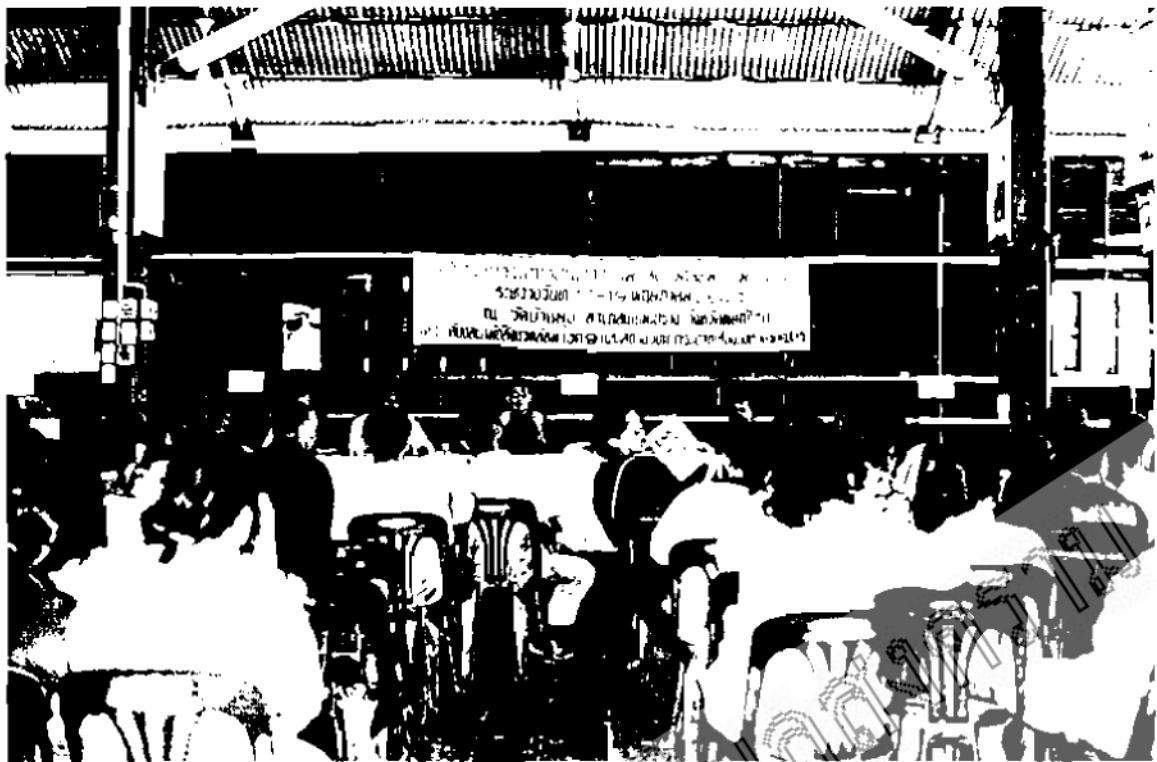
ชื่อผู้นำทีม / ผู้บังคับบัญชา	ชื่อและนามสกุล	หมายเลข	ชื่อผู้รับ	ผู้ที่สามารถติดต่อได้
6. สำนักตรวจสอบความซื่อสัตย์				
1. สำนักกฎหมายพิจารณ์	- พลเอกท่องแท้	5	กอบกาญจน์ กอง	นางทวี มิตรรำ
2. สำนักสหก doch	- น้ำพิภพสำเร็จชูป	5	นิปรัชนา ก.	เฉลิมยัง
3. สำนักตรวจสอบ	- เน้าเจี้ยว	9	สังฆะด่าน	นางสุกศรี ทันเทียนมาก
4. สำนักพัฒนาเชียง	- ผลิตภัณฑ์ยักษ์บานหัว	4	หน่องมะดัน	นางสาวรุ่ง ราษฎร์
5. สำนักวัฒนธรรม	- ไชยเดิม	6	คงจะทำเนียบ	น.ส.ศิริกาญจน์ ศรีคุณ โทร. 01-6886864
6. สำนักมนต์ธาร	- ศิริประดิษฐ์ (หัวรวมลักษณะ)	8	ปราสาท	นางสมหมาย จันทร์ภักดี
7. สำนักศรีภิรมย์	- จักถานะครั้งรากษาสติก	2	ท่ารวม	นางสาวเมem เจริญวิไล โทร. 01-8861562
8. สำนักอนุรุณ	- พักปลดปล่อยความพิเศษ	1	แม่สุม	นางสุรินทร์ น่องตั้งรุษ
9. สำนักหนังสือพิมพ์	- ก้าวผ่าน	2	คงสมชาย	นางบุญยัง รุ่งอรุณ
10. สำนักศุภเกิม	- ร่วงชื่อนุก	4	ทดสอบ	
11. สำนักพัชร์	- นวดแผนโบราณ/อวนอยู่น้ำชา	6	จันมีระ	
12. สำนักคงประจำคำ	- จักถานไม้ผ้า	1	ไก่กุ้มดู	นางอริณรัตน์
7. สำนักข้าวติดตะกร้า				
1. สำนักป่าเผง	- ข้าพนมอ่อนประดิษฐ์	7, 8	น้ำตาลน้ำดี, นามเมือง	นางสิรีนร์ จันทะคุณ โทร. 381254
2. สำนักอาทิตย์ตะกร้า	- น้ำตกกรุงศรีฯ	3	ป่าทอง	
3. สำนักฟ้าสะแก	- ผลไม้แพร่ปู	2	ร่อนลงสัน	นายบินดี ทุ่งยรักษา
4. สำนักด่วนเมือง	- ผ้าขาวม้าอ่อนประดิษฐ์	1, 2, 3, 6	ผ่านบัวคำ	
5. สำนักบ่อภาค	- ก้าวเข้าอ่าล/นรา พัชร์เมือง	1-14	-	
6. สำนักน้ำแข็ง	- นาฬิกาบูรพาบุญ	1, 2, 7, 10	-	
a สำนักงานที่ดูแล				
1. สำนักอนามัย	- เน้าเจี้ยว, ชีวิ	1	สำนักดี	นางรุ่งเหลิน กีเรียน
2. สำนักสหป่านมาก	- ช้างห้อมมะดิ	9, 10	แม่สมพระอาทิตย์	นางละเมียด เหมือนเพชร
3. สำนักโภกสุกด	- น้ำพิภพสำเร็จชูป	2	ช่านยา	
4. สำนักงานกระทรวง	- กล้องยอกด	2, 3	คงจะกะตัน, หาดสู	นางทองเหลือง คำมินเสก โทร. 01-2687924 นางละเมียด สิงหลักษณ์ โทร. 01-6051237
5. สำนักส่งค้า	- ชาเขียวใบหนอน	3	ท่าคล้อ	นางกอบกุล แสงธรรมวงศ์ โทร. 288184
6. สำนักน้ำเต้ม	- บึงช้าง, กล้าอยม้วนคนบ้านผึ้ง	10	บึงช้าง	
7. สำนักน้ำร่า	- จักถานไม้ผ้า	6	วัดใหม่	นางดวงเดือน ศรีปาน

ชื่ออาจารย์/ ผู้นำรบ	ชื่อสัมภานิยม	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ผู้ที่สามารถติดต่อได้
9. อาจารย์วันทอง				
1. ดำเนินเรืองพิกุล	- ปลาเผาเดียว	3, 11, 12	-	
2. ดำเนินพงษ์ทอง	- ตี๋มแม่น, มะลิวงกรรณ	4, 7	บ้านสะพาน, จังหวัด	
3. ดำเนินพันธุ์กิตติ์	- มะลิวงพันธุ์กิตติ์ทองใบไม้	5, 10, 11, 16	-	
4. ดำเนินสมชายพะ	- ร้าวกล่องหอมมะลิ, เปลวเชือก้านจากใบไม้เมี้ย	1-11	หนองพะ	
5. ดำเนินศินทอง	- เท่าเขากล้าใบไม้	3, 6, 7, 8	-	
6. ดำเนินพักผ่อนน่านำ	- เมืองตอกไหเมืองคราฟฟ์ หมวง ผ้าพันคอ	13	หนองปลາไห	นางเงิน ให้เชื้อชัย โทร. 240335
7. ดำเนินพงษ์ใส่ภา	- ผ้าพรมเชิงประดิษฐ์	4, 5,	หนองอ้อ, แม่วงchein,	นางเงิน ผู้ดูแลบ้าน
		6, 11	หนองญ้า, น้ำตกแม่วงchein	
8. ดำเนินบ้านกลาง	- มะลิวงไชยศรันย์	1	หนองปีاوي	
9. ดำเนินธีรานุ	- กาแฟลงดูเพล็ทไทย	1	หนองน้ำ	
10. ดำเนินรัตน์นกแจ่น	- น้ำตกถูกใจไทยาน	3	ป่า	
11. ดำเนินเมืองภา	- กอลเด้นกอก	2, 4, 15	แม่ยะ, เชียง	

ที่มา: เอกสารเผยแพร่ กระทรวงมหาดไทย (2544)

ภาพกิจกรรม

ของปัจจุบัน

ภาพผนวกที่ 1 การทำประชามติเป็นการร่วมกันในชุมชนรวมกันคิดอย่างกว้างไกล

ภาพผนวกที่ 2 กิจกรรมลุวนหนังในการทำเวทีประชามติ

ภาพแผนที่ ๓ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นตัวอย่างประชาคมที่เข้มแข็งกลุ่มนี้

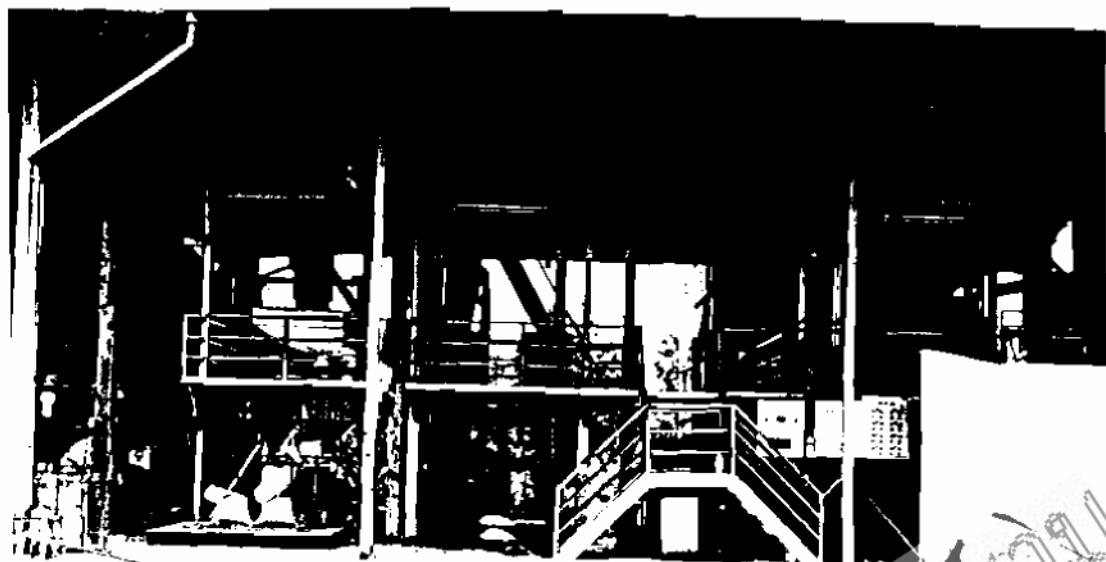
ภาพแผนที่ ๔ นายอัต พากลกุลณี ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ภาพผนวกที่ 5 ชาติเด่นข่าวของกลุ่มเกษตรทำไร่ท่างาม

ภาพผนวกที่ 6 ล้านนา กินข้าวและพืชไร่ของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่างาม

ภาพผนวกที่ 7 ໂຮງລື້ມ່ນຂອງຄົມເກີດອົກທໍາໄຣນໍາຍໍາ ຂຶ້ນໄດ້ຖຸນຈາກກອບຫນ ຕິດ

ภาพผนวกที่ 8 ຂ່າວລາຮ່າງ ແລະ ຂ່າວກລ້ອຍຈາກໂຮງລື້ມ່ນເພື່ອອກາຮົ່ານໍາຍ

ภาพพนวกที่ 9 คุณลุตินทร์ อินธร์ บรรยายเรื่องเกษตรกรรมทำไร่หางยาม

ภาพพนวกที่ 10 ชั้งข้าวโพดที่ก่อเทาเมล็ดออกแล้ว นำไปใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์

ภาพถ่ายที่ 11 สถานศึกษาในกระบวนการสัมมนาผ่านม่วงห้อม

ภาพถ่ายที่ 12 นายหา นันทะนพพย ประธานกลุ่มทดลองบ้านม่วงห้อม

ภาพพนวกที่ 13 เครื่องมือเครื่องใช้ในการปั้นด้ายและห่อผ้า

ภาพพนวกที่ 14 การท่าเล่นด้ายสำหรับห่อผ้า

ภาพพนวกที่ 15 บ้านชาวลี้ภัยรับทอผ้า

ภาพพนวกที่ 16 ผู้เชื้อชาติเขจและชาวจามาญในงานค่าง ๑

ภาพพนวกที่ 17 คุณอุไรวรรณ หัลติเจริ บรรจานกคุณสุดธีสหกรณ์ระดามฯ
กับผลิตภัณฑ์ชาดา咩ล่า

ภาพพนวกที่ 18 คุณเล็ก หัลติเจริ ผู้บุกเบิกผลิตภัณฑ์ชาดา咩ล่า

ภาพพนวกที่ 19 การถอกปอกกลาอ้อจากเนื้อไม้เป็นกระดาษเพื่อจำหน่าย
หรือทำผลิตภัณฑ์ชำนาญคือใบ

ภาพพนวกที่ 20 กระดาษสาที่นำมาจำหน่ายในเทศบาลชานชาล ๑

ภาพพนวกที่ 21 อาคารที่ทำการของชั้นรวมการแพทย์แผนไทยพิษณุโลก

ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติ
ห้องเรียน ห้องปฏิบัติ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติ

ภาพพนวกที่ 22 นายชลธ ลุขม่วง ประธานชั้นรวมการแพทย์แผนไทยพิษณุโลก

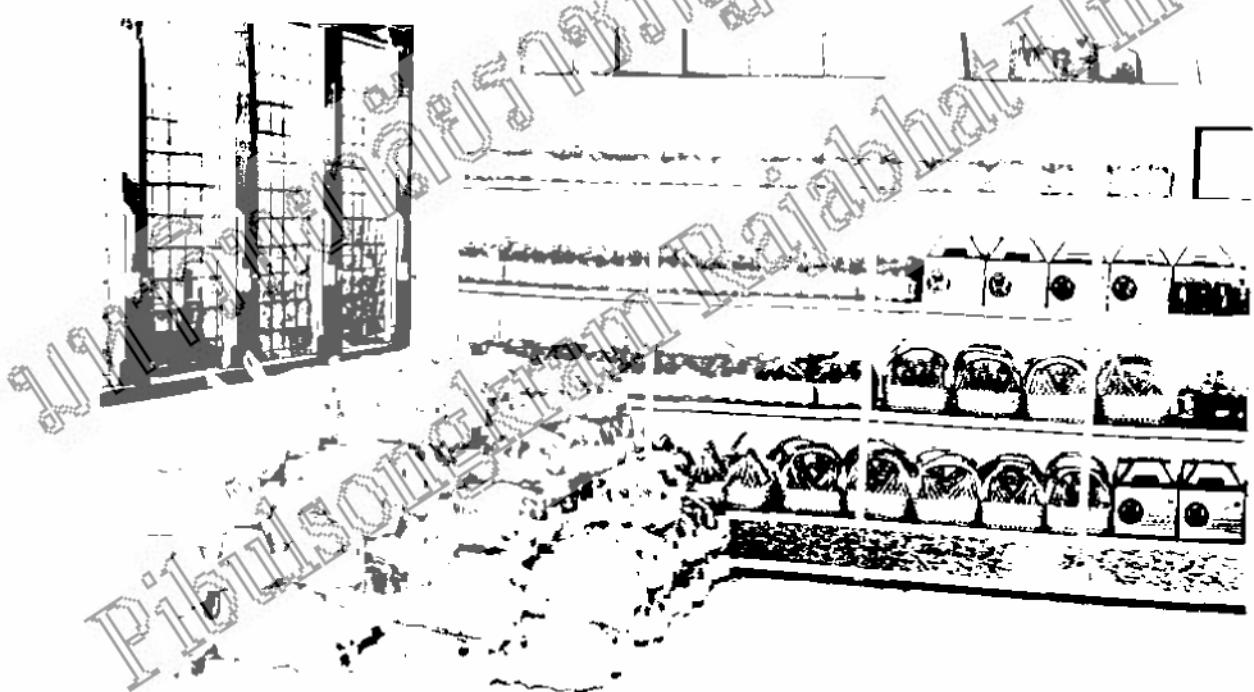
ภาพพนวกที่ 23 การเลวนางมิฟลูดูรากอษณีคานการใช้ประโยชน์จากลมุนไฟฟ้า

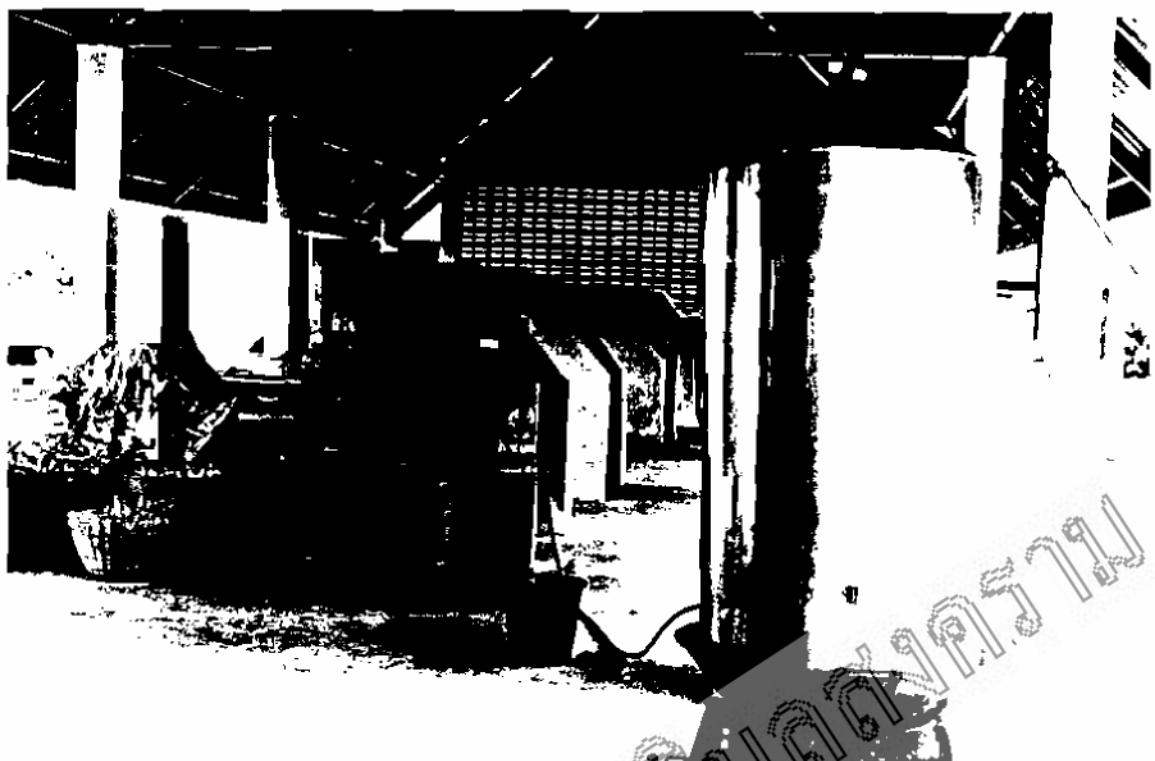
ภาพพนวกที่ 24 สวนลมุนไฟฟ้าของมหาวิทยาลัยพิษณุโลก

ภาพผนวกที่ 25 สถานที่อนุรักษ์อิฐมวลผลศิลป์ภัณฑ์น้ำตาลสด。

ภาพผนวกที่ 26 ล้วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์น้ำตาลสดที่เก็บไว้รอการจ้าหานำ

ภาพพนวกที่ 27 อุปกรณ์ในการเตรียมและแยกมาเข้าโถค ในกระบวนการผลิตเนื้อตัวอ่อน

ภาพพนวกที่ 28 ลูกน้องล้วนหนึ่งของกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำดาลสด

กลุ่ม
ผลิตภัณฑ์ผ้าตบปะ
ม.3 บ้านบางละแม⁺
ต.บ้านคลอง อ.เมือง
จ.พิษณุโลก
โทร. 055-216447

ภาพพนวกที่ 29 สมาชิกกลุ่มนี้ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าตบปะ

ภาพพนวกที่ 30 นายลธิรัตน์ น้อยใจ ประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าตบปะ

ภาพผนวกที่ 31 กิจกรรมตัวเรียนทำกราฟเป้าหมายพัฒนา

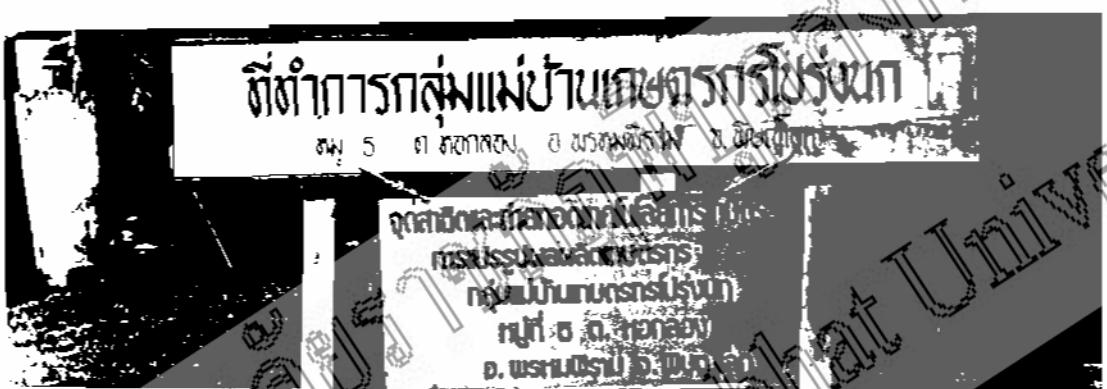
ภาพผนวกที่ 32 การจัดหน่วยกิจกรรมพัฒนาในงานประจำชุมชนเชือข่ายสตรีฯ

ภาพผนวกที่ 33 สถานที่ดำเนินการของกลุ่มตัวเรียนเสือผ้าสำเริจธุบ

ภาพผนวกที่ 34 ภายในอาคารซีซีมอุปกรณ์การเรียนผ้าของกลุ่มตัวเรียนเสือผ้าสำเริจธุบ

ภาพพนวกที่ 35 ผลิตภัณฑ์น้ำพักอักษนิดต่าง ๆ ของชุมชนแม่ป้านเกษตรกรไปรษณก

ภาพพนวกที่ 36 ตัวอย่างบ้านเรือนไทยจีว ที่แสดงในงานเทศกวดปลาดุก

ภาพพนวกที่ 37 บ้านเรือนไทยจีวประกอบกันเป็นชุด วางจำหน่ายเป็นของที่ระลึก

ภาพผู้นำที่ 38 ผู้ทำบ้านเรือนไทยด้วยความมีความรับผิดชอบและทำด้วยความประณีต

แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (ชุดที่ 1)
การศึกษาบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประชาชน
ในจังหวัดพิษณุโลก

ก ลุ่มภาคตอบข้อมูลความคิดเห็นเป็นจริง

1. ชื่อ อ.บพ. _____ อำเภอ _____
2. ปัจจุบันใน อบต. ที่ท่านอยู่และอยู่มีประชากรรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมในลักษณะประชาคมแล้ว (เช่น เป็นกลุ่ม, ชุมชน, สมาคม ฯลฯ) รวมทั้งสิ้นประมาณ _____ ประชาคม
3. มีสมาชิกเฉลี่ยประมาณประชาคมละ _____ คน
4. อบต. ของท่านได้จัดทำแผนพัฒนาทางสังคมที่มีอยู่แล้วนี้หรือไม่
 ไม่มี   มี   วิธีการทำคือ _____
5. ในอนาคตมีประชากรเดินทางดำเนินการในรูปประวัติการเดินทางต่างฯ เที่ยวเข้าออกหรือไม่
 ไม่มี   มี   คือ _____
6. ท่านมีแนวโน้มนายทีจะร่วมเหลือเชื่อมต่อในประชาคมที่กำลังจะดำเนินการใหม่เหล่านี้หรือไม่
 ไม่มี   มี   คือ _____
7. ท่านคิดว่าประชากรชาวไทยที่จะเดินทางไปต่างประเทศท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเดินทางเพื่อการศึกษาเรียนรู้หรือสร้างประวัติให้กับบุตรหลานที่ทำงานต่างประเทศมาก - น้อยเที่ยงไตรมาส
 มาก   ปานกลาง   น้อย   ไม่มีเลย
เหตุผล คือ _____
8. ประชาคมที่ท่านคิดว่าดำเนินกิจกรรมประชุมตลอดเวลาอย่างมากที่สุด 4 ลำดับ คือ
  - 1) กลุ่ม _____ อยู่หมู่ที่ _____
  - 2) กลุ่ม _____ อยู่หมู่ที่ _____
  - 3) กลุ่ม _____ อยู่หมู่ที่ _____
  - 4) กลุ่ม _____ อยู่หมู่ที่ _____
9. ตามนัยยะของรัฐบาล 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ สำหรับดำเนินการท่านคือ
10. เหตุผลที่เลือกผลิตภัณฑ์นี้ คือ _____
ได้รับการทำเว็บไซต์ประชาคมมาก่อนหน้านี้ไม่   ทำ   ไม่ได้ทำ

11. ภายนอกพื้นที่ อบต. ของท่านมีบุคคลที่ผลิตสิ่งของเครื่องใช้โดยใช้แก๊สในถังอิჯาวบ้านหรือไม่

ไม่มี   มี   จำนวน ..... คน

12. บุคคลดังกล่าวกี่อ (ตอบได้ทั้งหมด)

- 1) อีด ..... สิ่งที่ผลิตคือ ..... ที่อยู่ .....
2) อีด ..... สิ่งที่ผลิตคือ ..... ที่อยู่ .....
3) อีด ..... สิ่งที่ผลิตคือ ..... ที่อยู่ .....

13. ท่านคิดว่าบุคคลหรือสิ่งผลิตเหล่านี้สมควรได้รับการเผยแพร่และส่งเสริมหรือไม่

ไม่ควร   ควร   เหตุผล เพราะ .....

14. สิ่งที่ผลิตขึ้นนั้นมีประโยชน์มีด้านใด

เพิ่มรายได้   เพื่อการอนุรักษ์   ชื่นชม .....

15. สิ่งที่ผลิตนั้นได้รับการยอมรับหรือเป็นที่รู้จักกันดีในระดับใด

ระดับหมู่บ้าน   ระดับตำบล   ระดับจังหวัด
 ระดับจังหวัด   ระดับประเทศไทย .....

16. สิ่งที่ผลิตนั้นมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับบุญราชนี้หรือไม่

ไม่มี   มี   คือ .....

17. ท่านคิดว่า อบต. ที่ท่านอยู่ได้รับผิดชอบอยู่ มีจุดเด่นที่อุดในด้านใด

และการได้รับการพัฒนาอย่างไร .....

แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 2)
กศุลมน้ำประชากมที่ประเมินความสำเร็จ
ดำเนินการเพื่อมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตหัวตพิษณุโลก

1. ชื่อ กสุ่น/ ชุมชน.....
ตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด.....
2. ประวัติความเป็นมาของกสุ่น/ ชุมชน.....
3. บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน.....
4. สมาชิกของกสุ่น มีจำนวน..... คน ประจำบ้านครัว.....
มีหน้าที่.....
5. วิธีดำเนินงานและกิจกรรม (เริ่ม - ปัจจุบัน).....
6. ผลการดำเนินงาน.....
7. ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไข
ปัญหา.....
แก้ไข.....
8. ความต้องการความร่วมมือ.....
9. แนวทางพัฒนาต่อไป.....
10. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....

ประวัติงานวิจัย

ชื่อ นางสาวนงค์ภรณ์ กานุจันประเสริฐ วุฒิ วาก. (ปฐพีวิทยา) พ.ศ. 2529

ตำแหน่งที่ทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (สาขาเกษตรศาสตร์) พ.ศ. 2533

วิทยานิพนธ์

1. ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อคุณภาพตามแม่น้ำเจ้าพระยา จากน้ำท่วมในประเทศไทย จำนวน 92 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2519. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)

2. การศึกษาลักษณะวินิจฉัยที่สำคัญในพัฒนาการของดิน และศักยภาพของที่ดินอันดับ อัลฟิซอลส์ และอินยาบิซิซอลส์ บริเวณดินน้ำแม่กลอง. จำนวน 483 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2529. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก)

งานวิจัย

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านดิน น้ำและสภาพที่ดิน ของประชากร วัยเรียนทันอุปกรณ์กับภาวะแย่มแย่ของครัวเรือน ในจังหวัดนครสวรรค์. จำนวน 145 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2523. (วิจัยเดี่ยว : ใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการนี้เป็นอาจารย์)

2. ศึกษาความต้องการรับน้ำจากการเก็บตกสถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ ช่อง 9 ของประเทศไทย ในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียง. จำนวน 165 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2524 (วิจัยเดี่ยว)

3. ศึกษาหาดูกิจกรรมของประชากรผู้ชี้ได้ผ่านภาระกิจกรรมที่ผ่านมาจิตใจ ตามอุดมการณ์ แห่งเดือนธันวาคมในเดือนของ บริเวณจังหวัดนครสวรรค์. จำนวน 147 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2530 (หัวหน้าโครงการ)

4. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและศักยภาพของที่ดินในจังหวัดนครสวรรค์. จำนวน 288 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2533 (วิจัยเดี่ยว : ใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการรองศาสตราจารย์)

5. ศึกษาถึงการเพิ่มมากขึ้นในการขยายพันธุ์กล้าไม้รากน้ำรากพันธุ์มุนีดิ่อง โดยการเพาะเดี่ยง เนื้อเยื่อ. จำนวน 171 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2538 (หัวหน้าโครงการ)

6. การศึกษาลักษณะดินและการใช้ปุ๋ยสำหรับข้าวโพดในจังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 161 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2540 (วิจัยเดี่ยว)

7. การใช้ประโยชน์ทางสมุนไพร : การเจริญเติบโตและผลผลิตของกระชายดำ เมื่อใช้ปุ๋ย แตกต่างกัน. จำนวน 123 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2541 (วิจัยเดี่ยว)

8. ศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้ที่ดิน และการจัดการดินบนที่ดินที่มีศักยภาพสูงทางเกษตรฯ ในจังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 127 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2541 (วิจัยเดี่ยว)

9. ปัจจัยทางภาษาพื้นเมืองที่มีผลต่อการนิยมพิธีเศรษฐกิจ ในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย. จำนวน 208 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2543 (วิจัยเต็ม)
10. ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการใช้ประเพณีจากสมุนไพร เพื่อเสริมสร้างความเรียนรู้ของชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 107 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2544 (วิจัยเต็ม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล侈ograrn
Pibulsongkram Rajabhat University